

ÇOCUK SAFLIĞI

İsmail

Dinçer

*“Çocuk Eğitimi
En Kutsal Eğitimidir.”*

*“Lâ yemessuhû illel mutahherûn”
“Mânâ boyutuna ancak çocuk saflığında
tertemiz olanlar temas edecektir.”*

(Vakıâ Sûresi 79)

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	9
ÂDEM'İN İKİZ ÇOCUKLARI	15
BEYİNLERE TECAVÜZ	36
ÇOCUK SAFLIĞI.....	46
ALLAH'A EN YAKIN OLAN ÇOCUKLARDIR.....	57
OLUMLU KONUŞMAK GÜZEL DAVRANIŞ	64
TEMİZLEN VE ÇOCUK SAFLIĞINA GEL	77
SÜTANNELERİ KONUSU	96
VAKIÂ SÜRESİ 79.....	152
ALLAH HAKİKATİ.....	160
GÜZEL TERBİYE-AHLAK.....	192
LOKMAN'IN EVLADINA ÖĞÜTLERİ.....	214
ÇOCUĞUN HEYECANI	232
SON DEĞERLENDİRME.....	241

GİRİŞ

Çocuklar çok iyi yetiştirilmelidir.
Onların saflığı mutlak olarak korunmalıdır.
Dünyanın en kutsal eğitimi, çocuk eğitimidir.
Çocukların saf, tertemiz akılları korunmalıdır.
Çocukların saf, tertemiz anlamak için sorgulamaları çok önemsenmelidir.

Çocuklar saf, tertemiz doğar.

Saf, tertemiz bakar.

Heyecenla bakar ve anlamak ister.

Çocukların saf, tertemiz beyinleri kirletilmemelidir.

Çocukların saflığını kirleten bir toplum, her türlü sıkıntıya maruz kalacaktır.

Çocukların saf tertemiz beyinlerine hurafeler eken bir toplum, ilmî değerlere erişemeyecektir.

Çocukların beyinlerine, bölücülük, yargılar eken bir toplumda birlik olamayacaktır.

Çocuklarını iyi yetiştiremeyen bir toplum yıkılmaya yüz tutacaktır.

Çocuklarının beyinlerini karartan toplumun geleceği karanlıktır.

Çocuklarını ilim ve edebten uzaklaştıran bir toplum, o çocuklardan zulme uğrayacaktır.

Çocuklarına saygıyı öğretmeyen bir toplum, çocukların saygısızlığı ile karşılaşacaktır.

Çocukların beyinleri bir tarla gibidir, oraya ne ekilirse oradan o çıkacaktır.

Suçtu, anneler babalar hazırlar, evlatları işler.

Çocuklar bir toplumun geleceğidir.

Çocuk yetiştirmek bir toplumun en önemli görevi olmalıdır.

Anneden doğan çocuk tertemiz doğar.

Anne, baba ve toplum o çocuğu kirletir.

Beyinler boş bilgisayar gibidir, oraya ne yüklenirse, yaşam ekranından o yansır.

Tüm kâmil insanlar çocukların yetiştirilmesi ile ilgili hassasiyetlerini göstermişlerdir.

Yaşam, doğum ve ölümden oluşan bir gerçektir.

Her doğan elbette bir gün ölecektir.

Doğduğumuz saflıkta bu âlemden gidebiliyor muyuz?

Çocuk saflığımızı ne kadar koruyabildik?

İnsanın bu dünyaya gelişi nasıl bir süreçtir?

Yaşamın amacı ne olabilir?

İnsanın dünyaya gelme maksadı ne olabilir?

Bu görünen varlığın hakikati ne olabilir?

Varlığın çeşit çeşit oluşmasındaki hakikat ne olabilir?

Yaşam tesadüfen mi olmuştur?

Yoksa ilâhî bir kudretin tecellisi midir?

Tesadüfen oluşmuşsa bu oluşum nasıl olmuştur?

İlâhî bir kudretin tecellisi ise bunu nasıl anlayabiliriz?

Allah denilen nedir?

Allah'ı nasıl anlayabiliriz?

Allah hakikatine erebilmek için nasıl bir akıl gereklidir?

Kâlb ciheti, gönül ciheti nedir?

Eşyanın hakikati nasıl bir akılla anlaşılabilir?
Kirlenmiş akıl ne demektir?
Temizlenme nasıl olmalıdır?
Dünyaya saf tertemiz olarak geldik.
Saf tertemiz baktık.
Yargısız baktık.
Sadece anlamak için baktık.
Peki, büyüdükçe bu saf bakışımız korunabildi mi?
Saflığımız ve temizliğimiz korunabildi mi?
Beyinlerimize nasıl bilgiler ekildi?
Bu bilgilerden nasıl duygu ve düşünceler gelişti?
İnsana bahşedilen beynin ana gayesi nedir?
Beynimizi ne maksatla kullanıyoruz?
Bize bahşedilen beyin kibir içinde olsun diye yaratılmadı.
Başkalarına hor baksın, hâkir baksın diye yaratılmadı.
Kendini yüce görsün diye yaratılmadı.
Zalimlik duygu ve düşüncelerini taşısın diye yaratılmadı.
Beynimize aldığımız bilgiler bizi nereye yönlendiriyor?
Saf tertemiz doğduk, beyinlerimizi kirllettiler.
Sorular sorduk, inançlarına yönlendirdiler.
Beyinlerimize nice yargılar ektiler.
Yargılamayı, ötelemeyi hor görmeyi öğretttiler.
Yaşamı okumayı öğretmediler.
Kendini bilmek nedir öğretmediler.
Dünya menfaatine esir olmayı öğretttiler.
Kendi çıkarına esir olmayı beyinlere kodladılar.
Doğum ve ölüm hakikatini öğretmediler.
İbadetlerimizi de cennet için yapmayı, cehenneme gitmemek için yapmayı öğretttiler.

Cennetin aslı ne cehennemın aslı ne öğretmediler.

Düşünmek ne, akletmek ne öğretmediler.

Saf tertemiz doğduk, kirlettiler, zehirlediler.

Ben egosuna düştük, “ille de ben” dedik, bu duygularla yaşadık, bunu normal saydık, fark etmedik.

Görünen varlığın varoluşunu anlamak için bir eğitime tabi etmediler.

Varlığın insanla bağıny öğretmediler.

Varlığın insan bedenindeki karşılığını öğretmediler.

Oysa doğduğumuzda heyecanla baktık.

Anlamaya çalıştık.

“Bu ne, bu ne” diye sorduk, anlamanın en saf duygusunu gösterdik ama beyinlerimize başka şeyler ektiler.

Çocuk saflığımızı kirlettiler.

Hakikati anlama duygumuzu, korkularla, çıkarsal beklentilerle örttüler.

Büyüdükçe masumiyetimizi kirlettiler.

Büyüdükçe beynimize inanç adına nice yargılar ektiler.

Bizim gibi inanmayı kâfir ilan ettiler, cehennemlik ilan ettiler.

Cehennemde, ateşte cayır cayır yakmayı normal saydılar.

Hatta ölmeden önce, toplumun inancına uymuyor diye ateşte yaktılar, nice zulümler ektiler.

Bunları da hep kirlenmiş, zehirlenmiş beyinler yaptı.

Bunu yapanlar bunu normal saydılar, inançlarının emirleri saydılar.

Oysa çocuk saf tertemiz doğmuştu.

Beyni boş tertemiz bir tarla gibiydi.

Oraya neler ektiler.

Her çocuk saf tertemiz doğdu.
Ayrımcılık bilmezdi, yargılama bilmezdi.
Zalimlik bilmezdi, kötülük yapma nedir bilmezdi.
İnanç ayrımcılığı bilmezdi.
Mezhebi yoktu, tarikatı yoktu, cemaati yoktu.
Din kavgası nedir bilmezdi.
Her çocuk tertemiz doğmuştu.
Ama büyüdükçe kirletildi.
Saflığına, masumluğuna tecavüz edildi.
Saf tertemiz bakışı, yargısal bakışa döndürüldü.
Saf tertemiz bakışı senlik benlik kavgasıyla bakmaya
döndürüldü.
Saf tertemiz bakışı varlığın sûretinden kalmaya dön-
dürüldü.
Saf beyinler kirletilmemelidir.
Saf akıllar, anlama duygusundan uzaklaştırılmamalıdır.
Saf beyinler korkulara esir edilmemelidir.
Çocukların saflığı korunmalıdır.
Bilinmelidir ki çocuklar geleceğin büyükleridir.
Bir toplumun gelişmesi, iyi yetiştirilmiş çocuklar
sayesinde dir.
Çocukların öğrenme merakı çok önemsenmelidir.
Çocuğun anlamak için sorular sormasına çok kıymet
verilmelidir.
Çocuklara cevap vermek yerine, sordukları soruların
cevabını bulacağı yere yönlendirmek çok önemlidir.
Çocukların öğrenmesine yardımcı olacak ilmî değerler
çocuğa öğretilmelidir.
Çocuklar mutlaka adalet duygusuyla yetiştirilmelidir.

Çocuklara adaletin hususiyeti çok iyi öğretilmelidir.

İlim ve edeb üzere yetiştirilen nesiller, muhakkak ki devletin medenileşmesini sağlayacaklardır.

Tevhîd şuuru ile yetiştirilen çocuklar, muhakkak ki toplumun huzurunu oluşturacaklardır.

Bir toplumun gelişmesi, ilim, edeb, adalet, ahlak üzere yetiştirilen çocuklar sayesinde olacaktır.

Onun için çocukların saflığı kirletilmemelidir.

Çocukların beyinleri zehirlenmemelidir.

İşte bu kitabımızda çocuk saflığının ne olduğunu anlamaya çalışacağız.

Çocuk saflığının nasıl korunulması gerektiğini anlamaya gayret göstereceğiz.

Hatamız eksikimiz olursa affola.

İsmail Dinçer

ÂDEM'İN İKİZ ÇOCUKLARI

Her insanın bedeninde olumlu ya da olumsuz duygu ve düşünceler vardır.

Ve bunların etki derecelerinin yüzdesi de vardır.

İnsanın sosyal alandaki davranışları bu yüzdelere göredir.

İçinde kötülük yapmak isteyip de yapmayan, vazgeçen neye göre vazgeçer?

İçinde kötülük yapmak isteyip de yapan neye göre yapar?

Ya da iyilik yapmak için çırpınan ve yapan kimse bunu neye göre yapar?

Ya da içinden iyilik yapmak isteyip de yapma eylemine dökemeyen kimse bunu neden gerçekleştiremez?

İşte hep bunlar duygularımızın bedendeki etki yüzdelerine göredir.

İşte Âdem'in ikiz çocukları denilen de bizdeki olumlu ya da olumsuz olan zıt duygulardır.

Bizdeki olumlu ya da olumsuz duygular yaşamımızda bizleri rahmet sahibi ya da zalim kimse yapar.

Kişideki bu olumlu ya da olumsuz duygular, Âdem'in ikiz çocukları olarak betimlenmiştir.

Bu duygular, bedenlerimizdeki ikiz duygulardır.

Her çocuk annesinden tertemiz doğdu.

Fakat o çocuğun içine birçok kişilikler ekildi.

Çocuk saf kimliğini unuttu, beynine ekilen bilgilerle çifte kişilikler sergiledi.

Âdem'in ikiz çocuklarını tarihin derinliklerinde ara-mamalıyız.

Öncelikle o ikiz çocukları kendimizde bulmalıyız.

Kıssalarda geçen, Âdem'in ikiz çocukları bahsini iyi anlamalıyız.

Hâbil ile Kâbil'i kendimizde bulmalıyız.

Âdem ve Havvâ nedir?

Âdem ve Havvâ'nin ikiz çocukları Hâbil ve Kâbil nedir?

Hep anlatılır; "Âdem ile Havvâ'nın ikiz çocukları olmuş ve ikizler diğer ikizlerle evlenmiştir" diye.

İnsan, Âdem ve Havvâ'dan oluşmuştur, ne demektir?

Âdem ve Havvâ ilk insanlardır diye anlatılır.

Âdem ve Havvâ diye işaret edilen nedir?

Âdem ve Havvâ denilen, cinsiyet yönüyle bir kadın bir erkek midir?

Âdem ve Havvâ denilenin hakikat ciheti nedir?

Kur'an'ın bizlere sunduğu Âdem ve Havvâ hakikati nedir?

Âdem'den maksat kişinin rûh cihetidir.

Havvâ'dan maksat, kişinin ten cihetidir, beden cihetidir.

Havva, hevâ kelimesi aynı kelime kökünden gelir.

İnsanın havvâ ciheti, bedeninin heva-istekler cihetidir.

Kişi, rûh yönüyle ve ten yönüyle dünyaya gelmiştir.

Yâni Âdem ve Havvâ'dan gelmiştir.

Âdem sırrı Hicr Sûresi 29: "Fe izâ sevveytuhu ve ne-fahtu fîhi min rûhî."

Meâli: "İnsanı en güzel sıfatlarla düzenledim ve içine rûhumdan üfledim."

Âdem sırrı; üflenen rûh sırrıdır.

Kişinin vücûdu o üflenen rûhla var olmuştur.

Âdem'in eşi de, kişinin ten cihetidir.

Yâni Havvâ yönü, beden yönü, hevâ yönü, istekler yönüdür.

Câsiye Sûresi 23: "Men ittehaze ilâhe hu hevâ hu."

Meâli: "O hevâlarını ilâh edindi, o ilâhlarına sarıldı."

İnsan hevâsını, yâni vücûd isteklerini ilahlaştırmamalı, onlara esir olmamalıdır.

Beden istekleri bir edeb içinde, bir denge içinde giderilmelidir.

Âdem ile Havvâ'nın ikiz çocukları denilen, kişinin vücûdundaki olumsuz ve olumlu duygulardır.

Yâni birbirine zıt olan duygulardır.

Bu ikiz çocuklar, her an ve her an tüm vücûdlarda yaşamaktadır.

Kişinin vücûdunda olan ikiz duygular, bedenin çocuklarıdır, duygularıdır.

İyilik-kötülük

Rahmet-zulüm

Sevgi-nefret

Tevâzû-gurur

Barış-savaş

Mülayim-sert

Yufka yürekli-gaddar

Bozan-düzelten

Uysal-âsi

Cömert-hasis

Çalışkan -tembel

Temizleyen-kirleten

Birleştirici-fesat

Aydınlık-bâtl

Hâbîl ve Kâbil diye sunulan işaret; kişinin içindeki rahmete dayalı ya da zulme dayalı duygulardır, doğuşlardır.

Hâbîl ve Kâbil kelimelerinin anlamlarını inceleyelim.

Hâbîl- hbl- habl- hab el- hub el; sevgi içinde olan, bağılılık içinde olan, bağ.

Hablullah; Allah'ın ipi, kişinin kendi vücûdu Allah'ın ipidir, vücûddaki tecelliler Allah'ın ipidir, her varlıktaki sıfatlar Allah'ın ipidir.

Habbe; kabarcık, tane, tohum, öz, damla.

“Habl-i verid” şahdamarı anlamına gelir.

“Allah size şah damarınızdan yakındır” âyeti vardır.
(Kâf Sûresi 16)

Kâbîl-kâb-kâb el-kbl-kabul-kabîle; kadar, miktar, nispet, kesmek, kabul, ayrılmak, ikilikte kalmak.

Kâbîl; kendine varlık nispet eden, yalnızca kendi varlığını kabul eden, kendindeki Hakk'tan kesilen anlamında da yorumlanır.

Kâbe kavseyn; bîr yayın iki kabı, kişi kendindeki yakınlığa eremezse, ikilik içinde kalır.

Anlıyoruz ki Hâbîl; sevgi boyutu, teklik boyutu, şuur boyutudur.

Kâbîl ise zulüm boyutu, ikilikte kalma boyutudur.

İkizlerin diğerk ikizlerle evlenmesindeki mesaj da:

Eğer kişi bir kötülük içindeyse, o kişinin eş edindiği huyları; nefret, kin, öfke, intikam, sertlik, gaddarlık gibi duygulardır.

Eğer kişi bir iyilik içindeyse, o kişinin de eş edindiği huyları; sevgi, rahmet, tevâzû, şefkât, hoş görü, saygı gibi duygulardır.

Şit ise bu zıt duyguları birleme boyutu, kontrol etme boyutudur.

Şit, bez dokumayı icat etmiştir diye bilinir. Yâni birleştiren, bütünlüğü getiren anlamında bilinir.

Şit doğunca Muhammed nûru onun alınında parlamıştır diye bilinen hakikat “Tevhîd şuuru”dur.

İşte Şit, kişide doğan “Tevhîd şuuru”dur.

Yâni birlik şuurudur.

İşte anlıyoruz ki;

Âdem-Havvâ; bizim bedenimizin rûh ciheti ve ten cihetidir.

Âdem-Havvâ'nın ikiz çocukları; bizim vücûdumuzda olan ikiz duygular yâni zıt duygulardır, olumlu ve olumsuz duygularımızdır.

Âdem-Havvâ'nın ikiz çocuklarının diğer ikizlerle evlenmesi, zıt duygularımızın birbiriyle birleşmesidir.

Yâni, iyilik, rahmet, sevgi, tevâzû, barış birlikte hareket eder.

Kötülük, kin, nefret, zulüm, savaş birlikte hareket eder.

Kişi duygularını, isteklerini kontrol edebilirse, şit boyutuna kapı açar.

Duygularını birlemek, merhamet üzere davranmanın da yolunu açar.

Duygularını, isteklerini kontrol eden, neyi yapıp yapmayacağıının da idrakine ulaşmış olur.

Şit, varlığın işleyişine bakmış, varlıkta fâil olanı görmüştür.

Varlığın işleyişinde tek fâil vardır, o da Allah'tır.

İşte Şit, kişide doğan Tevhîd şuurudur.

Yâni birlik şuurudur.

Kur'ân'da Âdem'in çocuklarından bahset diye bildirilen bölüm vardır.

Mâide Sûresi 27: "Onlara Âdem'in oğullarının hakikatlerinden bahset. Hani onlar Hakk'a yakınlığı anlamak için bir yakınlık içinde olmuşlardı. Onlardan birinin hareketleri uygun, diğèrinin uygun değildi. Dedi ki: Seni mutlaka öldüreceğim. Diğeri dedi ki: Doğrusu ben sadece Allah'a yönelir, fenalıklardan sakınırım."

Âdem'in oğullarından maksat Hâbil ve Kâbil'dir.

Burada Hâbil ve Kâbil boyutu iyi bilinmelidir.

Hâbil ve Kâbil'i dışarıda iki kişi olarak düşünmeyelim.

Her ikisini de kendimizdeki duygular olarak düşünelim.

Her çocuk Hâbil fıtratı ile doğar.

Ama çevresindeki kişiler, doğan çocuğun beynine Kâbil duygu ve düşünceleri eker.

Ve çocuk büyüdükçe kâbil duygusuna esir düşer.

Hâbil içimizdeki sevginin, saygının, kardeşliğin, birliğin, beraberliğin, barışın, huzurun boyutudur.

Kâbil ise içimizdeki kibir, benlik, zalimlik duygularıdır.

Unutmamak gerekir ki Hâbil, Kâbil kıssasında her ikisi de aynı Allah'a inanıyorlardı.

Lâkin birinde tevâzû vardı, diğèrinde kibir ve kıskançlık.

Birinde teslimiyet vardı, diğèrinde öfke ve kin.

Birinde sîretsel bakış vardı, diğèrinde sûretsel bakış.

Her ikisi de aynı Allah'a inanıyorlardı.

Peki, yeterli miydi inanmak?

Neydi inanmak, neydi iman etmek?

Neydi sözde kalmak, neydi şâhit olmak?

İnanmak değildi maksat, şâhit olmaktı, hissetmekti, her an muhabbetullah teslimiyetiyle yaşamaktı.

Birinin inancı kendi çıkarı içindi.

Diğerinin inancı sadece Allah içindi.

Hâbil; teslimiyet boyutu idi, kulluk boyutu idi, nafile boyutu idi, nefes boyutu idi, sevgi boyutu idi.

Hâbil, bir gün gelip yok olup gideceğini biliyordu ama Allah'ın her dâim var olacağını biliyordu.

Onun için Hâbil'e aynı zamanda boş ve telef olan şey de denilmiştir.

Hâbil olan; her varlıkta varlığın sahibini görendi.

Hâbil olan; Allah hakikatine erendi.

Hâbil olan; varlığa varlık olarak değil, bir elbise olarak bakandı, elbisenin içindeki sahibini görendi.

Hâbil gibi söyleyebilmenin sırrında, her varlığın ardında varlığın sahibini görmek vardı.

Varlığın birbiriyle olan birlik bağını görmek vardı.

Kulluk şuuru vardı.

Kardeşlik şuuru vardı.

Evet, Hâbil olmak elbet kolay değildir.

Arınmak, temizlenmek, şâhit olmak elbet kolay değildir.

Hakk üzere bakmak, her baktığında Hakk'a nazar etmek elbet kolay değildir.

Akıllar değişmeden, bakışlar değişir miydi hiç?

Hakikate ermeden, davranışlar değişir miydi hiç?

Hâbil olmak kolay mıydı hiç?

Hâbil gibi söylemek için teslimiyet şarttı, tevekkül şarttı, Tevhîd şuuru şarttı.

Hâbil olan, zerre kadar zarar vermeyi düşünür mü hiç?

Onun için Hâbil Kâbil'e şöyle söyledi: "Eğer sen beni öldürmek için gelsen de, ben seni öldürmek için gelmem."

Hâbil Kâbil'e dedi ki; "sen bana zarar vermeyi düşünsen de, ben sana ve hiçbir varlığa zarar vermeyi düşünemem."

Kolay mıydı böyle söylemek?

İnsan, içindeki Hâbil ve Kâbil duygularını iyi anlamalıdır.

Hangi duyguya esir oluyor iyi çözebilmelidir.

Çocukken beynine ekilen bilgileri iyi analiz etmelidir.

Çocuk saflığında iken, o saf duygularının nasıl kirletildiğini iyi düşünmelidir.

Hâbil, Kâbil'e ne kadar çarpıcı söylemişti!

"Sen bana zulmetmek için gelsen de ben sana zulmetmeyi düşünmem."

Bunu Hâbil olan söyleyebilirdi ancak.

Bunu her vücûdda vücûdun sahibini gören söyleyebilirdi ancak.

Çocuk saflığı kirletilmemiş olan söyleyebilirdi bunu ancak.

Çocuk nazarı ile bakmak, eşyanın hakikatine nazar etmektir.

Tüm varlığa, birlik gözüyle bakmaktır.

Hâbil olan, kirlenmemiş olandır.

Hâbil gibi söylemek, rahmanî söylemdir.

Hâbil olan her vücûdu tutanı biliyordu.

Vücûdun sahibini görüyordu.

Hakk ile Hakk'a nazar ediyordu.

Hâbil olan öyle söylerdi ve Hâbil öyle söyledi.

Hepimiz kendimize sormalıyız, Hâbil gibi söyleyebilir miyim?

Hâbil makamının ne olduğunu bilebilir miyim?

Gel, çocuk saflığında dur.

Gel, Hâbil gibi söyle.

Gel, Hâbil gibi bakmanın hikmetine er.
Gel, Hâbil gibi söylemenin sırrına er.
Biri sana zalimlik yapsa da sen ona rahmetle karşılık ver.
Biri sana iftira atsa da Allah'a havale et, hiç karşılık
verme.

Gel Hâbil gibi söyle;
"O benim hakkımda dedikodu yapsa da ben onun
hakkında dedikodu yapmam" de.
"O beni kötülese de ben onun kötülemem" de.
"O beni hor görse de ben onu hor görmem" de.
"O bana zarar verse de ben ona zarar vermem" de.
"O benim arkamdan konuşsa da ben onun ardından
konuşmam" de.

"Onun içinde kıskançlık olsa da benim içimde olmasın" de.
Evet, Hâbil gibi ol ve Hâbil gibi söyle.

Bil ki Hâbil olmanın sırrı:
İçimizdeki çocuk makamına erişmekte gizlidir.
Saf tertemiz duyguların makamına erişmekte gizlidir.
Elhamdülillâhi rabbil âlemin makamına ermekte gizlidir.
İslâm şuuruna ulaşmakta gizlidir.
Merhamet makamına ermekte gizlidir.
İlâhî sevgiye ulaşmakta gizlidir.
Gel, içimizdeki Kâbil'i bitirelim.
İçimize ekilen kâbil duygularını kurutalım.
İçimizdeki Hâbil'i ortaya çıkaralım ve Hâbil gibi ya-
şayalım.

Mâide Sûresi 28: "Lein besadte ileyye yedeke li taktulenî
mâ ene bi bâsıtın yediye ileyke li aktulek innî ehâfullâhe
rabbel âlemîn."

Le in besadte	: Gerçekten, eğer sen uzatırsan, gelirsen,
İleyye yede ke	: Bana, elini, gücünü, yaptıklarımı,
Li taktule nî	: Öldürmek için, yazık etmek, mahvetmek, ben,
Mâ ene bi bâsıtın	: Ben değilim, uzatacak, gelmek,
Yediye ileyke	: Elimi, gücümü, sana,
Li aktule ke	: Öldürmek için, yazık etmek, sen,
İnnî ehâfu	: Ben, çekinmek, korku, saygı,
Allah rabb el âlemin	: Allah, rabb, âlemler, tüm varlığı vücûdlandırıran,

Meâli: “Eğer sen beni öldürmek için gelirsen, ben tüm varlığı vücûdlandırıran Allah’a saygımdan dolayı ben seni öldürmek için gelmem.”

Hâbil, Kâbil’e cevap verdi.

“Ben seni öldürmek için gelmem.”

Hâbil gibi söyleyebiliyor muyuz?

Hâbil’in makamına erebiliyor muyuz?

Hâbil neden öyle söyledi, anlayabiliyor muyuz?

Hâbil olmak kolay değildir.

Muhabbetullah makamına ermek kolay değildir.

Hâbil gibi söylemek hiç kolay değildir.

Kâbil Hâbil’i öldürmek için geldiğinde, öyle söyledi:

“Eğer sen beni öldürmek için gelirsen, ben tüm varlığı vücûdlandırıran Allah’a saygımdan dolayı seni öldürmek için gelmem.” (Mâide Sûresi 28)

Evet, şimdi düşünelim!

Ben de Hâbil gibi söyleyebilir miyim?

Hâbil’in makamına erebilir miyim?

Hâbil gibi bakabilir miyim?

Şimdi daha geniş düşünelim.

Biri bize gelse dese ki:

“Şu kişi senin hakkında şöyle şöyle dedikodu yapıyor.”

Ne yaparız, ne düşünürüz, bir düşünelim?

Şöyle söyleyebilir miyiz?

“O benim hakkımda dedikodu yapsa da ben onun hakkında dedikodu yapmam.”

“O beni kötülese de ben onun kötülemem.”

“O beni hor görse de ben onu hor görmem.”

“O bana zalimlik etse de ben ona etmem.”

Evet, bir düşünelim, böyle olabilir miyim diye?

Hâbil gibi bakabilmek gerekir.

Hâbil gibi söyleyebilmek gerekir.

“Ben tüm varlığı vücûdlandırıran Allah’a saygımdan dolayı...” Hâbil böyle söyledi.

Her varlıkta Allah’a nazar eden bir kimse, birine zarar verebilir mi?

Zerre kadar bir zulüm içinde olabilir mi?

Önemli olan Hakk nazarı ile bakmaktır.

Hâbil, Kâbil’e Hakk nazarı ile baktı.

Onun için Kâbil’e kötülük yapmak aklına bile gelmedi.

Hakk nazarıyla bakanın aklına hiç kötülük gelir mi?

Hâbil gibi bakan, Hakk’tan gayri görebilir mi?

Ey kardeşim! Hâbil gibi bak.

Hakk nazarıyla bak.

Varlığın özüne bak.

Buzun buzluğunda kalma.

Aslı olan suyu gör.

Karın karlığında kalma.

Özü olan suyu gör.

Kar erir aslı olan suya döner.
Varlığın sûretinde kalma.
Aslı olan Hakk'ı gör.
Hepimiz Hakk'tan geldik.
Hepimiz Hakk ile beraberiz.
Asla O'ndan ayrı değiliz.
Her an O'nunlayız.
Tenimiz O, cânımız O.
Nefesimiz O, kanımız O.
Her şeyimiz İllâ O.
“Lâ ilâhe İllâ Hû.”
O'ndan gayrı hiçbir şey yok.
Zâhir olan, Bâtın olan O'dur.
Ayrı görmemek gerekir.
Kesrette kalmamak gerekir.
Hâbil gibi bakmak gerekir.
Varlığı vücûdlandırان Allah'tır şuuruyla bakmak gerekir.
Senlik benlik kavgasına girmemek gerekir.
Öteki görmemek, hor bakmamak gerekir.
Yoksa Kâbil durumuna düşer gideriz.
Birlik şuuruyla bakmalıyız.
Hepimiz aynı ağacın yaprakları gibiyiz.
Hepimiz Allah'ın zâtına bağlıyız.
Hepimiz Allah ile beraberiz.
Her varlık O'nunla sarılıdır.
Her varlıkta Zâtıyla tecelli eden O.
Sıfatlarıyla kuşatan O.
Hiçbir varlık diğerinden üstün değildir.

Düşük de değildir.
Her varlık Hakk'ın zâtının tecellisidir.
Her varlığa Hakk nazarıyla bakalım.
Halk'ta Hakk'ı görelim.
Sûretin Özünü görelim.
İnsanları inançlarına göre ayırmayalım.
İnsanları ibadetlerine göre ayırmayalım.
Hiç kimsenin ibadeti diğerinden üstün değildir.
Herkes kendi duygusuna göre ibadet eder.
Hepimiz O'nun kuluyuz.
Denizin damlaları gibi, O'na bağlıyız.
Hazreti Muhammed ne güzel söylemiş:
"Ey insanlar! Rabbiniz birdir. Babanız da birdir."
"Hepiniz Âdem'in çocukları-sınız, Âdem ise topraktır."
"Arabın Arap olmayana, Arap olmayanın da Arap
üzerine üstünlüğü yoktur."
Yûnus Emre ne güzel söylemiş:
"72 millete Hakk nazarıyla bak."
Gördüğün her şey gün gelecek helâk olacaktır.
O'nun Zâtından gayrı kalmayacaktır.
Gel Hakk nazarıyla bak.
Gel özü gör.
Dolu, kar, buz, çiğ hepsi sudur.
Gel her şeyin özünü gör.
Kasas Sûresi 88: "Kullu şeyin helâkun illâ veche hu."
Meâli: "Bütün varlık gelir geçer, aslı olan O'nun zâtına
döner."

İşte Hâbil gibi olan, Hakk nazarıyla bakandır.

Kâbil gibi olan senlik benlik kavgasına girip, kibre düşendir.

Maide Sûresi 29: “İnnî urîdu en tebûe bi ismî ve ismike fe tekûne min ashâbin nâr ve zâlike cezâûz zâlimîn.”

İnni uridu	: Ben, irade, isterim, dilerim,
En tebeu	: Üstlenmek, tabi olmak, uymak, tevbe,
Bi ism	: Kötü, fenalık,
Ve ismi ke	: Senin günahın, fenalık, kötülük,
Fe tekûne	: Böylece, sen olursun,
Min ashab el nar	: Sahip, ateş, yakıp yıkıcı haller,
Ve zâlike	: İşte, işte bu, işte böylece,
Cezâû el zâlimîn	: Ceza, karşılık, zalimlik, zulüm eden,

Meâli: “Ben kendi fenalarımından tövbe etmeyi isterken, sen kendi fenalarınca beni öldürürsen, ateşe sahip olursun ve işte zalimliğinin karşılığı da budur.”

Hâbil olan, kendini hep muhasebe edendir.

Düştüğü hataları görüp, oradan dönendir.

Tövbe içinde olandır.

İnsan, düştüğü günahı görüp tövbe etmelidir.

Kibre düşüp düşmediğini anlayabilmelidir.

Kibir içinde olan mutlaka zalimliğe düşecektir.

Zalim olan kendi yaktığı ateşte yanandır.

Kâbil, Hâbil'e içindeki öfkeyle nefretle saldırdı.

Neydi onun içindeki öfke?

Neydi onun içindeki hiddet, kin, nefret?

Bu kadar gaddarlık nereden geliyordu?

Hiç acımadan yapılan zalimlik nereden geliyordu?

İnsan neden zalimleşir?

İnsan neden gaddarlaşır?

Nedir bu acımasızlık?

Nedir bu nefret?
Allah'ı unutan ancak böyle olurdu.
Allah'ı unutan Kâbil olurdu.
Kâbil olan zalim olurdu.
Yakıp yıkardı, öldürmek için davranırdı.
Kur'ân'da, İncil'de, Tevrat'ta "Öldürmeyeceksin" emri vardı.

Bunu duyan hiç Kâbillik yapabilir miydi?
Kendi çıkarı için zulüm edebilir miydi?
Kâbil Allah'a iman etmedi.
Allah'a iman eden hiç öldürür mü?
Zulüm edebilir mi?
Mü'minun Sûresi'inde iman sahipleri için "ve hum la yuzlemun-onlar zulüm etmezler" âyeti vardı.

Yâni iman sahipleri asla kimseyi öldürmez.
Kimseye zerre kadar zulüm etmez.
Kimsenin malına canına tasallut etmez.
Bir kimseye zulüm edenin, Allah'a imanı yoktur.
Bir kimseye zulüm edenin, içinde rahmet yoktur.
Bir kimseye zulüm edenin, ibadeti de duası da yalandır.
Bir kimseye zulüm eden, insan değildir, insan makamına ermemiştir.

Mâide Sûresi 30: "Fe tavvaat lehu nefsuhi katle ahîhi fe katelehu fe asbaha minel hâsirîn."

Fe tavvaat lehu	: Sonra, tav etti, kandırdı, uydu, hevasına uydu, onu,
Nefs hu	: Nefs, kendisi, o,
Katle ahî hi	: Öldürmeye, katletmek, kardeşi, nûr kardeşliği,
Fe katele hu	: Böylece, öldürdü, katletti, onu,
Fe asbaha min el hâsirîn	: Sonra oldu, hüsrân, kaybedenlerden, başarısız,

Meâli: “Sonra da o kendi hevasına uydu, kardeşini öldürmek için davrandı, sonra da onu öldürdü. Böylece hüsrana uğrayanlardan oldu.”

Kâbil Hâbil'i öldürdü.

Hevasına düşen, çıkar için davranan, mutlaka hata yapacaktır.

Kibir içinde olan mutlaka zalimliğe düşecektir.

Kâbil hep kendi çıkarı için yaşıyordu.

Kâbillik, her kişinin kendi içinde olan zalimliğe kapı açan duygulardır.

Kâbil, Hâbil diye bir kişiyi öldürmedi.

Kâbil kendindeki Hâbil'i öldürdü.

İnsan kendi içindeki Kâbili bulup onu terbiye etmelidir.

Lütfen düşünelim, içimizde neleri öldürüyoruz, neleri yeşertiyoruz?

Lütfen kendimizdeki duygu ve düşünceleri düşünelim!

Duygularımızdan kaynaklanan yaptıklarımızla, kendimizde neleri öldürüyoruz, neleri aktif ediyoruz?

Her insan kendindeki olumlu ya da olumsuz düşünceleri düşünmelidir.

Hangi duygularımız, hangi duygularımızı öldürmeye başlıyor, hangi duygularımızı hareketlendiriyor?

Duygular... Nedir duygular?

Duygularımız Hâbil ya da Kâbil boyutu olabilir mi?

Duygularımızdan gelen davranışlarımız, Hâbil ya da Kâbil boyutu olabilir mi?

Kendimizdeki olumlu, güzel duygular nedir?

Kendimizdeki olumsuz, zararlı duygular nedir?

Bu duygular nereden gelir?

Her davranışın altında, duygular yatıyor olabilir mi?

Hangi duygularımız bize hâkimdir.

Hangi duygularımızla hareket ederiz.

Dünyaya geldiğimizde, hem olumlu hem de olumsuz duygular, değişik tohumlar misali “DNA” yazılımımızda vardır.

Hangi duygularımızı beslersek, sularsak, bizde o duygular açığa çıkmaya başlar.

Ve bu bizim hâl ve hareketlerimize yansır.

Ve bizden ya Hâbillik ya da Kâbillik açığa çıkar.

Çok iyi araştırmalıyız.

Hangi duygularla çocuklar büyütülür?

Beyinlere hangi bilgiler ekilir?

Her anne baba, çocuğunun yetişmesinde birincil etkindir.

Sonra çevresi, okulu, arkadaşları gelir.

Anne baba kavga ederse, dedikodu yaparsa, birilerini kötülense, öfkeli ise, kavgacı ise, çalarsa çırparsa, bunlara şahit olan çocuğun kendi içinde Kâbil boyutu aktif olmaya başlayabilir mi?

Anne baba; şefkâtlî, yardımsever, koruyucu, sevgi dolu, tatlı dilli, çalışkan, üretken ise, bunlara şahit olan çocuğun kendi içinde Hâbil boyutu aktif olmaya başlayabilir mi?

Evet, başlayabilir.

Hâbil ve Kâbil kıssası buna işaret eder.

Nedir kişideki Hâbil ve Kâbil boyutu?

Nedir, Kâbil’in Hâbil’i öldürmesi?

Nedir bir kıskançlıkla gelen öldürme olayı?

Bir kişi bir kişiyi mi öldürdü?

Yoksa bir kişi kendindeki Hâbil boyutunu mu öldürdü?

Kâbil’lik bir kişide açığa çıkarsa, hangi duyguları ölmeye başlar?

Vücûdumuza:

Hâbil mi hakîm, Kâbil mi?

Mûsâ mı hakîm, Firavun mu?

İbrâhîm mi hakîm, Nemrut mu?

Hâbil ve Kâbil Âdem'in çocuklarıdır.

Yâni Hâbil ve Kâbil, vücûd boyutumuzdaki olumlu, olumsuz duygulardır.

Gel bu duyguları inceleyelim.

Hangi duygumuz bizi esir alırsa, diğer hangi duygumuz ölmeye başlar?

Eğer "kıskançlık" duygumuz bizi esir alırsa, "güvenmek, örnek almak, birliktelik" duygumuz ölmeye başlar.

Eğer "gaddarlık" duygumuz varsa, "merhamet" duygumuz ölmeye başlar.

Eğer "nefret" duygumuz varsa, "sevgi, şefkât" duygumuz ölmeye başlar.

Eğer "kavga, hiddet" duygumuz varsa, "barış, kardeşlik" duygumuz ölmeye başlar.

Eğer "kötülük" duygumuz varsa, "iyilik" duygumuz ölmeye başlar.

Eğer "fesatlık, hasetlik" duygumuz varsa, "birleştiricilik, beraberlik" duygumuz ölmeye başlar.

Eğer "hırsızlık, çalıp, çırpma" duygumuz varsa, "emneti sahibine verme, hakkını verme, emek" duygumuz ölmeye başlar.

Evet, bizim Hâbil boyutumuz; iyilik, şefkât, sevgi, merhamet, tevâzû, barış, çalışkanlık gibi olumlu pozitif duygularımızdır.

Kâbil boyutumuz ise; kötülük, gaddarlık, zalimlik, savaş, nefret, kıskançlık gibi olumsuz, negatif duygularımızdır.

Hangi duygularımız ön planda ise, onun zıttı olan duygular, pasif olmaya, ölmeye başlar.

Biri hakkında; bir dedikodu yapıp arkasından çekiştirmediğimizde, hangi duygularımızı öldürüyoruz lütfen düşünelim.

Bize; kıskançlık, fesatlık, öfke, nefret, gibi duygularımız hâkimse, hangi duygularımız ölüyor lütfen düşünelim.

İyi biri miyiz, kötü biri miyiz lütfen düşünelim.

Merhametli, şefkâtlı, koruyan biri miyiz, zalim, acımasız biri miyiz, lütfen düşünelim?

Bize Hâbil boyutu mu hâkim, Kâbil boyutu mu hâkim düşünmeliyiz.

Kâbil, öldürme, zarar verme, kibirlilik boyutu idi.

Oysa Kur'ân'da, İncil'de, Tevrat'ta "öldürme" diye âyetler vardır.

Allah Kur'ân'da cana kıyma diye bildirdi.

Can kulağıyla duyduk mu?

Allah, cana kıymayı yasak kıldı.

Gönlümüzde duyduk mu?

Kur'ân'ı duyduk mu, yoksa Kur'ân'ı duymazdan mı geldik?

Allah; Kur'ân'da, İncil'de, Tevrat'ta "öldürmeyin" âyetlerini sundu.

Duymadık, uymadık.

Kur'ân, İncil, Tevrat'ı anlamak için okumadık.

Cân kulağıyla duymadık.

Anlamak için okumadık.

Hayatımıza geçirmedik.

Mânâsına ermedik.

Sevap için okuduk.

“Sevap nedir?” onu bile bilmedik.

Kur’ân’da, İncil’de, Tevrat’ta insanlığa bildirildi:

“Öldürme, zulüm etme, yakıp yıkma.”

Cân kulağıyla duymadık.

Gönlümüzde hissetmedik.

Kur’ân’da, İncil’de, Tevrat’ta bildirilen âyetlerin tam tersini yaptık.

Yakıp yıktık, zulüm ettik, öldürdük.

Hem de din adına, Allah adına.

Saldırırken kâfir ilan ettik.

“Saldırın, saldırın, Allah için saldırın” diye nidalar attık.

İnançlar birbirlerini kâfir ilan ederek hedef gösterdiler.

Oysa Tevrat’ın 10 emrinde “Öldürmeyeceksin” emri vardı.

Kur’ân’ın âyetlerinde; “öldürme, bir câna kıyma, Allah onu yasak etti” emirleri vardı.

“Birini öldüren herkesi öldürmüş gibidir.”

“Birini yaşatan herkesi yaşatmış gibidir” diye bildirildi.

Kâbil olan bunları duymazdı.

O içindeki şeytanından gelen sesi duyardı.

O kibirsel alandan gelen sesi duyardı.

İşte, Kur’ân’da geçen “Âdem’in çocuklarından bahset” konusu, her insanın kendi içindeki olumlu ya da olumsuz duyguları anlamaya işarettir.

İçimizde olan rahmanî ya da şeytani doğuşlara işarettir.

Çocuk saflığı kirletilenler, kâbil olmaya kapılar açacaklardır.

Beyninimize hâbil ve kâbil duygularını öncelikle aileler eker.

Onun için çocuklara verilecek bilgiler çok önemlidir.

İçinde; ayrımcılık, bölücülük, hor görme, kendini yüce görme gibi bilgiler kâbil duygularını oluşturacaktır.

İçinde; ilim, ifan, edeb, birlik, paylaşma, dayanışma gibi bilgiler hâbil duygularını oluşturacaktır.

İşte çocukların yanında ne konuşulduğu çok önemlidir.

Çocuklara ne anlatıldığı çok önemlidir.

Çocukların yanında yapılan davranışlar çok önemlidir.

BEYİNLERE TECAVÜZ

Her çocuk tertemiz doğdu.

Anlama kabiliyetiyle doğdu.

Her çocuk, ilgi duyduğu alanda profesör olabilecek bir kabiliyette doğdu.

Yeter ki çocuk, ilgi duyduğu alana, ilmî ve edebî olarak yönlendirilsin.

Yeter ki çocuğun saf, tertemiz aklı kirletilmesin.

Beyinlerine korkular, hurafeler ekilmesin.

Her çocuk annesinden saf, tertemiz doğdu.

Doğduğunda, ikilik bilmezdi.

Yargılama bilmezdi.

Hor görme nedir bilmezdi.

Cemaat, tarikat, mezhep ayrımcılığı bilmezdi.

Din kavgası içinde olmazdı.

Çocuğun saf tertemiz beynine, ailesi nice yargı dolu bilgiler ekti.

Allah adına yargılama ekildi.

Kendi inancında olmayanlara karşı nefret ekildi.

Saf tertemiz bebek kirletildi.

Beyin tecavüzüne uğradı.

Oysa beyinler tertemiz doğmuştu.

İnsan beyni düşünmek, akletmek, keşfetmek için yaratılmıştı.

Peki, insan yeni doğan evlatlarının beynine ne ekti?
Oraya neleri kodladı?
Hangi yargılarla beyinleri zehirledi?
Peki, sadece çocukken mi bunlar yapıldı?
Büyüdükçe aynı zehirlenme devam etmedi mi?
Onun için insan, beynine ekilen bilgilere dikkat etmelidir.
Çünkü o bilgiler, kişinin duygu ve düşüncelerini oluşturacak.

Çünkü o bilgiler, kişinin eylemlerini oluşturacak.
Beyin; düşünmek keşfetmek, şahit olmak için yaratıldı.
Beyin; eşyanın hakikatini anlamak için yaratıldı.
Beyin; bakmak, gözlemlemek, anlamaya çalışmak için yaratıldı.

Beyin; kendini tanımak, yaratılışını anlamak için yaratıldı.

Beyin, yaşamın sırrını anlamak için yaratıldı.
Beyin; nice keşifler yapmak için yaratıldı.
Beyin; çevrene faydalı olmak için yaratıldı.
Egoya, gurura, düşmek için yaratılmadı.
Kendini büyük görmek, başkalarını küçük görmek için yaratılmadı.

Beyin, kibre düşmek için yaratılmadı.
Beyin; dedikodu yapmak için yaratılmadı.
Beyin; fitnelik, fesatlık, hasetlik için yaratılmadı.
Beyin; şirke düşmek için yaratılmadı.
Beyin; birilerine zulüm etme planı içinde olsun diye yaratılmadı.

Kısacası beyin zehirlenmek için yaratılmadı.
Tecavüz edilsin diye yaratılmadı.

Zalimliğe yol açan her bilgi, beyine yapılan tecavüzdür.
Her türlü yalan bilgi, hurafe, beyin için zehirdir.
Çocukların beynine zehir katma.
Zehirlenen beyin düşünmez olur.
Zehrin etkisinde kalır, o etkiyle hareket eder.
Zehirlenen beyin asli görevini yerine getiremez.
Zehrin etkisiyle, saldırgan olur, sabırsız olur, kibirli olur, zalim olur.

Beynin ne ile meşgul dikkat et!

Beynine aldığın bilgiye dikkat et!

Tabaktaki bir yemeğe, bir damla zehir koysan, tüm yemek zehir olur.

Oradan yiyen herkesi zehirler.

Beynine olumsuz bir düşünce koysan, tüm beynin onun etkisi alanına girer.

Başkasına hor baktırıcı her bilgi seni kibre düşürür.

Kendini daha hayırlı gösterir, seni iblis yapar.

İblis öyle söyledi;

“Ene hayrun min hu-ben ondan hayırlıyım” (Sad Sûresi 76)

İşte çocukların beynine ekilecek olan, kendini başkasından hayırlı, üstün gösterten her türlü bilgi, çocuk büyüdüğünde onu, kibirsel alana düşürecektir.

Kibir zehri, kişiyi Allah'ı anlamaktan uzaklaştırır.

Beyne ekilen kibir zehri, kişinin kendini, inancını, milletini yüce gösterir, başkasına hor baktırır.

Kibir zehri, kişiyi şeytanlaştırır.

Dedikodu, çekiştirme zehri, kişiyi kibre düşürür, başkasını hedef gösterir.

Hucurât Sûresi 12: “Lâ tecessesû ve lâ yagteb ba’dukum ba’dâ e yuhıbbu ehadukum en yekule lahme ahîhi meyten fe kerihumûh.”

Ve lâ tecessesû	: Gizli yönlerini hatalarını araştırmak,
Ve lâ yagteb	: Gıybetini yapmasın, arkasından çekıştirmesin
Badu-kum bada	: Bazınız bazınızı, birbirinizi,
E yuhıbbu ehadukum	: Sizlerden biriniz, sever misiniz?
En yekule lahme	: Yemek, beslenmek, et, sûret,
Ehihi meyten	: Kardeş, ölü,
Fe kerihumû hu	: İşte tiksindiniz, kötü hâle geldiniz,

Meâli: “Bazınız bazınızın arkasından çekıştirmesin, dedikodusunu yapmasın, gizli yönlerini, hatalarını araştırmasın. Sizlerden biriniz ölü kardeşinizin etini yemek ister mi? İşte tiksindiniz.”

Kur’ân’daki uyarı ne kadar çok önemlidir.

Çocukların yanında birilerinin dedikodusu yapıldığı zaman, o çocuk nasıl yetişir?

Çocukların yanında birilerine hor bakıldığı zaman, o çocuk nasıl yetişir?

Onun için çocukların yanında, kimsenin dedikodusu, çekıştirmesi yapılmamalıdır.

Kimsenin özeli araştırılıp, kınanmamalıdır.

Kimseyle alay edilmemelidir.

Hataları, eksikleri aranmamalıdır.

Başkasına hor bakıcı bilgiler anlatılmamalıdır.

Çocukların beynine bunun gibi nice olumsuz bilgiler ekilmemelidir.

Kişi ayrıca kendi beynini bunlarla meşgul etmemelidir.

Kişi, beyninin yaratılış fitratını iyi anlamalıdır.

Beyin; akletmek, düşünmek, anlamak, çözmek, fark etmek için insana bahşedilmiştir.

Beynimiz, varlığın var oluşunu anlamak için yaratılmıştır.

İnsan, beyninin aslî yaratılışına ihanet etmemelidir.

Beynine gurur, kibir, şirk zehirleri koymamalıdır.

Şirk zehri kişiyi, Allah'a ortak koşturur.

Allah'ın ulviyetinin yanında, ben de varım şirkine düşürür.

Allah'a ait olan nitelikleri kendine ya da başkasına nispet etme gafletine düşürür.

Kıskançlık zehri, yakar yıkar.

Kişinin kendini de huzursuz eder, başkalarını da huzursuz eder.

Güvensizlik zehri, samimiyeti bitirir.

Hasetlik zehri, dedikodu yaptırır, iftira attırır.

Fitnelik zehri, ara bozar, ikilik çıkarır.

Bilhassa yetişme çağındaki çocukların beynine ne ekiliyor çok dikkat edilmelidir.

Kişi kendi beynine aldığı bilgileri her zaman süzmelidir.

Beynine ekilen şeytanî bilgilere dikkat etmelidir.

Beyne ekilen bilgilerin zehir olmamasına dikkat etmelidir.

Yalan zehri, hurafe zehri, çocuk büyüdüğünde, onu hakikatten uzaklaştırır.

Çocuğun duyduğu bilgiler, hangi düşüncelere kapılar açıyor iyi düşünülmelidir.

Çocukların beyinlerine ekilen bilgi Allah'ın ilmine dayalı olmalıdır.

Edebe, irfana kapılar açmalıdır.

Rahmete, şefkâte dayalı olmalıdır.

Rad Sûresi 33: "Ve cealû lillâhi şurekâ kul semmû hum."

Ve cealû li Allah : Kıldılar, yapmak, eylemek, Allah,
Şurekâe : Ortaklar, ortak koşmak,
Kul semmû : Anlat, zehir, öldüren, sıkıntı, isimler, onlar,
hum

Meâli: “Şirk koşma zehri, Allah’a ortak koşturur.”

Vakîâ Sûresi:

41- 42- 43: Benlik, gurur içinde olanlar; kibir zehrine bulanmışlardır, samimiyetten uzaktırlar ve cehaletin karanlığındadırlar.

44: Güzel davranışları yoktur ve iyi hallerden yoksundurlar.

45- 46: Muhakkak ki onlar da, daha öncekiler gibi kendi zevklerine düşkün olanlardır ve onlar haktan batıla yönelmekte ısrar ederler.

İnsan evlatlarına ve çevresine nasıl bilgiler ekiyor, dikkat etmelidir.

Konuştğu bilgilerin içinde zehir aktarıyor olabilir, dikkat etmelidir.

Ayrıca başkasından duyduğu bilgileri de iyi süzmelidir.

Ağızlardan bölücü, yargılayıcı, fitnelik, fesatlık içeren bilgiler dökülmemelidir.

Ayrımcılık içeren, yargılayan her bilgi zehirdir.

Başkasına hor baktıran, seni yüce gösteren her bilgi zehirdir.

Fitnelik, hasetlik, fesatlık içeren her bilgi zehirdir.

Aslı olmayan, hurafe olan, her bilgi, zehirdir.

Şirke düşüren, kibre düşüren, her bilgi zehirdir.

İnsan her zaman hem söylediği, hem dinlediği her söze dikkat etmelidir.

Beynine zehir katmamalıdır.

Beynini zehirlememelidir.

Çocukların beyinlerine tecavüz edilmemelidir.

Zehirlenen beyin asli görevini yapamaz.

Düşünmekten, tefekkür etmekten, keşfetmek, şahit olmaktan uzaklaşır.

Zehirlenen beyin; iblisleşir, şeytanlaşır, zalimleşir.

İnsan olmaktan uzaklaşır.

Şefkâttten, rahmetten, sevgiden uzaklaşır.

İnsan, beynindeki hangi bilgilere dayanarak hareket ediyor düşünmelidir.

Beyninde taşıdığıın bilgiler rahmete, birliğe mi kapı açıyor, düşünmelidir.

Yoksa kibre, zalimliğe mi kapı açıyor?

Gittiği yol, Hakk'ın, hakikatin, Tevhîd'in yolu mudur?

Yoksa egonun, dünyaya esaretin, kendini yüce görmenin, başkasını hor görmenin, otorite kurmanın, zulüm etmenin yolu mudur?

Kibir duygusu, beynimize ekilen kendini yüce görme duygusundan gelir.

Kibir, Allah'ın ekber boyutunu her varlıkta göremeyip, kendini ekber, yâni yüce görmekle insanın düştüğü bir hastalıktır.

Kibir kısaca; kendini farklı, yüce görüp, başka kimseleri ya da başka bir varlığı küçük görme duygusudur.

Bu duygular maalesef çocukken beynimize ekilen bilgilerden gelir.

Neden insanoğlu kendini diğer varlıktan yüce görür?

Bunu akıllarımıza kimler eker?

Çocukta bu duygular nasıl açığa çıkar?

Yeni doğan bir çocukta kibir açığa çıkmamıştır.

Anne baba, çocuğun beynine; varlık ile ilgili, inanç ile ilgili, millet ile ilgili, cinsiyet ile ilgili ve diğer alanlarla ilgili kıyaslayıcı, yargılayıcı bilgiler eker.

Ve böylelikle kibir düşünce ve duygusu; birinin diğerinden üstün olduğu algısı verilerek, çocukta yavaş yavaş oluşmaya başlar.

Kibrin ilk olduğu yer, beyne ekilen, ayrımcı, yargılayıcı, öteleyici bilgilerdir.

Kibir, karşısındakini hor görme, kendini yüce görme, duygu ve düşüncesidir.

Hangi alanda olursa olsun, kendimizi yüce görme, kendimizi farklı görme durumuna düşüren, her bilgi ve her bilginin oluşturduğu duygu ve düşünce kibir kapısını açar.

Kibir, her varlığın yapısında olan ilâhî sevgiyi görememek, kendini diğer varlıktan farklı, üstün görmekle oluşan bir duygu ve düşünce halidir.

Kibirli olanda, sevgi yoktur.

Kibirli olanın sevgi içindeymiş gibi görünmesi, onun hevâsındandır, onun kendi çıkarı içindir.

Nahl Sûresi 23: “İnnehu lâ yuhıbbul mustekbirîn.”

Meâli: “Muhakkak ki kibirli olanlarda sevgi yoktur.”

Kibir, ilâhî sevgiye engeldir.

Kâinatın “Ekber” olan; kâinatın var edicisi ve her varlıkta sonsuz nitelikleriyle kendini gösteren ilâhî kudrettir.

Bu kudret ancak “Allah”tır.

Bu kudrete kâmil insanlar “Allah” demiştir.

İşte kişi, eğer her varlıkta “Ekber” olan o gücü göremezse, kendini farklı görür, varlıktan kopuk görür ve sonuçta kendini yüce görmeye başlar.

Allah’ın ekberiyetini anlayamayıp, kendini ekber görmekle kibir oluşur.

Kendini ekber olarak gören, kendini diğer varlıktan ve diğer insanlardan üstün görmeye başlar.

İşte beynlere ekilen kendini yüce görme duygusu kibre yol açar.

Kur'an'da belirtildiğine göre; kendini yüce görmek firavunluk duygusudur.

Kibir ve firavunluk aynı şeydir.

İnsan, firavunluğunu yenmesi için beynine ekilen bilgileri analiz etmelidir.

Senlik benlik getiren her türlü bilgileri terk etmelidir.

Kibir içeren her türlü bilgileri terk etmelidir.

Gıybet içeren, fitnelik içeren, ayrımcılık içeren her türlü bilgiyi teslim almalıdır.

İçinde ayrımcılık içeren inancın her türlü bilgisini terk etmelidir.

Zulüm içeren her türlü bilgiyi terk etmelidir.

Kendini üstün sandıran, başkasına hor baktıran her türlü bilgiyi terk etmelidir.

Beynine ekilen, üstünlük, seçilmişlik bilgileri terk etmelidir.

O bilgilere artık yönelmemelidir.

İnandığı o bilgilerle artık hareket etmemelidir.

Kasas Sûresi 31: "Ve en elkı asâk fe lemmâ reâhâ tehtezzu keennehâ cânnun vellâ mudbiren ve lem yuakkıb yâ mûsâ akbil ve lâ tehaf inneke minel âminîn."

Meâli: "Dayanağın olan o taşıdıklarını, bildiklerini bırak. Böylece o, dayanağı olan o bilip taşıdıklarının bir anlam ifade etmediğini anladı ve kendi anlayışlarından döndü ve geri bakmadı. Ya Mûsâ! Hakikatleri kabul et ve korkma, doğrusu sen emin bir yol üzeresin."

İşte, âyette belirtildiği gibi, kişi beyninde dayandığı bilgileri analiz etmelidir.

Kişinin beyninde dayandığı bilgiler nedir?

Bâtıl alan bilgileri midir?

Yoksa ilim, irfan içeren ilmî bilgiler midir?

Kişi, gurur, kibir içeren bilgilere, duygulara mı dayanarak hareket eder?

Yoksa, edeb, tevâzû, birlik şuuru duygularına dayanarak mı hareket eder?

İşte Rabbi Mûsâ'ya bildirdi; dayandığın nedir, neye dayanarak hareket edersin?

Mûsâ, firavunluktan gelen bilgilere, duygulara dayanarak hareket ettiğini anladı ve dayandığı o şeyleri terk etti.

Ve hakikati arama yoluna dâhil oldu.

İşte firavun duygularının geldiği yere dayanmamalıyız.

O alanı terk etmeliyiz.

Çünkü o alandan gelen bilgiler, inançlar, kişinin kendini yüce görmeye sürükleyecektir.

Ama insan ilme ve edebe dayanırsa, Tevhîd-birlik hakikatine erişecektir.

İnsan, ilme dayalı bilgilere tutunmalıdır.

İlim kişiyi hakikatlere götürecektir.

İlim kişiyi varlığın varoluş sırlarına götürecektir.

İlim kişiyi kendi aslıyetine eriştirecektir.

İlim kişiyi, senlik benlik kavgasından uzak tutacaktır.

İlim kişiyi birlik-Tevhîd şuuruna erdirecektir.

İşte çocuklarımızın beyinlerine tecavüz ediyor muyuz?

Onları zalimliğe mi yönlendiriyoruz?

Dünyaya her gelen çocuk aileleri tarafından nelere yönlendiriliyor?

Aileler tarafından nasıl yetiştiriliyor?

Bunları çok iyi düşünmeliyiz.

ÇOCUK SAFLIĞI

Her çocuk tertemiz doğar.

Din ayrımcılığı bilmez.

Mezhep, cemaat, tarikat ayrımcılığı bilmez.

Yargılama nedir bilmez.

Öteleme nedir bilmez.

Hiç kimseyi cehennemlik görmez.

Saf tertemiz doğan çocukların beyni, aileleri tarafından bilmeden de olsa kirletilir.

Kendi inançlarını öğretme duygusu içinde, başka inançlar hakkında yargılayıcı bilgilerle çocukların masumiyeti zedelenir.

Ve maalesef çocuklar kendi inançlarını üstün görme duygusu içinde yetiştirilir.

Bir çocuk doğduğunda anne-babasını bir inanç sistemi üzere bulur ve o inanca ait bilgilerle ve ibadetlerle yetişir.

Anne babasından gelen inanç boyutunun, yargılayıcı alanında kalan kişiler, o inanca ait bilgilerin dışında başka inanca ait bilgileri, ibadetleri kolay kolay kabul edemezler.

Ailenin içinde yetiştiği inancı, elbette çocuğuna aktarması normaldir.

İnsanların inançlarına bağlı yaşaması gayet normaldir.

İnancına göre Allah'a yönelmesi kişinin en doğal hakkıdır.

Sıkıntı, inancın içinde olan yargılayıcı, bölücü, hor görücü, hedef gösterici duygu ve düşüncelerdir.

İşte çocuk doğduğunda saf, tertemiz doğar.

Ama maalesef çocukların beyinlerine olumsuz nice bilgiler ekilir.

Çocuğun masumiyetinin her zaman korunması gerekir.

Çocuk 2,3 aylık olduğunda, etrafına merakla, heyecanla, gördüğünü anlamak üzere bakmaya başlar.

Bu saf sorgulamada tek niyeti vardır, gördüğünü anlamaya çalışmak.

Çocuk en saf bir şekilde, gördüğü eşyanın ne olduğunu öğrenmek ister.

Bu isteğin duygusu saf tertemizdir.

Çocuk konuşmaya başladıktan sonra “anne bu ne-baba bu ne” diye eşyayı anlamak için sorgular.

Bu sorgulama; bilgiçlik taslamak, eşyadan menfaat elde etmek, makam elde etmek için değildir.

Yalnızca eşyayı tanımak için sorgular.

Gördüğünü anlamak için sorar.

Hazreti Muhammed’in; “Ya Rabbim! Bana eşyanın hakikatini göster” duası, çocuk saflığında hakikati öğrenme duygusundan gelir.

Hazreti Muhammed’in çocuklarla ilgili çok anlamlı sözleri vardır.

“Hiçbir baba çocuğuna güzel ahlâktan daha hayırlı bir mîras bırakmamıştır.” (Tirmizî, Birr, 33)

“Anne-babanın senin üzerinde hakları olduğu gibi, aynı şekilde çocuğunun da senin üzerinde hakkı vardır.” (Heysemî, VIII, 268), (Müslim, Sıyâm, 183)

“Çocuğun baba üzerindeki hakkı, ona okumayı, yazmayı, yüzmeyi, atıcılığı öğretmesi ve ona helâlden başka rızık yedirmemesidir.” (Beyhakî, Şuab, VI, 401; Ali el-Müttakî, XVI, 443)

“Her doğan çocuk, İslâm fitratı üzere (temiz ve günahsız olarak, Tevhîde meyilli bir şekilde) doğar. Daha sonra anne babası onu (inançlarına göre) ya hristiyan, ya yahudî ya da mecûsî... yapar.” (Buhârî, Cenâiz, 92)

“Her çocuk fitrat üzere tertemiz doğar. Bundan sonra ana-babası Yahûdî ise onu Yahûdî yapar. Hristiyan ise Hristiyan yapar, Mecûsî ise Mecûsî yapar.” (Buhârî, Cenâiz 80; Müslim, Kader 22-25)

“İlk söz olarak çocuklarınıza güzel bir şekilde ‘Lâ ilâhe illâllah’ demeyi öğretiniz!” (Beyhakî, Şuabu’l-îmân, VI, 398)

“Kimin bir çocuğu varsa onunla çocuklaşsın” (Deylemî, III, 513)

“Çocukken öğrenilen ilim taşa nakşetmek gibidir. Yaşlıyken öğrenilen ilim ise suya yazmak gibidir.” İbn Abbas (bk. el-Camiu’s-sağir, 1/254; Kenzu’l-Ummal, h. No: 2759)

Görüldüğü gibi, tüm kâmil insanlar çocukların eğitimi ile ilgili öğütler sunmuşlardır.

Hakikat yolunda, beyinler tertemiz olmalıdır.

Çocuk saflığında olunmalıdır.

Çocuk saflığı, akli ve gönü kirlenmemiş olmak demektir.

Çocuk saflığı ümmilik boyutudur.

Ümmilik okuma yazma bilmeyen demek değildir.

Ümmîlik anadan doğduğu saflıkta olan demektir.

Ümmîlik boyutu, saf, tertemiz akıl ve gönül ile alâkaldır.

Ümmî olmak, çocuk saflığında olmak demektir.

Çocuk saflığında olanlar, saf tertemiz bir akılla düşünürler.

Onların akıllarında yargılama yoktur.

Onlar annelerinden doğduğu şekliyle tertemizdirler.

Şahitlik kapısı da tertemiz olanlara açılır.

Allah'ın hakikatlerine ümmî olanlar adım atarlar.
Onların akli ve gönlü özgürdür.
Kendi benliğinde kalanlar esirdir.
Allah'ın mülküne girenler özgür olacaktır.
Anneden doğan çocuk tertemizdir.
O bir inancın yargılarına bağlı değildir.
Allah'ın nûrundan gelmiş, O'nun nûruna bağlıdır.
Cemaat, tarikat, mezhep, din ayrımcılığı bilmez.
Saf tertemiz ümmîdir.
Ümmî, anneden doğduğu gibi kalan demektir.
Ümmî, hiç kirlenmemiş olan demektir.
Ümmî, aslına bağlı olan demektir.
Kâmil insanlar, "Allah'ın sarayına çocuklar girecek"
 demişlerdir.

Çocuk saflığı "aklı ve gönlü saff, tertemiz olan, bâtıla,
yargıyla kirlenmemiş olan" demektir.

Anneden doğan çocuk ayrımcılık nedir bilmez.
Cinsiyet ayrımcılığı bilmez.
İnanç ayrımcılığı bilmez.
Mezhep ayrımcılığı bilmez.
Din ayrımcılığı bilmez.
Senin dinin benim dinim kavgası bilmez.
Çocuk tertemiz doğmuştur.
Yargılarla, bölücülükle hor görme duygusuyla kirlen-
memiştir.

Ama sonra, aklına nice ayrımcılıklar ekilecektir.
Saflığı, temizliği kirlenecektir.
İşte, çocuk saflığına konusu çok iyi bilinmelidir.
Ümmilik çok iyi bilinmelidir.

Allah'ın ulvîyetini, tertemiz olanlar anlayacaktır.

Allah hakikatine çocuk saflığında olanlar girecektir.

Semâ'ların sırrına gönlü tertemiz olanlar girecektir.

Aklı arınanlar girecektir.

Kibri olmayanlar girecektir.

Temiz olanlar felah bulacaklardır.

Aklı ve gönlü tertemiz olanlar Allah'a şahit olacaklardır.

Ezanda okunan yedi makamın hakikatine ereceklerdir.

İşte "Kad efleha men tezekkâ" âyetinin sırrı budur.

"Allah'ın egemenliğine tertemiz olanlar girecek" sözü iyi düşünölmelidir.

Bu sözden maksat, çocuk saflığında olanlar hakikati anlayacaklardır.

Akılları, korkularla, kibirle, bölücölükle, yargılarla kirlenmemiş olanlar, saf tertemiz, düşüncelere kapılar açacaklardır.

İşte kişi kirlenmiş olan aklını ve gönlünü temizlemelidir.

Tüm ayrımcılıkları bırakmalıdır.

Din, mezhep, tarikat ayrımcılığını bırakmalıdır.

Yargılamayı bırakmalıdır.

Çocuk saflığına erişmeden hakikate erilemez.

Ümmî olmadan hakikatin kapısı açılmaz.

Çocuk saflığının ne olduğu çok iyi bilinmelidir.

Bebek tertemiz doğar.

Aklı gönlü tertemizdir.

Aklında ayrımcılık yoktur.

Öteki diye bakmayı bilmez.

Kendi cinsiyetini bile bilmez.

Millet ayrımcılığı yoktur.

Dini yoktur.
Mezhebi yoktur.
Tarikatı yoktur.
Cemaati yoktur.
Çocuk büyüdükçe masumiyeti kirlenir.
Anne baba, kendilerinin inancını kodlar.
Toplumdan cemaat tarikat ayrımcılığını öğrenir.
Senlik benlik kavgasına düşer.
Benim dinim, senin dinin kavgasına düşer.
Kendi gibi inanmayı kâfir ilan eder.
İnsan öldürmeyi cihat zanneder.
Kâfir ilan etmeyi inancı sayar.
Namazlı namazsız diye ayırır.
Şeriatlı şeratsız diye ayırır.
Örtülü örtüsüz diye ayırır.
İnanan inanmayan diye ayırır.
Oysa çocuk doğduğunda bunlar yoktu.
Bunları bilmezdi bile.
O tüm saflığıyla bakardı.
Eşyayı anlamaya çalışırdı.
Cinsiyet ayrımcılığı bilmezdi.
Örtülü örtüsüz ayrımcılığı bilmezdi.
Sadece bakardı.
En saf duyguyla bakardı.
Hayretle bakardı.
Heyecanla bakardı.
Çocuk büyüdükçe çevresinden etkilenir.
Çevresi onun beynine din adına yargılar sokar.

Aile çocuğun saflığını kirletir.
Toplum çocuğun saflığı kirletir.
Çocuk bölmeyi öğrenir.
Çocuk öteki görmeyi öğrenir.
Çocuk ben egosunu öğrenir.
Bizlik ona öğretilmez.
Atalarının inancı üzere olur.
Kendi inancını üstün görmek üzere olur.
Hûd Sûresi 109: “İllâ kemâ yabudu âbâu hum min kabl.”
Meâli: “Onlar sadece atalarından öğrendiği gibi ibadet ederler.”

Çocuk masum doğar.
Anne baba ve yaşadığı toplum, ona yargılar kodlar.
Çocuk büyüdükçe çevresinin etkisiyle kirlenir.
O saf masum bakışı değişir.
Hayretle bakan bakışı yok olur.
Eşyanın hakikatini öğrenmek için olan bakışı yok olur.
Çocuk saflığından düşenler hakikatten uzaklaşır.
Var oluşu ve var edeni anlamaktan uzaklaşır.
Hazreti Muhammed boşuna dememiş...
“Allah’a en yakın olanlar çocuklardır.”
Hazreti İsâ boşuna dememiş...
“Çocuklar gibi saf olmazsanız, göklerin egemenliğine giremezsiniz.”

Hazreti Mûsâ’yı Mûsâ yapan...

Nil nehrine masum bir çocuk olarak bırakılması değil miydi!

O masumiyet firavunluğu yıkan değil miydi!

Çocuk gibi masum olmak gerekli değil miydi!

Akıl gönül temizlenmeden...

Allah hakikatine erilemez.

Çocuk saflığına erilmeden...

Allah'a iman edilemez.

Her aile çocuğunu en güzel duygu ve düşüncelerle yetiştirmelidir.

Unutulmamalıdır ki beyinlere ekilen bilgiler çok önemlidir.

Eğer bilgiler, ayrımcılığa, hor görmeye, kendini yüce görmeye dayalı olursa, eninde sonunda o çocuğun duygu ve düşünceleri zalimliğe kayar.

Eğer bilgiler ilim, irfan, edeb üzere ise, duygu ve düşünceler iyi olmaya kapılar açar.

Onun için akıl ve gönül kirletilmemelidir.

Akıl ve gönül kirletilirse, temizliği kolay olmayacaktır.

Şartlanmış aklın kalelerini yıkmak kolay değildir.

Ama bu kaleler yıkılmadan da kurtuluş olamayacaktır.

A'lâ Sûresi 14: "Kad eflaha men tezekkâ"

Meâli: "Aklını gönlünü tertemiz edenler kurtulacaklar."

Anneden doğmuş gibi saf olmanın özelliği ne kadar önemlidir ki kâmil insanlar bu saflığın korunması için çırpınmışlar.

Çünkü iman, ancak ve ancak akılı, gönlü, saf, tertemiz olanlara nasip olacaktır.

A'râf Sûresi 158: "Umme ellezî yuminu bi Allah."

Meâli: "Anasından doğduğu saflıkta olanlar, Allah'a iman ederler."

İşte çocuğun anadan doğduğu bu saflık her zaman korunmalıdır.

Çocuğun aklına yargılar ekilmemelidir.

Çocuk doğduğunda, asla içinde başkalarını yargılama, hor görme, kin ve nefret duygusu ve düşüncesi yoktur.

Aile ve toplum, çocuğun aklına, başka birine karşı ya da başka topluluklara karşı, ayrımcılık, öteleyici, hor görücü, yargılayıcı bilgiler ekerek, kin ve nefret duygularının oluşmasına yol açar.

Bilhassa bu inanç alanında çok görülür.

Çocuk yargılarla büyütülürse, inanç bakımından, kendi gibi inanmayan kişileri, toplulukları, cehennemlik görecektedir, onları ateşte yakacak kadar, içinde öfke ve kin taşır durumuna gelir.

Kin ve nefret duyguları ve bu duyguların söyleme dökülmesi; insanları inanç boyutunda, ırk boyutunda, millet boyutunda ayrımcılığa sürükler.

Bu ayrımcılık, insanları ya da toplulukları, aşağılamaya, hor bakmaya, düşmanca davranmaya kapılar açar.

Bu ayrımcılık en çok inanç ve millet alanında kendini gösterir.

Inanç alanındaki ayrımcılık, kendi gibi inanmayan kimseleri, kâfir görmeye, zındık görmeye, cehennemlik görmeye yol açar.

Millet alanındaki ayrımcılık ise, maalesef, başka milletleri aşağılamaya, kötülemeye yol açar.

İkinci Dünya savaşında, başka inançtan ve başka bir milletten diye, 6 milyon Musevi, çoluk çocuk demeden gazlı odalarda yakıldı.

Küçük çocuklar canlı canlı yakıldılar.

İnsan yazarken bile tüyleri diken diken oluyor.

Bu nasıl bir öfkedir, nefrettir, kindir?

Bu nasıl bir yargılama zulmüdür?

İşte tüm bu şeytanî duygular, çocukken akıllara ekildi.

Çocukken akıllara ekilen bu yargılarla büyüyen çocuk, içinde kin ve nefret duyguları ile büyüdü.

Ve çocuk büyüdüğünde çevresine yargıyla bakmayı normal saydı.

Kendini haklı görerek hareket etti.

Kâfir öldürülmeli diye baktı.

Kur'ân incelendiğinde anlaşılıyor ki, içlerinde yargılar olan, kin ve nefret taşıyan kimseler:

Allah idrakinden uzaktırlar.

Allah sevgisinden uzaktırlar.

Şefkâttten, merhametten uzaktırlar.

Sevgiden saygıdan uzaktırlar.

Düşünceden tefekkürden uzaktırlar.

Tevhîd şuurundan uzaktırlar.

Mâide Sûresi 8: “Kin, nefret gibi sizi baştan çıkaracak hâlleri yok edin.”

Mâide Sûresi 64: “Onlar Bizi anlayamadıklarından dolayı, son vakitlerine kadar düşmanlık ve nefret içindeki o hallerinde kalırlar. Allah'ın içlerinizdeki söndürün dediği o savaşın ateşini her zaman yakarlar ve onlar yeryüzünde ikilik, bozgunculuk çıkaran halleriyle dolanırlar. İkilik, bozgunculuk çıkaranlarda Allah sevgisi yoktur.”

Mâide Sûresi 91: “Adâvete vel bagdâe fîl hamri vel meysiri ve yasuddekum an zikrillâhi ve anis salâh fe hel entum muntehûn.”

Meâli: “Düşmanlık ve nefret, sizi Allah'ı anlamaktan ve anlatmaktan ve her an O'na bağlı olma şuurundan uzak tutar. Artık siz o hallerden kaçınmaz mısınız?”

Mâide Sûresinde görüldüğü gibi:

Çocuk yargılara dayalı büyütüldüğünde, aklında kin ve nefret içeren duygu ve düşünceler oluşur.

Ve bu duyguları onu zalimliğe sürükleyebilir.
İkilik, bozgunculuk çıkaran hallere dönüşebilir.
İşte çocuk saflığı asla kirletilmemelidir.
Çocuğun aklına ekilecek bilgilere dikkat edilmelidir.
Çocuğun hakikati anlamasının önüne geçilmemelidir.
Benliğe, kibre düşürülmemelidir.
Çocuk saflığı çok kutsaldır.
Bu kutsallık her zaman korunmalıdır.

ALLAH'A EN YAKIN OLAN ÇOCUKLARDIR

Kâmil insanlar, "Allah'a en yakın olan çocuklardır" demekle neyi kastetmişlerdir?

Burada kastedilen çocuk saflığında bir beyne sahip olmaktır.

Yargısız, kibirsiz, ayrımcılıkla kirlenmemiş bir beyin daha saf düşünecektir.

Anlamak için düşünecektir.

Beklentisiz düşünecektir.

Sadece gördüğü şeyin ne olduğunu anlamak için, en saf duyguyla düşünecektir.

Çünkü çocuğun bakışında yargı yoktur, hor görme yoktur, bilmişlik yoktur, çıkar yoktur.

Çocuk en saf duyguyla eşyaya bakar, onu tanımak ister.

Hazreti Muhammed; "Allah'a en yakın olan çocuklardır" demekle buna işaret etmiştir.

Hazreti İsa; "Allah'ın egemenliğini bir çocuk gibi kabul etmeyen, bu egemenliğe asla giremez" diye bildirmiştir. (Markos 10:13-16, İncil)

İsa, yanına küçük bir çocuk çağırды, onu orta yere dikip şöyle dedi:

"Size doğrusunu söyleyeyim, yolunuzdan dönüp küçük çocuklar gibi olmazsanız, Göklerin Egemenliği'ne asla giremezsiniz."

“Kim bu çocuk gibi alçakgönüllü olursa, Göklerin Ege-
menliği’nde en büyük odur.”

“Böyle bir çocuğu benim adım uğruna kabul eden, beni
kabul etmiş olur.”

“Ama kim bana iman eden bu küçüklerden birini
günaha düşürürse, boynuna kocaman bir değirmen taşı
asılıp denizin dibine atılması kendisi için daha iyi olur.”

Hazreti İsa’nın belirttiği gibi, hakikate erişmek için
çocuk saflığında olmak gerekir.

Hazreti Mûsâ’nın, çocukken Nil’e bırakılması, çocuk
saflığında hakikat arayışına işaretler.

Allah’a olan yakınlıktan maksat, Allah hakikatinin
arayışında olmaktır.

Saf, tertemiz akılda olanlar mutlaka Allah hakikatine
erişeceklerdir.

Allah’a en yakın olan çocuklardır denilmesinden mak-
sat, saf tertemiz bir arayış içinde olmanın duygusudur.

Çocuk gördüğü varlığı anlamak için heyecanla bakar.

Bu heyecanın neşvesi; öğrenmek, anlamak, şahit olmak,
mutmain olmanın duygusudur.

Neşve, neşeli olma duygusudur.

Neşve, içte olan arayışın getirdiği çocuk coşkusunda
olmanın duygusudur.

Neşve, mânevi yolda arayışının bitmeyen heyecanıdır.

Neşve, anlama heyecanının getirdiği ilâhî sarhoşluktur.

Bu neşvede olan kişi;

Heyecan içinde hakikatleri arar.

Varlığı inceler, var oluşu düşünür.

Bir ömür boyu, talebe misali, var oluşu ve var edeni
anlamaya çalışır.

Hep kendi öz eleştirisini yapar.
Hep kendini sığaya çeker.
Hatalarından gerekli dersi çıkarır.
Birinin kâlbini kırsa pişman olur ve o kişiden özür diler.
İçinden dünya çıkarı ile ilgili bir şey geçse, hemen o düşünceden döner.
İçinden geçen tüm kötü halleri silmeye çalışır.
Kimsenin ardından konuşmaz, kimseyi kötülemez, kimseyi küçük görmez, kendini asla ve asla yüce görmez.
Sabah akşam, yâni her zaman kendi vücûdunun enfüsuna bakar ve kendi vücûdunda seyr-i sülûk eder.
İşte Allah'ı anlamanın yolu, tüm yargılardan kurtulmakla mümkündür.
Çocuk saflığında olan bir kişi, mutlaka hakikate erişecektir.
İşte çocuk saflığında aramanın bu neşvesine “Melâmîlik” denilir.
Melâmîlik; çocuk saflığında eşyanın yâni görünen varlığın hakikatini arama heyecanıdır.
Melâmîlik; bi târikat, bir mezhep, bir yol, bir din değildir.
Hakk yolunda yol alan kâmil kimseler hep melâmet neşvesi içinde olmuşlardır.
Hazreti Muhammed'in; “Ya Rabbim! Bana eşyanın hakikatini göster” duası melâmet neşvesinin işaretidir.
Kur'ân'da 7 yerde “Melâmî” kelimesi geçmektedir.
Meâric Sûresi 30: “Fe inne-hum gayru melâmîn.”
Meâli 1: “Muhakkak onlar Melâmîlerden başkası değildir.”
Meâli 2: “Muhakkak onlar çocuk saflığında eşyanın hakikatini arayanlardır.”
Saffat Sûresi 142: “Ve huve melimûn.”

Meâli 1: "Ve o Melâmîlerdendi."

Meâli 2: "Ve o çocuk saflığında hakikati arayanlardandı."

Zâriyât Sûresi 40: "Ve huve melimûn."

Meâli: "Ve o Melâmîlerdendi."

Meâli 2: Ve o çocuk saflığında hakikati arayanlardandı."

Zâriyât Sûresi 54: "Ente bi melume."

Meâli 1: "Sen Melâmîsin."

Meâli 2: "Sen çocuk saflığında hakikati arayanlardansın."

Mü'minûn Sûresi 6: "Fe inne hum gayru melâmin"

Meâli 1: "Muhakkak onlar Melâmîlerden başkası değildir."

Meâli 2: "Muhakkak onlar çocuk saflığında hakikati arayanlardan başkası değildir."

İsrâ Sûresi 29: "Fe takude melumen mahsuren."

Meâli 1: "Böylece Melâmîliğe sarıl, o halde kal."

Meâli 2: "Böylece sen, çocuk saflığına sarıl ve o duyguyla devam et."

İsrâ Sûresi 39: "Fe tulka fi cehennem melumen me-dhuren."

Meâli 1: "Yoksa Melâmîlikten uzaklaşır, cehenneme bağlanırsın."

Meâli 2: "Yoksa sen, çocuk saflığından uzaklaşır, ce-haletin yakıcı hallerine bağlanırsın."

Melâmet neşvesinde olan; varoluşu anlamaya çalışır.

Melâmîlik; kınamak, kınanmak, ayıplamak, ayıplanmak diye çevrilse de...

Arapça'da kınama; zem etmek, tan etmek, levm etmek kelimeleri ile ifade edilir.

Zem etmek; kınamak, ayıplamak demektir.

Mezmun; kınanan, ayıplanan demektir.

Melâmî'lik neşvesi; kişinin çocuk saflığında hakikati arama heyecanıdır.

Dünyanın neresinde bir kişi; var oluşu, kendinin nasıl var olduğunu, kendi aslının ne olduğunu, bedeninin var oluşu ile ilgili sırları, nereden geldiğini, nereye gittiğini, varlığın hakikatlerini merak eder, derin bir heyecan içinde hakikatleri arama isteğine düşerse, işte bu hakikatleri arama heyecanına "Melâmî'lik" denilir.

Dünyanın neresinde bir kişi; çocuk saflığında eşyanın yâni görünen varlığın hakikatini arama heyecanına düşerse, işte o kişide "Melâmî'lik neşvesi" tecelli etmiştir.

Her çocuk annesinden "Melâmî neşvesi" üzere doğar.
Çocuğun akli, saf tertemiz anlamak için bakan bir akıldır.
Her çocuk anlamak üzere heyecanla bakar.

İşte kişi de çocuk saflığında anlamak üzere bakmalıdır.

Bu bakışa, bu arayışa erişmek için, akıl her türlü yarıdan, kibirden kurtulmalıdır.

Kişi kendi aslını anlama isteğinin heyecanına düştüğünde, Yûnus Emre misali bir kapıya gelir ve kendini bilme eğitiminde, son nefesine kadar yol alır.

Kendi aslını anlama yolculuğunda kişi; kendi varlığının ve cümle varlığın nereden geldiğinin ve nasıl oluştuğunun arayışına girer.

Kendi aslını arama isteğinin heyecanına düşen kişi; atalarından gelen, doğduğunda anne babasından öğrendiği, Allah adına aktarılan tüm bilgileri bir kenara bırakır.

Yâni, nalınlarını ve değneğini terk eder.

Nalınları; dünyaya esir olduğu, makam, para, şan, şöhret, zenginlik gibi duygularıdır.

Değneği ise; aklındaki dayandığı atalarından öğrendiği tüm yargı dolu bilgilerdir.

Aklında, dayandığı ayrımcılık içeren, yargılama içeren, hor görme içeren inanç boyutundan gelen tüm bilgilerdir.

Hakikati aramak, en saf duyguyla olmalıdır.

Bu arayışa giren kişinin kitabı; kendi vücûdu ve her varlıktır.

Bu arayış kişiyi; “İlmel Yakîn, Aynel Yakîn, Hakkâl Yakîn” boyutunda derin bir düşünceye sokar.

Görünen bu âlemi anlamanın ilmî yolu “İlmel Yakîn” yoludur.

Varlığın birbiriyle aynılık derecesinde yakınlığı ve aynı kaynaktan gelişini hissetmenin yolu da “Aynel Yakîn” hissidir

Tüm varlığı tutan Hakk boyutu da “Hakkâl Yakîn” zevkidir.

İşte kişi, kendi aslını anladığında, kendini ve her varlığı ve tüm kâinatı var edeni ve her an tutan Zât’ı anlar.

Kendinin ve her varlığın “İns” boyutunu anladığında “İnsan” makamına gelir, İnsan olur.

İnsan olduğunda istenen rızâya ulaşmıştır.

İnsan olan, hiç kimseye zerre kadar zarar veremez.

İşte çocuk en saflığıyla doğar, en saflığıyla bakar.

Bu saflık kirletildiği müddetçe, Allah hakikatine erişilemez.

İnsan makamına erişilemez.

Onun için çocukların saflığı asla kirletilmemelidir.

Hazreti Muhammed’in; “Her doğan çocuk, İslâm fitratı üzerine doğar. Sonra, anne-babası onu Hristiyan, Yahudi veya Mecusi yapar.” (Buhârî, cenâiz 92; Ebû Dâvut, sünne 17; Tirmizî, kader 5) bu sözüyle çocukların inançlarını anne babaları belirler gerçeğine işare eder.

Oysa doğan her çocuk tertemiz bir akılla doğdu.

Ve baktığı varlığa anlamak için baktı, tanımak için baktı.
Çocuk şahit olmak istedi, yaratılışı anlamak istedi.
Ama çocukları aileleri kendi inançlarına göre yetiştirdi.
Çocukların “Allah ne anne” sorusuna gerekli cevabı
veremedi.

Allah hakikatini layıkıyla anlatamadı.

Kendi inançlarını, ibadetlerini çocuklarına dikte etti.

Oysa çocuk tertemiz bir dimağ ile doğdu.

Tertemiz bir dimağla baktı, anlamak için baktı.

Tertemiz bir dimağla sordu “bu ne” dedi.

Ama o dimağ yargılarla, hor bakmalarla kirletildi.

Anlamak istemenin önü kesildi.

Oysa çocuk çevresini anlamak için yaratılmıştı.

Allah’ı anlamak için tertemiz doğmuştu.

Bu saflık kirletildi.

Onun için “çocuk saflığına dönenler, dimağları temiz-
lenenler Allah hakikatine erişeceklerdir” diye bildirildi.

Kâmil insanlar ıslarla bu gerçeği dile getirdi.

OLUMLU KONUŞMAK GÜZEL DAVRANIŞ

Çocukların yanında nasıl konuşulacak, nasıl davranışlar sergilenecek çok önemlidir.

Çocuk, anne babanın konuşmalarını ve onların davranışlarını taklit edecektir.

Anne babalar çocukların yanında güzel davranışlar sergilemelidir.

Anne babalar mutlaka ve mutlaka çocukların yanında güzel kelimelerle konuşmalıdır.

Çocuklar olumlu kelimelerle büyütülmelidir.

Kur'ân'da bu konuda çok güzel bir uyarı vardır.

“Güzel kelimelerle konuşun, zararlı kelimeler kullanmayın.”

İbrâhîm Sûresi 24: “Kelimeten tayyibeten-Güzel kelimeler.”

İbrâhîm Sûresi 26: “Kelimetin habîsetin-Zararlı kelimeler.”

İbrâhîm Sûresi 24: “E lem tere keyfe daraballâhu meselen kelimeten tayyibeten ke şeceretin tayyibetin asluhâ sâbitun ve feruhâ fis semâ.”

Meâli: “Görmez misin? Allah, temizlenmiş olanların kullandığı kelimeleri, misal olarak nasıl vurgular. Güzel sözler; köküyle sapsağlam duran ve gökyüzüne dallarını uzatan ağaçlar gibidir.”

İbrâhîm Sûresi 26: “Ve meselu kelimetin habîsetin ke şeceretin habîsetinictusset min fevkıl ardı mâ lehâ min karâr.”

Meâli: “Kötü niyetli olanların kullandığı kelimelerle durumları da; yeryüzünde kökünden sökölüp gitmiş, bir dengede duramayan hastalıklı ağaçlar gibidir.”

Anne babaların çocuklarına kullandığı kelimeler, kendilerinin durumunu gösterir.

Anne babanın akli ne ise, ağızlarından çıkan kelimeler de o akıla bağlı akar.

Anne babanın akli neyle yoğrulmuşsa, ağızlarından da ona göre kelimeler çıkacaktır.

Öncelikle anne babalar, olumlu konuşmayı öğrenmelidir.

Bunun için öncelikle onlar eğitilmelidir.

Eğitilmelidir ki yetiştirecekleri çocuklar iyi yetiştirilsin.

Çocuklara söylenecek her olumlu ya da olumsuz söz, onların beyinlerine kodlanacaktır.

Ve onların duygu ve düşünceleri de ona göre oluşacaktır.

Anne babanın çocuklarına söylediği olumlu ya da olumsuz bir söz, nelere kapı açıyor ya da hangi kapıları kapatıyor ince ince düşünölmelidir.

Çocuklarla olumlu kelimelerle konuşulmalıdır.

Onlara bir şey anlatırken, kelimelerin olumlu olmasına dikkat edilmelidir.

Asla onlarla negatif-olumsuz sözlerle konuşulmamalıdır.

Bunlara örnek verelim.

Kötü yerine, iyi değil denilmelidir.

Kötü yapıyorsun yerine, iyi yapmıyorsun denilmelidir.

Pis yerine, temiz değil denilmelidir.

Çirkin yerine, güzel değil denilmelidir.

Yalan yerine, doğru değil denilmelidir.

Yalan söylüyorsun yerine, doğru söylemiyorsun denilmelidir.

Akılsız yerine, aklını çalıştırmıyorsun denilmelidir.

Elbiselerin kirli yerine, temiz değil denilmelidir.

Tembelsin yerine, çalışmıyorsun denilmelidir.

Başkası hakkında, kötü bir insan yerine, iyi biri değil denilmelidir.

Bu örnekleri çoğaltabiliriz.

Çocuğa “yalan söylüyorsun” demek var, “doğru söylemiyorsun” demek var.

Yalan söylüyorsun dediğimizde, o çocuğun beynine yalan kelimesini ekeriz.

Doğru söylemiyorsun dediğimizde, o çocuğun beynine doğru kelimesini ekeriz.

Yalan kelimesi, çocuğun beynine yerleşirse, çocuğa yalan söyleme yolunu açar.

Doğru değil kelimesi, çocuğa “doğru olan şey nedir?” sorusunun cevabının yolunu açar.

Çocukların yanında kullanılan kelimelere çok dikkat edilmelidir.

Negatif kelimeler, çocuğu negatifiğe sürükleyebilir.

Pozitif kelimeler, çocuğun aklını, olumlu duygu ve düşüncelere götürecektir.

Anne babanın akli ve gönli temizse, ifade ettikleri kelimeler pozitif kelimeler olur.

Ama temiz değilse ifade ettikleri kelimeler, negatif kelimeler olacaktır.

Onun için atalarımız “doğru, güzel konuş” demişlerdir.

Bu uyarı Kur’ân’da da geçer.

“Lisâne sıdkın-doğru, düzgün konuş.” (Şuarâ Sûresi 84)

Her zaman doğru, güzel kelimelerle konuş.

Her zaman düzgün ifadelerle konuş.

Karşındaki kişinin anlayışına göre konuş.

Samimiyetle konuş.

Anlaşılır konuş, net konuş.

Sesini yükseltmeden, bağırmadan konuş.

Tevâzû içinde, tenezzül içinde konuş.

Tebessüm ederek konuş.

Söyleyeceğın her sözün ilimde karşılığı olsun.

Doğru konuş.

Konuştüğün her sözü önemseyerek konuş.

Vurgulu, sarsıcı, kendine getirici konuş.

Hakikati hissettirecek şekilde konuş.

Kendini ön plana koymadan, hatta unutturacak şekilde konuş.

Söylediğın mânâ dolu sözlere yönlendirecek şekilde konuş.

Doğru konuş, düzgün konuş.

Sakın aslı olmayan şeyleri konuşma.

Sakın hurafeleri konuşma.

Öncelikle hurafenin ne olduğun bil.

Zulme sürükleyen şeyleri sakın konuşma.

Zalimlikten döndüren, Sâlih kimse olmaya yönlendiren sözler et.

Ayrımcılık içeren sözler etme.

Fitnelik, fesatlık, hasetlik içeren sözleri asla konuşma.

Birilerini hor gören sözleri asla konuşma.

Dedikodu, çekiştirme sözlerinden uzak dur.

Anlam taşımayan, mânâ taşımayan sözler etme.
Yâni mâlâyânî sözlerden uzak dur.
Arabozucu sözler etme
Ara bulucu sözler et.
Karamsarlığa sokan sözler etme.
Umut veren sözler et.
Zayıf düşürecek sözler etme.
Güçlü hissettirecek sözler et.
İlme kapı açacak sözler et.
İlimden uzak tutacak sözleri sakın konuşma.
Duyduklarını değil, şahit olduklarını konuş.
Okuduklarını analiz ederek konuş, ilmî değerler taşıyan bilgileri konuş.
Dosdoğru konuş.
Hakikatleri konuş.
Her sözünün varlıkta karşılığı olsun.
Her sözünün arzda ve semâda karşılığı olsun.
Doğru konuş.
Âriflik ölçüsüyle konuş.
Doğru konuşabilmen için, dosdoğru olan hakikatin yolunda eğitim görmelisin.
Konuya vâkıf olmalısın.
Ârif kişilerden olmalısın.
Hakikatlere erişmelisin.
Tevazûya, tenezzüle erişmelisin.
İlâhi aşka erişmelisin.
Her varlıkta Hakk'ı görmelisin.
Doğru konuş.
Aşk içinde konuş.

Heyecan içinde konuş.
Her sözün hakkı hakikati hatırlatsın.
Her sözün edebi, adaleti, insanlığı hatırlatsın.
Her sözün umut versin, amaç versin, hedef versin,
güçlülük versin.

Doğru konuş, düzgün konuş.
Anlaşılır konuş, net konuş.
İlk sözünde, mânâya yönlendirecek şekilde konuş.
Bilmişlik içinde değil, ilmin sonsuzluğunu hissettirecek
şekilde konuş.

Öğretme derdinde değil, öğrenme derdinde olmayı
hissettirecek şekilde konuş.

İşte anne baba, çocuklarına her zaman doğru konuş-
malı, güzel konuşmalı, hakikati konuşmalıdır.

Dosdoğru, ilme dayalı konuşmalıdır.
Çocuklarını iyiye, güzele, doğru olana yönlendirmelidir.
Saygı içinde, sevgi içinde, şefkât içinde konuşmalıdır.
Konuştuklarında yalan olmamalıdır.
İspata dayalı konuşmalıdır.

Mânâyı hissettirecek şekilde konuşmalıdır.
Çocukların yanında birileri asla kötülenmemelidir.
Çocuğun içine, başkasına karşı yargılama, öteleme,
kin ve nefret duyguları ekilmemelidir.

Siyasal alanda taraf tutacak şekilde, siyasetçiler kö-
tülenmemelidir.

Eğer çocuğun içinde siyasetçi olma duygusu varsa, o
çocuk çok donanımlı yetiştirilmelidir.

İnsanların inançları, ibadetleri, giysileri kötülenme-
melidir.

Toplumun gelenekleri, örfleri, adetleri kötülenmemelidir.

Yoksa çocuğun içinde başkalarına karşı hor bakma, kin duyma duygusu ekilir.

Bu hor bakış, kin ve nefret duygusu çocuğun yaşamına yansıtacaktır.

Böylelikle o çocuk, bir şeyi anlamak yerine reddetmeyi seçecektir.

Çocuğun içine kötülüğe yol açacak, olumsuz sözler asla ekilmemelidir.

Her zaman olumlu kelimeler kullanmaya dikkat edilmelidir.

Kelimenin gücü unutulmamalıdır.

İfade edilen kelimelerin enerjisi bedeni sarıverir.

Kelimelerin enerjisi aklı sarıverir.

Onun için Kur'ân'da "Kelimeten tayyibeten-güzel kelimeler" kullanın diye bildirilmiştir.

Olumlu, güzel konuşmak beyni rahmete, edebe yönlendirecektir.

Her zaman yapıcı, koruyucu konuşmak gerekir.

Rahmet dolu konuşmak gerekir.

Sevgi dolu konuşmak gerekir.

İlme kapı açacak şekilde konuşmak gerekir.

Huzur verecek şekilde konuşmak gerekir.

Şefkâti hissettirecek şekilde konuşmak gerekir.

Ağzından zararlı kelimeler çıkarmamak gerekir.

Kur'ân'da hep "olumlu, hep güzel konuşun" diye bildirir.

Unutmamak gerekir, şeytan olumsuz kelimelerden beslenir.

Olumsuz kelimeler, çocuğu olumlu duygu ve düşünceden uzaklaştıracaktır.

Çocuğu karamsarlığa, kaygıya, moral bozukluğuna götürecektir.

Her türlü olumsuz kelime akli ve gönlü kirletir.

Ağzımızdan çıkan her bir kelime kapılar açar.

Ya rahmete kapı açacaktır.

Ya zulme kapı açacaktır.

Onun için anne baba hep olumlu konuşmaya dikkat etmelidir.

Olumlu ya da olumsuz her bir kelimenin kendine göre gücü vardır.

Kelimelerin gücünü iyi bilinmelidir.

Kelimeler vardır, güç verir.

Kelimeler vardır, gücünü alır.

Kelimeler vardır, moral verir, mutlu eder.

Kelimeler vardır, moralsiz eder, mutsuz ediverir.

Kelimeler vardır, rahmet kapısını açar.

Kelimeler vardır, rahmet kapısını kapatır.

Onun için her anne baba çocuğunun yanında, ifade ettiği kelimelere dikkat etmelidir.

Büyükler her zaman çocuklarını dinlemeli ve onları anlamaya çalışmalıdır.

Onlarla, büyüklerle konuştukları gibi konuşmalıdır.

Onları düşündürmeye kapı açacak şekilde konuşmalıdır.

Anne babanın ağzından çıkan kelimeler;

Rahmete kapılar açmalıdır.

İlme kapılar açmalıdır.

Hakikate kapılar açmalıdır.

Gönüllere şifa olmalıdır.

Kaygıları, karamsarlıkları bitirecek şekilde olmalıdır.

Sevgi şehrinin anahtarı olmalıdır.

Yaşamın sırrını anlamayı hissettirmelidir.

Allah hakikatine kapılar açmalıdır.

Tevekküle, sabıra, teslimiyete kapılar açmalıdır.

Anne baba ayrıca çocuklarının yanında davranışlarına çok dikkat etmelidir.

Çocukların beyni, anne babanın davranışlarını kaydedecektir.

Anne baba, çocuklarının yanında asla kavga etmemelidir.

Yüksek sesle konuşmamalıdır.

Bir konuyu konuşurken tartışmadan, çözüme dayalı konuşmalıdır.

Tartışma olacaksa bile edeb içinde olmalı, bir meseleye çare bulacak şekilde olmalıdır.

Ki o zaman çocuk da bir meseleyi, çözüme dayalı analiz etmeyi öğrenecektir.

Ailelerin en önemli görevlerinde biri, çocuklarına dinin hakikatini öğretmektir.

Varlığın canlı kitâb olduğunu, orada tüm hakikatlerin olduğunu öğretmektir.

Allah hakikatine, varlığın özünde ve kendi beden boyutunda erişileceği öğretilmelidir.

Kâmil insanlara değer verilmesi, onların sözlerinin önemsenmesi gerektiği öğretilmelidir.

İnanç ayrımcılığı asla yapılmadan, tüm inançların saygı ölçüsüyle az çok öğrenilmesi gerektiği öğretilmelidir.

Bir inançtan biri geldiği zaman, onun anlattıklarının cân kulağıyla dinlenilmesi gerektiği öğretilmelidir.

Çocuklara, doğa ve insan birlikteliği öğretilmelidir.

Büyümekte olan çocuk, doğada gezdirilmelidir.

Gezdirilirken doğayı tanıyacak şekilde, doğayı sevecek şekilde, bitkilerin, hayvanların, suyun, toprağın önemi anlatılmalıdır.

Çocuğa, sağlıklı beslenme anlatılmalıdır.

Çocuğa, ona emanet edilen bedenini önemsemesi gerektiği öğretilmelidir.

Çocuğa, her türlü eğitimin önemi öğretilmelidir.

Anne baba, çocuğunu alıp öncelikle akrabalar ziyaret edilmelidir.

Çevrelerinde olan yaşlı insanlar ziyaret edilmelidir.

Çocuklarımıza, yaşlıların elleri öptürülmelidir.

Onlara gerekli saygının gösterilmesi gerektiği öğretilmelidir.

Onların varsa ihtiyaçları için yardım edilmesi gerektiği öğretilmelidir.

Ki çocuk büyüdüğünde çevresinde yaşlı olan, kimsesiz olan, ihtiyacı olan kimselere yardım için koşsun.

Öncelikle bunları anne baba yapmalı ki çocuklarına rol model olsun.

Çünkü çocuk anne babasını takip edecektir.

Çocuklar, paraya, mala, mülke, şana, şöhrete esir edilmeden büyütülmelidir.

Çocuklara, çalışmanın, üretmenin, mesleklerin değeri öğretilmelidir.

Halka hizmet etmenin kutsallığı öğretilmelidir.

Çocuklara yemek yeme adabı öğretilmelidir.

Yiyeceklerimize, içtiğimiz suya gerekli saygı öğretilmelidir.

Dengeli beslenme öğretilmelidir.

İyice acıkınca, yemek yenilmesi gerektiği öğretilmelidir.

Ve bedenimizin ihtiyacı olan gıdanın, bedenimiz tarafından, ihtiyacın ne olduğunun seslenişini duyabilme öğretilmelidir.

Toplumda canım çekti denilen istek, bedenimizin ihtiyacı olan bir gıdanın, bedenimiz tarafından seslenişidir.

Çünkü bedenimiz eksik olanı bilir ve ona göre bir his sunarak, o besine yönlendirir.

İşte neyi yiyeceğimizi ve ne kadar yiyeceğimizi bedenimiz mutlaka bize sunar.

Bunu duyabilme duygusu çocuklara öğretilmelidir.

Şükür etmenin değeri öğretilmelidir.

Kanaatkâr olmanın ölçüsü öğretilmelidir.

Hırsların kontrol edilmesi gerektiği öğretilmelidir.

Çocuklara dengeli uyumanın, beden sağlığı için önemi öğretilmelidir.

Sabah erken kalkmanın, edindiği mesleğe bağlı rızkını aramanın önemi öğretilmelidir.

Çocuk okula başladığında, öğretmenlerine, arkadaşlarına ve çevresine karşı nasıl saygıyla davranılacağı öğretilmelidir.

Eğitimin, öğrenmenin önemi öğretilmelidir.

Çok çalışmak gerektiği, derslerin takip edilmesi gerektiği öğretilmelidir.

Çünkü çalışkan çocuk ileride hem ailesine, hem topluma, hem devletin kalkınmasına ve dünya insanlığına faydalı olacaktır.

Çocuklara ev temizliği, çevre temizliği öğretilmelidir.

Anneler, babalar çocukların yanında yemek yapmalı ve çocuklarına nasıl yemek yapılacağını öğretmelidir.

Her çocuk mutlaka ilk yardım eğitimlerine katılmalıdır.

Çocukların özgüveni kazanacak ve geliştirecek davranışlar sergilenmelidir.

Çocuklara dürüst, erdemli olmanın ne olduğu öğretilmelidir.

Öncelikle anne baba kendileri bu konuda çocuğa örnek olacak davranışlar sergilemelidir.

Çocukların sosyal alanda sorumluluk alma durumları öğretilmelidir.

Çocuklara para kazanma ve o parayı edeble harcama inceliği öğretilmelidir.

Çocuklara beden sağlığı açısından sporun önemi öğretilmelidir.

Çocuklara, duygularını düşüncelerini tanıma, onları analiz etme, o duygu ve düşüncelerin çocuğu nerelere yönlendirdiği anlatılmalıdır.

Çocuklara, karşısındaki kişilerle ve varlıkla ilgili empati kurma duygusun ne olduğu öğretilmelidir.

Empati, kendisini karşısındaki kişinin yerine koyarak onu anlamaya çalışmaktır.

Karşısındaki kişinin inancını, duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışmaktır.

Onun gönlüne girerek, onun yetiştirme alanına göre olaylara bakış açısını, kabulünü ya da tepkisini anlamaya çalışmaktır.

Empati özelliği, kişileri anlamaya çalışmanın, yargılamadan dinlemenin, iletişim kurabilmenin en önemli göstergesidir.

Çocuklara, karşısındaki kişilerin duygu ve düşüncelerini tartarak onlarla iletişim içinde olunması gerektiği öğretilmelidir.

Hekele arkadaş olunamayacağı, ancak ilgi alanlarının, duygu ve düşüncelerinin aynı olacağı kişilerle arkadaşlık yapılması gerektiği öğretilmelidir.

Arkadaşlıklarda mesafenin ölçüsünün önemi öğretilmelidir.

Zalimliğe yol açacak duygular taşıyan kimselerden, uzak durulması gerektiği öğretilmelidir.

Çocuklara, gelişen teknolojidен ilim ve edeb içinde yararlanılması gerektiği de öğretilmelidir.

Çocukların beyinleri, öncelikle anne babaların kullandığı olumsuz kelimelerle ve olumsuz davranışlarla asla kirletilmemelidir.

Evet, çocuk eğitimi dünyanın en önemli eğitimidir.

Tüm kâmil insanlar bunu önemini gece gündüz anlatmışlardır.

Çünkü iyi eğitilecek bir çocuk, topluma huzur getirecektir.

İyi eğitilmeyen bir çocuk, topluma huzursuzluk getirecektir.

Toplumun huzuru, çocukların eğitiminde gizlidir.

TEMİZLEN VE ÇOCUK SAFLIĞINA GEL

Akıl ve gönül çocuk saflığında tertemiz olmalıdır.

Hakikat kapısına gelen bir kimse, aklını ve gönlünü temizlemeli ki hakikat kapısı açılsın.

Çocuk saflığında olmak kişiyi hakikatlere erİştirecektir.

Kirlenmiş bir akılla hakikat yolu bulunmaz.

Nasıl ki çocuk doğduğunda tertemizdir.

Çocuk büyüdükçe onun beynine ekilen yargılayıcı, hor görücü bilgilerle çocuğun aklı kirlenir.

Çocuk saf tertemiz düşünceden uzaklaştırılır.

Çocuk büyüdükçe, onun beynine kimlikler putu yerleştirilir.

Çocuğun beynine ekilen, erkek kadın ayrımcılığı putu, inanç ayrımcılığı putu, din ayrımcılığı putu, mezhep cemaat tarikat ayrımcılığı putu, millet ayrımcılığı putu, meslek ayrımcılığı putu gibi onlarca put, çocuğun aklının kirlenmesine yol açar.

Ve çocuk gittikçe bir ayrımcılığın içine düşerek zalimleşir.

İşte aklı kirleten putlar temizlenmeden hakikat yolu açılmaz.

İnsan her zaman düşünmelidir.

Bedenimden etrafıma nasıl bir enerji yayılıyor.

Benim duygu ve düşüncelerim temiz mi kirli mi diye düşünce içinde olmalıdır.

Akıl ve gönül temizse bedenden rahmânî enerji yayılır.
Akıl ve gönül kirliyse bedenden şeytani enerji yayılır.
İnsan, hem nefesinden hem de bedeninden yaydığı enerjii düşünmelidir.

Rahmet ehlinin bedeninden yayılan enerji rahmanidir.
Zalim bir kimsenin bedeninden yayılan enerji şeytanidir.
Kişinin bedeninden yayılan enerji, kişinin ne olduğunu ele verir.

Kişi bir şeyi inkâr etse de beden en doğru cevabı verir.
Kişinin ne olduğu öncelikle nefesinde gizlidir.
Kişinin duygu ve düşünleri verdiği nefeste gizlidir.
İnsanoğlu çevresine nefesiyle yaydığı enerjii çok iyi anlamalıdır.

Kirli nefesle hakikate tâbi olunamaz.
İnsan nefesini temizlemelidir.
Hakikatin yolu nefesle açılır.
Hakikatin sınırları nefesi temiz olana açılır.
Hakikat yolunda olmak isteyen kişi, nefesin sırrına ermesi gerekir.

Hakk kapılarının açılmasını isteyen kişinin nefesinin temiz olması gerekir.

Kendi aslını bilmek isteyen bir talebe, kâmil bir kişiye varır.

Ve der ki: “Efendim! Ben kimim, aslım nedir, nereden geldim, nereye gidiyorum, bu kâinat nedir, Allah nedir, Allah var mıdır, bunun gibi hakikatleri nasıl öğrenebilirim.”

Kâmil kişi der ki: “Önce nefesini temizle. Bil ki hakikat yolculuğu temiz nefesle yapılır.”

Talebe der ki: “Efendim benim nefesim kirli midir? Kirli ise, nefesimi nasıl temizlerim?”

Evlat! Eğer dedikodu yapıp, birilerini çekıştiriyorsan,
Kötü sözler ediyorsan,
İçinde kin, nefret, öfke, hiddet, kavga varsa,
Birilerini övüp, birilerine sövüyorsan,
Birilerinin hakkını yiyorsan,
Çalıp çırpıyorsan,
Birilerine çıkar amaçlı yaklaşıyorsan,
Kişilere şehvani duygu ile bakıyorsan,
Birileriyle alay ediyorsan,
Birilerini küçük görüyorsan, kendini büyük görüyor-
san, bu gibi duygular, eylemler içindeysen nefesin kirlidir.
Nefesin kirliyse, bunları yapma ve nefesini temizle.
Bil ki yol temiz nefesli olana açılır.
Kirli nefesle kapı açılmaz.

Talebe der ki: Evet efendim, anladım ki benim nefesim kirlidir. Bunları yapmayacağım ve nefesimi temizlemeye çalışacağım.

Evet evlat!

Aldığın hava, sana tertemiz sunulmakta, sen soluduğun nefesi tertemiz almaktasın.

Fakat nefesini verirken; içindeki tüm kötü hâli, duyguyu, düşünceyi, nefesinle dışarı vermektensin.

Verdiğin kirli nefesle bil ki ortama kötülük tohumları ekmektensin.

Çevrende olan kötülüklerin hepsi verdiğin nefesdeki akışta gizlidir.

Nefesini temizlersen, gönlün temizlenir.

Gönlün temizlenirse, kendi vücûdunun hakikatleri sana açılır.

Bil ki yol da sensin, yolcu da sensin.

Ve bil ki yol temiz nefesle gidilir.

Kendi enfûsuna atacağın her gönül adımı, temiz nefesle atılır.

Evlât! Nefesin sırrına varırsan, kendi aslına erersin.

Unutma ki yol da sensin yolcu da sensin, yol temiz nefesle gidilir.

Hakikatin yolu, nefesini temizleyebilersen sana açılır.

Allah'ın lûtfuna, temiz nefesli olan erer.

Yol nefesle açılır.

Yol temiz nefesle gidilir.

Hayvani vücûdumuzda ciğerlerimiz yaşamak için, her an nefes alıp vermektedir.

Gönlümüz ise yaşamın sırrına ermek için, temiz nefes alıp vermeyi beklemektedir.

Gönül temiz nefese ulaştığında kapılar bir bir açılır.

Gönül bir nefesle kapısını aralar.

Gönlün aldığı her bir nefes, kişideki üç hâli bir bir temizler.

Bir bir temizlenen üç hâl, vücûdun üç deryasının te-cellisine kapı açar.

Her temizlenen bir hâl sonrası, üç deryanın sırrı kendini açmaya başlar.

Her deryanın da dört şehri vardır.

Her şehirde nice niteliklere şâhit olunur.

Ezandaki "أَشْهَدُ" -Eşhedü" "Elif'in sırlarına şâhit olmak" sırrı da budur.

Üç derya kendi içinde bir nüfûs taşır.

Bu nüfûs "Muhammed" sırrıdır.

Ezandaki "مُحَمَّدًا" "Muhammed'e şâhitlik" sırrı da budur.

Üç derya, dört şehadete kapı açar.

Ancak kendi varlığından geçenler, yâni “şehit” olanlar her deryada nefes sırrına ererler.

Nüfûs, nefes ile birleşir.

Nefes, nüfûs’a dönüşür.

Nüfûs, her deryadaki Hakk kimliğidir.

Bir nefes üç verilen nefâ’ya,

Üç verilen nefâ, bir olan “Hayy” sırrına dönüşür.

Nefes sırrı; enfüsten âfâka çıkışın sırrıdır.

Yolculuk nefesle başlar nefesle biter.

Yaşam nefesle başlar, nefesle devam eder.

Kişi kendindeki nefesten, kâinatın nefesine erer.

Şâhit olur ki, kâinatta bir nefes alıp veren vardır.

Anlar ki tüm nefesler, bir nefesten gelmektedir.

Anlar ki tüm kâinat her an nefes alıp vermektedir.

Nefes kişinin nefesini oluşturmaktadır.

Nefes cândan gelir.

Cân nefes elbisesi giyer.

Nefs, ten elbisesi giyer.

Her tenin içinde nüfûs vardır.

Tüm bunlar nefesten gelir.

Nefes, nefis, nüfûs, nefha, enfüs, nefsânî, nefis aynı kökten gelen kelimelerdir.

Tüm kâinat bir nefesten oluşmaktadır.

Ve nefes, tüm kâinatının sahibine aittir.

Nefes O, O nefestir.

Mâide Sûresi 3: “Aldığımız nefesin farkında olmamak.”

Kehf Sûresi 96: “Dedi ki: O’nun size nefes alıp verdiğini anlayın.”

Zuhurf Sûresi 5: “Sizin her an nefes alıp vermeniz bizim zikrimiz değil midir?”

Zâriyat Sûresi 41: “O nefes alıp vermenin hikmetini.”

Kâlem Sûresi 16: “Onlara, burunlarından nasıl nefes alıp verdirdiğimizi hiç düşünmezler mi?”

Hâkka Sûresi 13: “Nefes alıp verdiğinizde, bedenlerde nefes aldırıp verdiren O tek gücü anlayın.”

Nebe Sûresi 18: “İçinizde her an nefes aldırıp verdiren gücü anladığınız vakit, tüm varlığın birliğini bileceksiniz.”

Nefesler temiz olursa, toplumda zulüm olmaz.

Nefesler temiz olursa, kimse kimseyi kandırmaz.

Nefesler temiz olursa, toplumda sıkıntılar olmaz.

Temiz gönüllü kişilerin, havaya verdiği nefes temizdir.

Kirli nefesler, çevrelerine hep kirlilik saçarlar, bunları soluyan kişilerde de hep kötü haller, kötü duygular oluşabilir.

Kirli nefesler, toplumda haksızlıkları, zulümleri, sıkıntıları artırır.

İnsan düşünmeli, çevreme yaydığım nefesim temiz mi diye...

İçimde nasıl duygu ve düşünceler taşıyorum diye...

İnsan kendine sormalı, benim düşmanım içimde mi dışımda mı diye...

Bilmeden de olsa kendime düşmanlık ediyor muyum diye...

Nefesim temiz mi diye...

İnsanın en büyük düşmanı kendisidir.

İnsan duygularını düşünmelidir.

Düşüncelerini düşünmelidir.

Hâl ve davranışlarını her zaman gözden geçirmelidir.

Düşmanını, her zaman kendi duygu ve düşüncelerinde aramalıdır.

İçinde kin, nefret, öfke var mı?

İşte, başka düşman arama.

İçindeki kin, nefret, öfke senin en büyük düşmanındır.

Yen düşmanını, bu duygulara esir olan bedenini kurtar.

Yen düşmanını.

Aklını, gönlünü kin, nefret, öfke esaretinden kurtar.

İçindeki öfkeni, kinini teslim al.

Âl-i İmrân Sûresi 134: “Vel kâzımînel gayz-öfkene-kinini bastır.”

Yen düşmanını, yen ki huzura, huşuya, mutluluğa er.

Senin mutlu olmana engel, içindeki öfke, kin, nefret duygularındır.

İşte bu düşmanını iyi tanı ve yen onları, yok et onları.

Bunlar seni kirleten şeylerdir.

Bu kirlerden kurtul.

İçindeki öfke, kin, nefret ateşini söndür.

Söndür bu cehennem ateşini.

Yoksa kendine yazık edersin.

Kendini hasta edersin.

İçin için tüm organların yanar.

Seni huzursuz eder, kavgacı eder.

Yok et onları, yen onları.

Yunus Emre ne güzel söylemiş.

“Düşmanımız kindir bizim.”

Evet, yen içindeki düşmanı.

Dışarıda düşman arama.

Önce kendindeki düşmanı bil ve onu yen.

İçinde nice düşmanların var.
Bir bir tespit et onları.
İçindeki hasetliğe, fesatlığa bak.
Bunlar da var mı?
Varsa işte bunlar da senin en büyük düşmanıdır.
Yok et bunları.
Yen bunları.
Yoksa kendine yazık edersin.
Hasetliğin, fesatlığın senin huzuruna engeldir.
Senin tüm hücrelerin için için etkilenir.
İçinde gurur, kibir var mı?
Başkasını hor görüyor musun?
Kendini yüce sanıyor musun?
İşte bunlar senin içindeki başka düşmanların.
İşte bu düşmanlarını yenmeye bak.
Kendini kibre esir etme.
Kibir içinde olan insan;
Hiç huzurlu olabilir mi?
Sevgi içinde olabilir mi?
İlâhi aşka erişebilir mi?
Rahmet içinde olabilir mi?
İçinde, dedikodu çekiştirme var mı?
İçinde başkalarıyla alay etme var mı?
Başkalarını yargılama var mı?
Eksik gedik arama var mı?
İşte bunlar senin en büyük düşmanın.
Bunlar seni insan olmaktan, rahmetten, şefkâttten,
sevgiden, saygıdan uzaklaştıracaktır.
Hiç unutma, öncelikle senin düşmanın senin kendindir.

Seni esir alan olumsuz duygularındır, ateş saçan düşüncelerindir, zalimlik hâlleridir.

Tanı onları, yen onları.

Yazık etme kendine.

Yazık etme bedenine.

Seni zalimliğe sürükleyen öncelikle her türlü bilgiyi düşün.

O bilgilerden gelen duygu ve düşüncelerini anla.

Ve tüm bunlardan temizlen.

Temiz olmayan hakikat yolunda yol alamaz.

Ağızından çıkan dedikodu, çekiştirme içeren ufak bir söz bile senin aklının neyle meşgul olduğunu gösterir.

Aklın neyle meşgulse sen o'sun.

Kişiyi duygu ve düşünceleri ele verir.

Ufak bir dedikodu bile seni kibre düşürür.

Başkasına hor baktırır.

Dedikodu yapma.

Kimsenin arkasından çekiştirme.

Kimse hakkında gıybet etme.

Kimsenin hatasını, gizli yönlerini araştırma.

Bil ki dedikodu yapmak, arkadan çekiştirmek, ölü kardeşinin etini yemekten bile kötüdür.

Kur'ân'ın muhteşem uyarısını kâlbinle duy ve ona uy.

Hucurât Sûresi 12: "Ve lâ tecessesû ve lâ yagteb ba'dukum ba'dâ e yuhıbbu ehadukum en yekule lahme ahîhi meytan fe kerihumûh."

Meâli: "Bazınız bazınızın arkasından çekiştirmesin, dedikodusunu yapmasın, gizli yönlerini, hatalarını araştırmasın. Sizlerden biriniz ölü kardeşinizin etini yemek ister mi? İşte tiksindiniz."

Ölü kardeşinin etini yer misin?

Yemezsin değil mi?

Düşünmesi bile rahatsız edici değil mi?

Dedikodu edip, insanların arkasından çekiştirmek, ölü eti yemekten bile iğrenç ise, neden dedikodu ederiz?

Hazreti Muhammed'e bir kişi gelir.

Hazreti Muhammed ona süt ikram eder.

O da der ki: Orucum ya Muhammed.

Hazreti Muhammed: Buyur süt iç.

Kişi yine der: Orucum ya Muhammed.

Hazreti Muhammed: Hayır oruç değilsin, buyur süt iç.

O kişi ısrar eder: Orucum ya Muhammed, sabahtan beri bir şey yiyip içmedim.

Hazreti Muhammed: Az önce et yedin.

O kişi der: Yemedim ya Muhammed.

Hazreti Muhammed: Az önce dedikodu yapmadın mı? Dedikodu yapıp, çekiştirmek ölü kardeşinin etini yemek gibidir, onun için sen oruçlu değilsin.

Hazreti Muhammed: "Gıybet, birinizin, kardeşini hoşlanmayacağı şeyle anmasıdır!" diye açıklamasından sonra, orada bulunan bir adam: "ya benim söylediğim onda varsa, bu da mı gıybettir?" dedi.

Hazreti Muhammed şöyle cevap verdi: "Eğer söylediğin onda varsa gıybetini yapmış oldun. Eğer söylediğin onda yoksa bir de bühtanda (iftirada) bulundun demektir." (Müslim, Birr 70)

Gıybet yâni dedikodu yapıp çekiştirmek, ne kadar büyük bir günah ki, ölü kardeşin etini yemekten bile kötü tutulmuştur.

Gıybet, toplumda bozgunculuk çıkartan bir davranıştır.

Hümeze Sûresi 1: “Veylun li kulli humezetin lumezeh.”

Veylun li	: Vah, yazıklar olsun, vay haline, hepsi için,
kulli	bütün,
Humezetin	: Arkadan çekiştirme, yalana bağlanma, eksik ayıp aramak
Lumezetin	: Koğuculuk, alay etmek, ayıplayan, dedikodu, iftira, gıybet,

Meâli 1: “Arkadan çekiştiren, alay eden, dedikodu edenlerin vah o hâllerine.”

Meâli 2: “Arkadan çekiştiren, alay eden, dedikodu edenler Allah'ın rahmetinden uzaklaşmışlardır.”

Âyette ne çarpıcı bildirilmiş.

Arkadan çekiştiren, alay edenlerin yazık o hallerine.

Onlar kendilerine ihanet edenlerdir.

Kur'ân'da bildirilir.

“Lâ yeshar-alay etme” (Hucurât Sûresi 11)

Kimseyle alay etme.

Kimseyi hor görme.

Kimseyi hiçe sayma.

Kimseyi dışlama.

Kimseye karşı böbürlenme.

Birinin eksikliğini arayıp, onu alaya alma.

Birini kusurlu görüp, ondan iğrenme.

Kimsenin inancıyla ibadetiyle alay etme.

Kimsenin giysisi ile alay etme.

Kimsenin örfü, âdeti, geleneğiyle alay etme.

Kimsenin şekliyle, diliyle, mesleğiyle, yoksulluğuyla alay etme.

Kimsenin arkasından çekiştirme, kötülüme.

Kimseye alaycı bakışlarla bakma, kimseyi horlama.

Bil ki birini alaya alman, seni kibre düşürecektir.
Bil ki birine hor bakman, seni şeytanlaştıracaktır.
Birinin kusurunu aramak, seni fitneci durumuna düşürecektir.

İnsan insanla eğlenir mi hiç?

İnsan insanı aşağılar mı hiç?

İnsan insanla alay eder mi hiç?

Neden birini küçük görürsün?

Neden biriyle alay edersin?

Sen Allah'ın kulusun da o değil mi?

Seni yaratan Allah da onu yaratan değil mi?

Şeytan Âdem'i hor görüp, şeytan olmadı mı?

Firavun, Mûsâ'ya hor bakıp, onu alaya alıp, kendi kibrinde boğulmadı mı?

Nemrut, İbrâhim'i küçük görerek, ona tepeden bakarak, kendi başını yakmadı mı?

Nedir bir düşün, Nemrut'un burnundan giren onun ölümüne sebep olan sinek?

İnsanları ya da bir varlığı hor görmek, alaya almak, insan olana yakışır mı hiç?

Birini alaya alıp, onun kâlbini incitmek kadar kötü bir şey olabilir mi?

Yunus Emre ne güzel söylemiş.

Bir kez gönül yıktın ise

Bu kıldığın namaz değil

Yetmiş iki millet dahi

Elin yüzün yumaz değil

*Yol odur ki doğru vara
Göz odur ki Hakk'ı göre
Er odur alçakta dura
Yüceden bakan göz değil*

Birinin eksiğini arayıp, onun eksiğiyle alay etme.
Birinin hatasını görüp, onun hatasını birine anlatıp,
onu alaya alma, onu küçük görme.
Hiç unutma, sen de beşersin, her zaman hataya düşersin.
Birini alaya alarak düştüğün durumu bir düşün.
Alaya aldığın kişinin bedenini sen mi yarattın?
Onun bedenini sen mi şekillendirdin?
Ona nefes aldırıp verdiren sen misin?
Onların kâlbini attıran, kanını dolaştıran sen misin?
Yaratılan her şeyi anlama içinde ol, hiçbir varlığı hor
görme, alaya alma.

Ağaçlara, taşlara, kuşlara, arılara, solucanlara, farelere,
sineklere her bir mahlukâta muhtaçtır insanoğlu.

Onlar olmazsa insanın yaşamı olmaz.

Yaratılan her şey birbirine bağlıdır, gel bu bağı ne
olduğunu anla ve her varlığa karşı saygı içinde ol.

Saffat Sûresi 12: “Bel acibte ve yesharûn- bilakis sen
yaratılışı anlamada hayret içindesin. Onlar ise alay ederler,
önemsemezler.”

11-12: “Festeftihim e hum eşeddu halkan em men
halaknâ, innâ halaknâhum min tînin lâzib. Bel acibte ve
yesharûn.”

Meâli: “Artık onlar araştırsınlar; halk oluştaki güç on-
ların mı, yoksa her şeyi halk eden Bizim mi? Muhakkak ki
onları bir özden, bir bütünlük içinde Biz halk ettik. Bilakis

sen yaratılışı anlamada hayret içindesin. Onlar ise alay ederler, önemsemezler.”

Bakara Sûresi 212: “Dünya hayatının çıkarı için koşanlar, hakikatleri anlamak istemediler, hakikati anlamak için koşanlarla da alay ettiler.”

Mütaffifin Sûresi 30: “Bi him yetegâmezûne- alaycı bakışlarla bakmak.”

Kimseyle alay etme.

Kimseye hor bakma.

İnsanların inançlarıyla, ibadetleriyle alay etme.

İnsanların inançlarını, ibadetlerini hor görme.

Herkes kendi inandığı şekliyle Allah’a yönelir.

Kendi duygusuyla Allah’a inanır ve O’nu gönlünde hisseder.

İnanç ve ibadet, Allah ile kul arasında bir bağıdır.

Kimseyi namazlı namazsız diye ayırma, kimseye hor bakma.

Bil ki gönülleri ancak Allah bilir.

Başörtülü kardeşimin başörtüsüyle alay etme.

Başı örtüsüz kardeşimin başı açıklığıyla alay etme.

Bırak herkes inandığı gibi giyinsin.

Sen sen ol, vücûdların dışına bakma, özüne bak.

Başörtüsüne bakayım derken, başın sahibini unutma.

Saçı görünüyor deyip, saçına bakarken saçın sahibini unutma.

Vücûdun sahibini unutma, sahibinin o vücûdda her an tecelli ettiğini unutma.

Sûretlere bakayım derken, sîretlerde olan Hakk’ı görmeyi unutma.

Hucurât Sûresi 11: “Bir topluluk bir toplulukla alay etmesin, belki de o alay edilenler daha hayırlıdır. Kadınlar da kadınları alaya almasın, belki de o alaya alınanlar daha hayırlıdır. Birbirinizin ayıbını aramayın. Birbirinize kötü isimler, kötü lakaplar takıp çağırmayın.”

Kur’ân’ı kâlbınle oku, vicdanınla oku, ruhunla oku.

Kur’ân’ı duy, anla, hayatına geçir.

İçindeki alay etme duygularını söndür ki içinde rahmet duyguların yeşersin.

İçinde hor bakma, hâkir görme duygularını yok et ki sevgi filizleri yeşersin.

Hiç kimseye hor bakma.

Bil ki her varlığı yaratan seni de yaratandır.

Her varlığı tecellileri ile tutan seni de tutandır.

Allah her varlıktan her an vechîni gösterir.

Varlığa hor bakmak, bil ki Allah’a hor bakmaktır.

Hiçbir varlığa hor bakma.

Hakk nazarıyla bak.

Hakk nazarıyla bakabilmek için aklını ve gönlünü temizle.

Kendi vücûd evreninde yolculuk yapmak, sırlara şahit olmak istersen...

Varlıktan her an akan mesajları duymak istersen...

Uzakları yakın etmek istersen...

Kendinin ve görünen âlemin gerçeğini keşfetmek istersen...

Kendi vücûd evreninin işleyişine şahit olmak istersen, yâni fiil fâil hakikatini idrak etmek istersen...

Kendi vücûd kitabını okumak istersen...

Geldiğin yer, yaşadığın yer ve gittiğin yeri anlamak istersen...

Allah hakikatine ermek istersen...

Kendi vücûdunda Resûl Nebî boyutlarını görmek istersen...

Kendi vücûdunda nice nice hakikatlere şahit olmak istersen...

Nice mucizelere şahit olmak istersen...

Şunları yapma!

Şunları yapma!

Şunları yapma!

Dilini tut.

Edeb içinde dinle.

Duyduğun her sözü analiz et.

Duyduğun okuduğun bilgilerin içinde fâsıklık var mı araştır.

Kimsenin dedikodusunu yapma, arkasından çekiştirme.

Kimseyi hor görme, kötöleme, alay etme, hiçbir varlığı küçük görme.

Kimsenin özelini, gizli yönlerini, hatalarını araştırma, ayıbını arama.

Kimsenin inancına, ibadetine, kültürüne, cinsiyetine, milletine, rengine, laf etme.

Kendini tanı, çevrene yardımcı ol.

(Hucurât Sûresi)

Asla kibirlenme.

Asla övünme, büyükleme, kendi inancını diğerlerinden büyük görme.

Bilgili olmadığın şeyler hakkında asla konuşma.

Anne babana, yakınlarına, çevrene, herkese iyi davran.

İnsanlara suratını asma, böbürlenme.
Hep tevâzu içinde ol, edepli ol, öfkelenme.
Asla kimseyi aldatma, yalan söyleme.
(Lokmân Sûresi)
Asla kul hakkı yeme, asla çalıp çırpma.
Verdiğin sözü yerine getir.
Gösteriş peşinde olma, makam, şan şöhret peşinde olma.
Kan dökme, kimseye asla zulmetme.
Kötülük için yardımlaşma, iyilik üzere yardımlaş.
Sıkıntılar, kederler verme.
Gereğinden fazla yeme, içme.
Bedenine zarar verecek şeyler içinde olma.
(Mâide Sûresi)
Kul hakkı yeme.
Kendi çıkarın için başkasına zarar verme.
Boş hayaller peşinde koşma.
Kulaktan dolma bilgilerle hareket etme, aslı olmayan
şeylere itibar etme.
Varlığın dış yüzünde kalma.
İkilikte kalma.
Bıkkınlık, karamsarlık, ümitsizlik içinde olma.
Kendi zannında var ettiğin ilâha sığınma.
(Hicr Sûresi)
Kibirli olma.
Riyakâr olma.
Gösteriş içinde olma.
İkilik çıkarma.
Sakın kötülük yapma.
Hainlik yapma.
(Enfâl Sûresi)
Eğer bunları yapabilirsen bekle bekle bekle.
Hak ettiğin hakikate mutlaka kavuşacaksın.

Lâyık olduğun şeye ve lââyık olduğun yere muhakkak ki kavuşacaksın.

Eğer bunları yapabilirsen bekle bekle bekle.

Çocuk saflığında bir gönüle ulaştığında, ilim sana kapılar açacaktır.

Gönül kirliliğin temizlendiği zaman, edep sana lütuflar sunacaktır.

Bil ki anneden doğan çocuk en saflığıyla tertemiz bir gönüle sahiptir.

O bebekte hiç ayrımcılık yoktur.

Gurur kibir yoktur.

Yalan nedir bilmez.

Dedikodu hiç bilmez.

İnanç ayrımı, millet ayrımı, renk ayrımı, cinsiyet ayrımı yoktur.

Onun gönlü tertemizdir.

En saf haliyle eşyayı anlamak için bakar.

Bil ki sana engel olan şeyler, senin kendi takıntılardır.

Hâlâ geçmişte yaşadığın bir şeye olan öfken varsa.

Hâlâ geçmişte yaşadığın aldanma ya da aldatmalara takılıp kalmışsan.

Hâlâ geçmişte olan şeylere ahların vahların varsa.

Hâlâ geçmişte yaşıyorsan, geleceğe bakamıyorsan.

Hâlâ dünyaya esir isen.

Hâlâ öfkene, hiddetine, kavgana, küçük görmene, kendini büyük görmene esir isen.

Hâlâ kendi inancını, ibadetini, ibadethaneni, milletini, büyük görüyorsan, başkalarını kâfir görüyorsan.

Hâlâ ayrımcılıklar, ikilikler, dedikodular içinde isen.

Hâlâ ilimden, fenden, irfandan uzak bir halde yaşıyorsan, hurafelerle oyalanıyor, asılsız şeylere inanıyorsan.

Hâlâ kişileri makamlarına göre ayırıyorsan, çıkarın için kişilere yaklaşıyorsan.

Hâlâ yaratılan varlığa hor bakıyorsan, ayrımcılık içinde bakıyorsan.

Hâlâ sevgi dediğin şey, senin çıkarın ise.

Bil ki sana engel olan senin kendi takıntılardır.

Tüm bunları terk et.

Tüm bunlardan uzak dur.

Eğer bunları yapabilirsen, bekle bekle bekle.

Sabret ve bekle.

Bil ki ilim sana kapılar açacaktır.

Merak ettiğin tüm soruların cevapları zaman içinde sana gelecektir.

Cevaplar gelmeye başladığında huzur da gelecektir.

Cevaplar gelmeye başladığında eğer eski hallerinden birine dönersen, bil ki kapı kapanacaktır.

Döndüğün eski halden pişman olur, tövbe eder, samimi olursan bil ki kapılar tekrar açılacaktır.

Bekle bekle bekle.

Bil ki temiz, samimi gönül, hakikate açılan kapıdır.

Bil ki çocuk saflığını taşıyan gönül, nice lütuflara kapı açar.

Temizlen ve bekle.

SÜTANNELERİ KONUSU

Sütannelik konusu iyi bilinmelidir.

Eski toplumlarda çocuklar, ilim, edeb ve irfan yönünden iyi gelişmesi için 4-5 yaşlarında kâmil kimselere emanet edilirmiş.

Sütanneleri, çocukları emziren değil, kâmil insan olarak yetiştirmelerinde yardımcı olan insanlardır.

Sütanneleri, çocukları öncelikle büyüklere ve çevresindeki varlığa saygı gösterecek şekilde yetiştirirlerdi.

Sonra da ilim irfan yolunda, Bilge kimselerden olmalarına yardımcı olurlardı.

Çok eski tarihlerde sütanneleri konusu çok önemsenirdi.

Aileler, çocukları 4,5 yaşlarında geldiğinde, çocuklarını sütannelerine teslim ederlerdi.

Mesela bu konu ile ilgili çarpıcı bir örnek vardır.

M.Ö 6 yüzyılda yaşamış olan “Laozi veya Lao Tzu” hakkında bir bilgi vardır.

Laozi'nin annesinin onu 72 yıl karnında taşıdığı ve dünyaya annesinin sol yanından geldiği söylenir.

Onun asıl adı “Li”dir.

O bir erik ağacının dibinde doğmuştur.

Orada ışığa kavuşmuştur.

O dönem erik ağacına “Li” denilirdi.

Laozi veya Lao Tzu asıl adı “Li” kelimesinden gelir.

Laozi “Li” demektir.

Buradan şunu anlamalıyız.

Demek ki o dönemde Laozi-Li sütannesine verildi ve o sütannesinden 72 yıl eğitim gördü ve aydınlanmış, ışığa kavuşmuş bir Bilge oldu.

Yâni Efendisinden, yâni Sütannesinden 72 yıl boyunca esinlendi.

Erik ağacı, erenler meclisidir, erenlerin sofrasıdır.

Yunus Emre'nin "Çıktım Erik Dalına" ilâhîsi de "Erenler Meclisine Vardım" anlamındadır.

Hazreti Muhammed de birçok Sütannesinden eğitim görmüştür.

Bunlar; Yemenli Rahman, Yesar-î Rumî, Cebr-i Rumî, Selman-ı Farisi, Abdullah ibni Selam, Varaka bin Nefel, Bahira, Ali Karani, İranlı Yesar ve Havr, Yunanlı Bel'am'dır.

Bunlar hep o dönemin Bilge kimseleridir.

"Halime es-Sa'diyye, Süveybe, Ümmü Eymen" Hazreti Muhammed'in yetişmesine vesile olmuş olan dönemin Sütanneleri-kâmilleri'dir.

Hazreti Muhammed'in en bilinen sütanesi Hâlime'dir.

Hâlime kâmil bir insandır.

Hâlime, Hevâzin kabilesinin Sa'd b. Bekir koluna mensuptur.

Mekkeli aileler, küçük yaşta çocuklarının iyi gelişmesi için, fasih Arapça'yı öğrenmeleri için bedevî kabilelerden bir sütanneye verirlerdi.

Sütannelikten maksat, çocukların Bilge kimselere verilmesidir.

Bilge kimseler, çocukların her yönden gelişmesi için gayret ederlerdi.

Aileler, eskiden beri bir gelenek olarak gelen ve birçok toplumda görülen, çocuklarının iyi yetiştirilmesi için Bilgelere emanet ederlerdi.

Bu Bilgelere o dönemlerde “Sütanneleri” denilmiştir. İşte Hâlîme de Tevhîd inancında olan Hânîf bir kimse idi. Hazreti Muhammed’in yetişmesinde gayret göstermiştir. Hazreti Muhammed, Hâlîme yanında iken “Şakk-ı Sadr” olayı olmuştur.

Sadr; kâlb, gönül, göğüs, sine demektir.

“Şakk-ı Sadr” Sadrın açılması demektir.

Sadrın açılması, kâlb, gönül temizliğidir.

Kâlb temizliği olmadan hakikat anlayamaz.

Hacc sûresi 26. âyette geçen “Ve tahhir beyt” kelimesi, evin temizliği anlamındadır.

Evin temizliğinden maksat, kâlbın temizliğidir.

“Hadesten ve necasetten taharet” diye sunulan bilgi, kişinin içindeki duygu ve düşüncelerinin ve yaşamdaki hallerinin temiz olması durumudur.

Hadesten taharet; kişinin aklını, gönlünü bâtil olan düşüncelerden, zanlardan, sözlerden, temizleme durumudur.

Kişi aklını ayrımcılık meydana getiren tüm zulüm getiren bâtil olan düşüncelerden temizlemelidir.

Kişinin dilinden, temiz kelimelerin akması, ancak aklını temizlemekle mümkündür.

Kişinin ağzından akan sözler hep bâtil alandan geliyorsa, bu bâtil alan temizlenmelidir.

Necasetten taharet ise, görünen pislikleri temizlemek diye bilinir.

Yâni kişi, kötülük içinde olan tüm hâl ve davranışlarını temizlemelidir.

Necasetten taharet, kişinin görünen kirliliklerini, elbiselerindeki kirliliği temizlemek olarak bilir.

Kişinin elbisesinden maksat, kişinin hâlidir, amelidir, davranışlarıdır.

Kişinin hâlinin, amelinin temiz olması için, önce aklını temizlemelidir.

Yâni necasetten taharet hâline gelebilmesi için, hadesten taharet tecelli etmelidir.

Hadesten taharet yapanın, necasetten tahareti olur.

Yâni aklını temizleyenin hâli de temiz olur.

İşte sütannelerine gitmekteki maksat, aklımızı ve gönlümüzü temizleme yolculuğudur.

Sütanneleri çocukların ilmî ve edebi olarak gelişmelerinde yardımcı olurlar.

Onlar kâmil insanlardır.

İnsan makamına gelmiş olanlardır.

Baktıkları her yerde varlığın ardında varlığın sahibini görenlerdir.

Varoluşun ve var edenin hakikatine ulaşmış kişilerdir.

Allah hakikatine ulaşmış kişilerdir.

Rahîm ve rahmân boyutlarına ulaşmışlardır.

“İlmel Yakîn, Aynel Yakîn, Hakkâl Yakîn” boyutlarına ulaşmışlardır.

Asla kendilerini makam sahibi görmezler, tüm makamların sahibinin Allah olduğunu bilirler.

Cümle varlığa bir gözle bakarlar.

Birden çıkan birleri seyrederek.

Ehad ve vahid hakikati üzere yaşarlar.

Ehadiyet sırrı, tüm âlemi tutan Allah'ın birliğidir.

Vahidiyet sırrı, Allah'ın her bir varlıktaki tekliğini gösterir.

Her varlık birden akan damlalardır.

Kâmil kimse, her varlıkta Allah'ın zâtına nazar eder.

Tüm âlem denizinde varlıkların o denizden ayrı olmadığını görürler.

O kimse, akışın nereden geldiğini nereye gittiğini sezer.

İyiliğe köprüler kurar, kötülüğün köprülerini yıkar.

Medine makamı merhametin makamıdır.

Merhamet cennet meleklerinin sunduğu duygudur.

Medine makamına eren kimse, Güneş gibi ısıtır.

Su gibi besleyicidir.

Hava gibi nefes olur.

Ateş gibi olgunlaştırır.

Allah'ın rahîm, rahmân esmalarının tecellisidir Medine.

Her davranışı, her varlığa rahmet içinde olanların makamıdır Medine.

İhtiyacı olana koşandır.

“Benim de yanımda birileri var” duygusunu hissettirendir.

Medine makamına ermek ilim ve edeb yolunda olmaktır.

Her varlığa umut olmaktır.

Çevresine umut olmak ne güzel bir duygudur.

Sıkıntısı olana koşmak ne güzel bir duygudur.

Baba gibi koşmak, ana gibi koşmak Kâmil kimselere mahsustur.

Babamız, annemiz bizim için koştu, çırpındı.

Bir karşılık mı bekledi, elbette hayır.

İhtiyacı olana hiçbir karşılık beklemeden koşmak ne güzel bir duygudur.

Kâmil kimse, kimsenin eksliğini aramaz.

İnsanların iyi yönlerine bakar.

İnsana kendi eksliğini bulmasını ve onu tamir etmesini öğütler.

İnsanları uyarırken onları utandırmaz.

Öyle güzel konuşur ki onu dinleyen, kendini düzeltme gücünü hisseder.

O kimse, Medine makamında yaşar.

Yâni medeniyet ehlidir.

Medine makamına erişen kimse;

İlim ve edeb öğretmenidir.

Kimseyi kırmaz.

Kimseye bağırıp, çağırılmaz.

Kimseye hor bakmaz.

Kimseyi cahil görmez.

Kendini cahil bilir.

Güvenilir, inanılır, emin olunandır.

Yüzünden tebessüm eksik olmaz.

Dilinden sevgi sözcükleri eksik olmaz.

Herkese, her varlığa tevâzu içinde davranır.

Her an Allah'a tevekkül içinde yaşar.

Her şeyin iç yüzüne bakar.

Şefkât duygusuyla, rahmet duygusuyla yaşar.

Dürüst, erdemlidir.

Enbiyâ Sûresi 86: "Ve edhálnâhum fî rahmetinâ innehum mines sâlihîn."

Meâli: “Onlar merhamet makamımıza dâhil oldular, muhakkak ki onlar iyi kimselerden oldular.”

Sütannesi, kendi varlığından geçip, fenâfillah makamına ermiştir.

Kendi varlığından geçmiş, bekâya ermiştir.

O kimse bekâbillah makamının şuuruyla yaşar.

Allah'ın nûruyla nurlanmıştır.

Allah'ın nûruyla nurlanan, artık kirlenmez, gaflete düşse de hemen o gafletten sıyrılır.

Allah'ın nûruyla nurlanan gönül, kâmil insan olmuştur, İslâm olmuştur, kulluk mertebesine ermiştir.

Nasıl ki bir vücûdda hücreler her an o vücûda bağlıdır, o vücûddan hiç ayrılmaz yâni her an o vücûda secde hâlidir.

İşte kulluk mertebesine ulaşan kişide, aynı vücûdun hücreleri gibi, her an Allah'a bağlı olduğunu bilir ve o şuurda yaşar.

O şuurda yaşayan kişinin gönlü, halkta Hakk'a nazar ederek yaşar.

Halk'da Hakk'a nazar ederek yaşayan kimse kâmil kimsedir.

Onun gönlü Allah sevgisiyle kuşatılmıştır.

O kimse her an Allah sevgisini hisseder ve hissettirir.

O kimse varlığın ardında Allah'a, O'nun bekâsının ulvîyetine nazar eder.

Bekânın ulviyeti samimiyet makamıdır.

İhlâs makamıdır.

İhlâs, her varlıkta Hakk'ın olduğunu bilerek yaşamaktır.

Bu şurardan kopmadan yaşamaktır.

İhlâslı insan, samimi insandır, sorumluluğunu bilen insandır.

Yaratılış maksadını bilen insandır.

İhlâslı insan, her zaman çevresine tevâzu ve tenezzül içinde davranır.

İçi dışı bir olan insandır.

Karşısındaki kişinin vücûdunda Allah'ın olduğunu bilerek hareket edendir.

Sütanneleri, Tevhîd şuuruyla hareket eden kimselerdir.

Onların gönlü, bir olan Allah'a bağlılık içindedir.

Onlar, her varlığın sahibinin Allah olduğunu bilerek hareket ederler.

Onlar çevrelerine karşı vefâlı, samimi davranırlar.

İnsan Allah'a samimi olursa, çevresine de samimi olur.

Gönlü her an Allah'a rabita içinde yaşayan insan, varlığın da her an Allah'a rabita içinde olduğunu görür.

İşte sütanneleri, her an Allah'a rabita içinde yaşayan kimselerdir.

Eski toplumlarda çocukların güzel ahlak üzere yetişmesi için, çocuklar sütanneleri dediğimiz kâmil insanlara emanet edilirdi.

Bir çocuğun birçok sütanesi vardı.

Çocuk beşeri ilimler ve manevi ilimlerle yetiştirilirdi.

Beşeri ilimler ve manevi ilimler birbirinden ayrı değildir.

Varlıktaki beşeri ilimler, manevi alanın kapısıdır.

O kapı Hakk'ın kapısıdır.

İşte sütanneleri, onlara emanet edilen çocukları, topluma faydalı olarak yetiştirirlerdi.

Toplumda Bilge kişilerin görevi, toplumun geleceğini hazırlamaktır.

Bu hazırlıkta en önemli ilk şey çocuğun eğitimidir.

Bilge kişiler yâni sütanneleri öncelikle çocuklara kendileri güzel örnek olurlardı.

Kendileri güzel örnek olarak, çocukların gelişimine yardımcı olurlardı.

Bilge kişi her sözü, her davranışı ile çevresine örnek olan kişidir.

Bilge kişiler, çocukların kendilerini, çevreyi ve yaşamı keşfetmelerine vesile olurlardı.

Bilge kişiler, çocukların beyinlerine korkular ekmezlerdi.

Çünkü onlar bilirlerdi ki, korkuyla büyüyen çocuğun beyni hakikati anlamaktan uzaklaşır.

Bilge kişiler çocukların eğitiminde şunlara dikkat ederlerdi.

1- Çocuğun aklının kirletilmesine izin vermezlerdi.

Sütanneleri, öncelikle çocukların akıllarının hurafelere kaymamasına dikkat ederlerdi.

Sonra da korkulara, kaygılara, karamsarlıklara, öfkeye, nefrete, gurura, kibre düşmemesine özen gösterirlerdi.

Çünkü akıl asla kirletilmemelidir.

Aklın yaratılışının fitratı örtülmemelidir.

Aklın yaratılış fitratı çözüme dayalı bakmak, düşünmek, anlamak, gördüğünü tanımak üzere incelemektir.

Akıl her zaman anlamaya çalışan bir tefekkür merkezidir.

Akıl ilme dayalı hareket ederse, varlığın niteliklerini çözer, yaratılışın hikmetine erer.

İşte o zaman akıl, saf düşünceye ulaşır.

Akıl duyuma dayalı, nakle dayalı, hemen inanmaya dayalı kodlanmışsa, saf düşünmeye ulaşamaz.

Akıl bağımsız bir şekilde yetiştirilmişse; duyduğuna hemen inanmaz, onu araştırır, aslına ulaşmaya çalışır.

Ama akıllı; bağımlı bir şekilde, inanç kodlaması ile yetiştirilmişse, düşünmeden, araştırmadan inanır.

Aklın kendine has özelliği anne baba tarafından korunur ya da esir edilir.

Aklın yaratılış fitratı; düşünmek, çözmek, kavramak, anlamak, kaynağına ulaşmak, akışın nereye gittiğini görebilmektir.

Fakat anne ve baba, sorgulayan bir çocuğa; “Sorma dinden çıkarsın, çarpılırsın, sadece inan, sana ne deniyorsa onu yap, emirlere yasaklara uy” diyerek aklın çalışmasına engel oluyorsa, akıl yaratılış gayesinden uzaklaşır, korkuya ve beklentiye esir bir hale gelir.

Aklımızın esir olup olmadığını anlayabilmemiz gerekir.

Esir olmuş bir akıllı, esaretten kurtaran bir kişi, yaratılışın sırlarını bir bir çözmeye başlar.

Akıl neye esir olmuş olabilir?

Benliğe, kibreye mi?

Yargılamaya mı?

Dünya menfaatine mi?

Mal mülk, şan şöhret, makam sevdasına mı?

Yalan, dedikodu, hasetlik, fesatlık, kin, nefret gibi duygulara mı?

Din adına anlatılan, aslı olmayan şeylere mi?

Karamsarlık, umutsuzluk, gelecek korkusu, işsizlik gibi duygulara mı?

Allah korkusu, cehennem korkusu, cin, iblis, şeytan korkusuna mı?

Kibir, gurur, hor bakmak, kendini yüce görmek, yolunu yüce görmek, seçilmişlik, üstünlük gibi duygulara mı?

Evet, akıl neye esir olmuş olabilir?

Bunu çok iyi anlamalıyız ve akılı bunlardan kurtarmalıyız.

Anlamalıyız derken bile, anlama aklın başka bir kanadadır.

Akıl yüzlerce kanatlı bir kuş gibidir.

Farklı kodlamalarla kişiyi ya dünya çıkarı peşinde koşturur.

Ya da varoluşun hakikatlerini çözmeye uçurur.

Aklı esir eden şeylerden kurtulan bir kişi, saf bağımsız düşünebilir, varoluşu ve var edeni anlayabilir.

Akıl iman için şarttır.

Akıl olmadan iman olmaz.

İnsan olarak yaratılmanın sırrı akıldır.

İnsan doğduğunda, yâni bebek iken, saf bir akılı vardır.

O akılda asla yargılama alanı yoktur.

Çocuk en saf bir şekilde eşyanın hakikatini anlamak için bakar.

Çocukta yargılama yoktur, kötülüğe meyletme yoktur.

Çocuğun akli şahitliğe doğru akar.

İşte tam bu akışta aile devreye girer.

Aile ya çocuğun aklının akışına engel olur ve aklını bazı bilgilere, duygulara esir eder.

Ya da, aklının akışına yardımcı olur ve çocuk eminlik yolunda, yâni iman yolunda ilerler.

Çocuğun beynine, her türlü ayrımcılık, üstünlük, kin, nefret, kötülöklere kapı açacak olan bilgiler, aile tarafından ekilir.

İşte tüm bunlar sağlıklı düşünmeyi engeller.

Şahit olmak için bakmayı engeller.

Şahit olmak, anlamak, idrak etmek, çözümlemek için akıl şarttır.

Aklın beşeri boyutu ve kâlbî boyutu vardır.

Onun için Kur'ân'da "Kulûbun yakılûne- akledecek kâlbten" bahseder.

Hacc Sûresi 46: "E fe lem yesîrû fil ardi fe tekûne lehum kulûbun yakılûne bihâ ev âzânunyesmeûne bihâ fe innehâ lâ tamal ebsâru ve lâkin tamal kulûbulletî fis sudûr."

Meâli: "Yeryüzünde gezip dolaşmazlar mı? Böylece onların akıl edecek kâlbleri yok mu, ya da işitecek kulakları. Fakat onların görmelerinde körlük olmaz ve lâkin gönüllerindeki idraklerdedir körlük."

Kâlbî akıl tefekkürle, kendi aslını anlama yolunda idrak yolculuğu yapar, beşeri akıl beden ihtiyaçları ile ilgili çalışmalar yapar.

Kâlbî akıl rûha, beşeri akıl tene bağlı çalışır.

Kâlbî akıl, akli temizler, zekâ ile tanıştırır.

Zekâ zekât aynı kökten gelen kelimelerdir.

Kendini temizleyen akıl, esaretten "Kad eflaha men tezekkâ" kurtulmuştur.

"Ulil elbâbi"; Hakk üzere aklını işletenler demektir.

Kâlbî akıl, hakk ile bâtlı çözer.

İlâhî akıl "Lübb" tür.

Kamil akıl hep hakikatler için çalışır, hep öze bakar.

Lübb aynı zamanda "Öz" demektir.

İnsanın özünü oluşturduğu için, ilâhî akla da "Lübb" denmiştir.

İlâhî akıl, yâni tarife gelmeyen Allah'ın akli, "Lübb"dür.

Allah cümle varlığı, kendi özünden çözerek şekillendirmiş, beden elbisesi giydirmiştir.

İlâhî akıl, Allah'ın akli desek doğru olabilir.

Hicr akıl; çözen, süzen, öze ulaşan, batılı haktan ayıran, taşlaşmış kayıtları eriten akıl demektir.

Hicr; tam akıl sahibi, engel olan, taş, bırakan, ayıran demektir.

Fecr Sûresi 5: "Hel fî zâlike kasemun lizî hicr."

Meâli: "İşte bunların içinde, hakk ile batılı ayıran tam akıl sahipleri için sağlam deliller vardır."

Necm Sûresi 11: "Mâ kezebel fuâd mâ reâ."

Meâli: "Gördüğü şeyi kâlbî yalanlamadı."

Kur'an'ı incelediğimizde, akletmek, kâlbî bir işlevi gibi sunulur.

Akıl; görmek için, anlamak için, şahit olmak için yaratılmıştır.

Yeter ki çocuğun akli ailesi tarafından baskılanmasın, korkularla kirlenmesin.

Akıl, korkularla baskılandığı zaman, şahit olmanın kapısı kapanır, düşünmez, idrak etmez olur.

Baskılanmış akıl, baskılandığı yöne kayar, onunla meşgul olur.

Cin, şeytan diyerek korkularla sarılan akıl, cin şeytan korkusuyla baskılanır ve o korkulardan dolayı, sağlıklı düşünemez olur.

Maalesef çocuklar din adına korkutuldu.

Allah korkusu ile büyütüldü.

Allah çarpar, Allah taş eder, Allah yakar, Allah maymun eder, Allah rezil rüsva eder.

Allah gökten başına yıldırım atar, Allah fakir eder, Allah öldürür, Allah kahreder.

Allah belanı verir, Allah cezanı verir, Allah kör eder, sağır eder, Allah hor hakir yapar.

Çocuklar hep böyle sözlerle büyütüldü.

Beyinlerine korku verilerek, hakikatleri düşünmekten uzaklaştırıldı.

Korkularla, karamsarlıklarla, umutsuzluklarla büyütüldü.

Âhiret korkusuyla, cehennem korkusuyla, zebani korkusuyla büyütüldü.

Korku, beynin çalışmasını engelleyen, akli baskılayan bir duygudur.

Korku; düşünmemizi, anlamamızı, şahit olmamızı engelleyen bir duygudur.

Çocukken hep korkularla büyütüldük.

Cin korkusu, şeytan korkusu, hortlak korkusu, görünmeyen varlıklar korkusu, musallatlar korkusu ile büyütüldük.

Küçükken beyinlerimize Allah korkusu işlendi.

Kur'ân meâllerini de beynimize işlenen bu korkulara dayalı olarak yaptık.

Ve gün geldi Kur'ân'ı dikkatlice incelediğimizde anladık ki korkuyu veren şeytani hallerde olanlar mı.

Allah'ın anlaşılmasını istemeyenlermiş.

Anladık ki korkuyu veren şeytanmış.

Âl-i İmrân Sûresi 175: "Şeytani hallerde olanlar ancak kendi dostlarını korkuturlar."

Anladık ki gönlünde korku olanlar ve bu korkuyu yayanlar Allah'ı anlamayan kimselermiş.

Haşr Sûresi 13: "Le entum eşeddu rehbeten fî sudûrihim minallâhi, zâlike bi ennehum kavmun lâ yefkahûn."

Meâli: "Elbette sizlerden; içlerinde Allah'a karşı şiddetli bir korku taşıyanlar, işte onlar Allah'ı anlayamayan kimselerdir."

Anladık ki korku, hakikatleri anlamaya engel oluyormuş.

Bakara Sûresi 114: “Bir korku içinde olanlar o hakikatlere dâhil olamazlar.”

Ve anladık ki hakikatlere ulaşanlara korku yokmuş.

Neml Sûresi 10: “Ya Mûsâ! Korkma, muhakkak ki Benim katımda hakikate ulaşanlara korku yoktur.”

Ve anladık ki korku Allah’ı anlamaya engel oluyormuş.

Allah’ı anlamak ise korkudan kurtarıyormuş.

Anladık ki Allah, âyetlerini korku vermek için sunmamış.

İsrâ Sûresi 59: “Ve mâ nursilu bil âyâti illâ tahvîfâ.”

Meâli: “Biz korku vermek için bir âyet göndermedik.”

Kur’ân’ın incelediğimizde anladık ki korku şeytandan, korkusuzluk Allah’ı idrak etmekten geliyormuş.

Kur’ân’a göre kimlerde korku yoktur?

Gönüllerinde iman yeşermiş olanlarda...

Yüzünü Allah’a dönenlerde...

Allah’a şahit olanlarda...

Fena hallerden kurtulanlarda...

Oku makamına erenlerde, okuyanlarda, anlayanlarda...

Varlıkta Allah’ın âyetlerine şahit olanlarda...

Müminlik makamına erenlerde...

Allah’ı evliya edinenlerde...

Varlığının sahibinin Allah olduğunu bilenlerde...

Allah’a ortak koşmayanlarda...

Kimin gönlü iyilikler içinde ise...

Kim dosdoğru Allah’ın yolu üzere ise...

Kötülük yapmayanlarda, hayırlı çalışmalarda olanlarda...

Nereye dönerse dönsün, her yerde Allah’ın cemâlini görenlerde...

Her anını salât üzere geçirenlerde, yâni her an Allah'a bağlılık şuuruyla yaşayanlarda...

Kâlinde sevgi, şefkât, merhamet olanlarda...

Annesine babasına öf bile demeyenlerde...

Kimseye zerre kadar kötülük etmeyenlerde...

Kâlb kırmayanlarda...

Çevresine yardım için koşanlarda...

Bakara Sûresi 112: "Bilakis kim yüzünü Allah'a döner, tüm varlığı ile teslim olursa ve o iyiliklerde olursa, artık onun karşılığı kendini vücûdlandırana ait olan hakikatlerdir ve onlara korku yoktur ve onlara mahzun olmak yoktur."

Bakara Sûresi 38: "Kim dosdoğru yolumuz üzere olursa, artık onlara korku yoktur ve onlara mahzun olmak da yoktur."

Bakara sûresi 62: "İnanan kimseler ve yol gösterenler ve yardımcı olanlar ve kendi inancını terk edip Allah'a iman eden kimseler ve sonlarına inanan kimseler ve hayırlı çalışmalarda olanlar, işte onların karşılığı; kendilerini vücûdlandırana ait hakikatlerdir. Onlara korku yoktur ve onlara mahzun olmak yoktur."

Bakara Sûresi 262: "Allah yolunda, varlığının sahibinin Allah olduğunu bilip infak edenler, sonra da eski hallerini takip etmeyenler, infak ettiklerinin Bize ait olduğunu bilenler, işte onlara sıkıntı yoktur, karşılıkları Rabbin katındandır ve onlara korku yoktur ve onlara mahzun olmak da yoktur."

Bakara Sûresi 277: "Muhakkak ki iman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar ve her an Hakk'a bağlılık şuuruyla hareket edenler ve temizlenme içinde olup kendilerinde olanı paylaşanlar, işte onların karşılıkları Rabbin katındandır ve onlara korku yoktur ve onlara mahzun olmak yoktur."

Âl-i İmrân Sûresi 170: “Onlar; Allah’ın sunduğu hakikatlere ulaşmanın, O’nun lütuflarını anlamanın rahatlığı içindedirler. Onlar; onları takip edecek olan ve o hakikatleri anlamayı isteyenler için, sevindirici bilgiler verirler. Onlara korku yoktur ve onlar mahzun da olmazlar.”

En’âm Sûresi 48: “Artık kim iman etmiş ve arınmışsa, onlara korku yoktur ve onlara mahzun olmak da yoktur.”

Enbiyâ Sûresi 103: “Onlar mahzun olmazlar, korkuları yoktur, yüce olanı bilirler ve onlar tüm varlıktaki gücün sahibine sarılırlar.”

Mâide Sûresi 69: “Allah’a inanan kimselere yardımcı olanlar ve sonlarına inanan kimseler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar, artık onlara korku yoktur ve onlara mahzun olmak da yoktur.”

Yûnus Sûresi 62: “Muhakkak ki Allah’ı evliya edinenlere korku yoktur ve onlar mahzun da olmazlar.”

A’râf Sûresi 35: “Kim fenalardan sakınır Allah’a ortak koşmazsa ve ıslah olursa, artık onlara korku yoktur ve onlara mahzun olmak da yoktur.”

Sütannelerinde yâni Bilge kişilerde korku yoktur.

Onlara emanet edilen çocuklar korkuyla büyütülmez.

Tam tersi korkulara düşmüş çocukları, korkulardan kurtarırlardı.

2- Sütanneleri, çocukları büyüklerine ve çevresindeki varlığa saygılı olacak şekilde yetiştirirlerdi.

Sütanneleri, çocukların saygı ve sevgi ölçüsünde yetiştirmelerine gayret gösterirlerdi.

Öncelikle, anne, baba ve büyüklerine saygıyı öğretirlerdi.

Büyüklerini her zaman dinlemeyi öğretirlerdi.

Akrabaları ziyaret etmeyi öğretirlerdi.

Yaşlıların evlerine gidip ziyaret etmeyi, onlarla ilgilenmeyi öğretirlerdi.

Çevrelerinde hasta varsa, onlara yardım etmeyi öğretirlerdi.

Doğayı sevdirelerdi.

Hayvanları sevdirelerdi.

Bitkileri sevdirelerdi.

Ağaç dikmeyi öğretirlerdi.

Çiçek sulamayı öğretirlerdi.

“Sen doğanın bir parçasısın” diyerek doğada olan her varlığa saygıyla davranmayı öğretirlerdi.

“Doğa sana nefesini veriyor.”

“Doğa sana topraktan yiyeceğini veriyor” diyerek gönüllere doğa sevgisini, doğaya saygıyı işlerlerdi.

Suya olan saygıyı öğretirlerdi.

Suyu kirletmemeyi öğretirlerdi.

Akan bir nehirde elleri, ayakları yıkamamayı öğretirlerdi.

Çünkü “nehirin ilerisinde bir hayvan su içebilir” derlerdi.

Nehirden alınan suyla elleri ayakları yıkamayı öğretirlerdi.

Çocuklar doğa sevgisini öğrenirlerdi.

Çevrelerinde olan her ağaca sarılırlar, onlarla konuşurlar, onlara teşekkür ederlerdi.

“Sizin sayenizde nefes alıyoruz” derlerdi.

Her türlü bitkiyi incelemeyi, onları tanımayı öğretirlerdi.

Sütanneleri, çocukları doğanın içinde eğitirlerdi.

Doğadaki varlığı ve varlığın işleyişini göstererek eğitirlerdi.

İşte Sütanneleri çocuklara bunları öğretirlerdi ki onlardan bazıları büyüdüğünde insanlara şifa olacak ilaçları bitkilerden edinmenin temelini atarlardı.

Çünkü her varlığın insanda karşılığı vardır.

Bunun için bizde olanı doğada görmeliyiz ki doğaya saygımız olsun.

Sütanneleri, tüm bunları öncelikle kendileri uygular, onlara emanet edilen çocuklara en güzel örnek olurlardı.

Çünkü çocukların, büyüklerinin davranışlarını takip ettiklerini onlar çok iyi bilirlerdi.

Öncelikle çocukların yanında kendileri, onlara örnek olacak şekilde davranırlardı.

Onlara büyüklerini dinlemelerini, konuşacaksa nasıl bir üslupla konuşacaklarını anlatırlardı.

Küçüklere olanlar davranışların, onlarla olan iletişimin nasıl olacağını açıklarlardı.

Hangi durumlarda evet denilmesi gerektiğini, hangi durumlarda hayır denilmesi gerektiğini inceden inceye açıklarlardı.

“Hayır demek hayır olabilir.”

“İlle de her şeye evet deme.”

“Evet demek zulüm getirebilir.”

“Her şeyi hemen kabul etme.”

“Ardından ne gelecek bilemezsin.”

“Biri senden kötülük için bir şey istediye, ‘hayır’ de korkma.”

“Hayır demek senin hayırına ise ‘hayır’ de.”

“Hayır demek karşıdakinin hayırına ise ‘hayır’ de.”

“İster kırılınsın, ister küssün, korkma ‘hayır-olmaz’ de.”

“Bak kelime bile ne kadar muhteşem; hayır”

“Hay kelime kökünden geliyor.”

“Hayır demek hayra eriştirebilir.”

“Evet de desen, hayır da desen önemli olan iyiliğe-hayra kapı açmasıdır.”

İşte böyle açıklamalar yaparak, çocuğun gelecekte kendi hayrı ya da karşısındaki kimsenin hayrı için kararlar vermesi, sınırlı davranması gerektiğini öğretirlerdi.

Sütanneleri onlara emanet edilen çocuklara, sevgi ve saygıyla davranmanın nasıl olacağını her gün değişik bir konuyla öğretirlerdi.

Çocuk çevresine saygı göstermeyi öğrenmeli ki büyüdüğünde çevresine zarar vermesin.

Çocuklar büyüklerine saygıyı, küçüklerine sevgiyi öğrenmeli ki büyüdüğünde çevresine en güzel örnek olsun ve çevresindeki kimseler huzur bulsun, güven bulsun.

Toplumda en önemli değer, birbirine karşı saygılı olma durumudur.

Toplum, birbirinin geleneğine, kültürüne, inancına, ibadetine, mesleklerine, giysilerine saygılı davranmalı ki toplumda hor görme olmasın, toplumda huzur oluşsun.

3- Sütanneleri, çocukların varoluğu ve var edeni anlamalarına vesile olurlardı.

Çocuk küçükken en saf bakışlarıyla varlığı anlamaya çalışır.

Kendinin ve çevresinde olan varlığın ne olduğunu tanımaya çalışır.

İşte Bilge kişiler, çocuklara bu konuda yardımcı olurlardı.

Çocukların soru sormalarına önem verirlerdi.

Çocukları, sordukları soruların cevabını bulacağı yerlere yönlendirirlerdi.

Çünkü çocuklar gördüğü varlığı anlamak için, varlığa bakarak “bu nedir” diye sorarlardı.

Varlığı, ancak varlığın kendisindeki değerlerle tanırız.

Varlığın nitelikleriyle varlığın ne olduğunu anlamaya çalışırız.

İşte şahitlik boyutu da burada başlar.

Şahit olmak, varlıkta olan değerlerle varlığın ne olduğunu anlamaya başlamaktır.

İşte Bilge kişiler, şahitlik boyutuyla çocuklara emin olmayı öğretirlerdi.

Eminlik, iman birbirine bağlı kelimelerdir.

İşte Bilge kişiler çocukların, şahitlik boyutuyla iman sahibi olmalarına yardımcı olurlardı.

Şahitlik boyutu, ilme tâbi olmakla imana eriştirir.

Ezanda günde 20 defa okunan “Eşhedü” seslenişi budur.

İman şahitlik olmadan oluşmaz.

Şahitlik ilimsiz olmaz.

İlimsiz iman olmaz.

İman ilimsiz olmaz.

İlim şahitliğe götürür.

Şahitlik ise emin olmaya götürür.

Eminlik müminliğe, müminlik imana götürür.

İlim varoluşu anlama yoludur.

Varoluşu anlama yolu imana götürür.

İman ve ilim inceliğini çok iyi düşünmeliyiz.

Anlatılan bilgilerle hareket etmek mi, ilim üzere hareket etmek mi, bunu çok iyi süzmeliyiz.

Elbette bilgi de önemlidir, lakin bilgi ilim ile bağ kurmalıdır.

İnanç boyutunda kalan kişi, duyduklarına, okuduklarına inanan kişidir.

İman boyutuna erişen kişi ise, ilim ve şahitlikle hareket eden kişidir.

İnanç boyutunda ilim gerekmez, duydukları, okudukları, gördükleri yeterlidir.

İnanç kişiyi kibre götürebilir, benim inancım doğru iddiasına götürebilir.

İman ise, tevazu ve teslimiyete götürür.

İman varlıktaki ilmî değerlere erişmekle oluşur.

İnançta ise ilim gerekmez, sadece inanmak yeterlidir.

İman sahibi olan kişi, ilim üzere hareket eden ve varlıktaki işaretlere şahit olarak, varoluşu anlayan, ilmî olarak gönlü mutmain olan kişidir.

İman ancak, ilmî bir şahitlikle mümkündür.

İnanç ise, anne baba hangi inanç üzere ise o yolu takip etmektir.

Ya da gittiği ve sevdiği bir topluluğun aktardığı bilgilere inanmaktır.

İlim olmadan bir şeye inanmak, kişiyi şeytana esir eder.

İlim olmadan, şahit olmadan bir şeyi anlatmak, duyduklarını aktarmaktır.

İlim olmadan, bir inanca dayalı tartışmalara girmek, şeytana hizmet etmektir.

Hacc Sûresi:

3- İnsanlardan, Allah hakkında bir ilim olmaksızın mücadele eden bazı kimseler vardır. O halde onların hepsi şeytani hallere tâbi olurlar.

8- İnsanlardan, Allah hakkında bir ilim olmadan ve doğru yolu bulmadan ve her varlığın aydınlatıcı bir kitâb olduğunu anlamadan mücadele eden bazı kimseler vardır.

9- Onlar Allah yolundan kendi cehaletlerine saptırırlar, kibirlenip ikiliğe düşürürler. O halde olanlar yaşamlarında kaybederler ve onlar için ölünceye kadar cehaletin o yakıcı sıkıntılı hallerinde kalmak vardır.

İlim; varlığın özünde olan, varlığın varoluşunun ve varlığa ait olan sonsuz inceliklerdir, yazılımdır, hakikatlerdir.

İlim üzere olmak için, direkt varlık kitabına, varoluşa yönelmekle mümkündür.

İnançta ise, her inanç grubunun kendi inançlarını yansıtmak için yazdığı kitaplara, sözlere yönelmek vardır.

Kitaplarla ya da sözlerle, aktarılan bilgilerde hatalar, kaymalar, şaşmalar olabilir.

Çünkü bilgi, kişinin inandığını anlatma boyutudur.

İnandığını anlatan insan, şahit olmadan da bilgiler aktarabilir.

İlimde ise hata, kayma yoktur.

İlim yazılımı varlığın kendisidir.

Onu oraya yazan da Allah'tır.

Allah, âlim esmasıyla ilim sıfatını varlığa yazar.

Varoluşun yazılımlarından biri olan ilimle, varlık oluşur, şekillenir.

Allah'ın varlıktaki ilim tecellisi; Matematik, Fizik, Kimya, Biyolojidir.

İman, ancak ve ancak ilimle mümkündür.

İlim ise, Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji ile bağ kurmaktır.

İlim kişiyi, varlığın varoluşuna, varlığın işleyişine, varlığın şekillenmesine, varlığın sürecine götürür.

İlim kişiyi, kendi vücûdunun işleyişini anlamaya götürür.

Kişi kendi vücûduna dönüp incelese, vücûdunun işleyişinin bir ilim üzere olduğunu anlar.

Tüm Evren, bir ilim üzere işler ve hareket eder.

İlim kişiyi, şahit olmaya götürür.

Şahit olan kişi, emin olur, emin olan, iman sahibi olur.

Şahit olmak, görmektir, anlamaktır, delillerle hareket etmektir.

İşte bilge kişiler, çocukların ilimle tanışmaları için gayret ederlerdir.

Çocukları, yerlere göklere baktırırlar, varlığı seyrettirirlerdi.

Ve onların, kendilerinin ve varlığın nasıl var olduğunu anlamanın yolunu açarlardı.

Çocuklara düşünmenin, akletmenin kıymetini öğretirlerdi.

Çocuklara analiz etmeyi, yorum yapmayı, duydukları her sözün aslını araştırmayı öğretirlerdi.

4- Sütanneleri-Bilge kişiler, çocukların ilim ve edeb üzere yetişmelerini gayret ederlerdi.

İlim denildiği zaman varlığın kendine olan ilmî değerlerdir.

Bunlar Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji boyutudur.

Çocuk mutlak ve mutlak olarak Matematik, Fizik, Kimya, Biyolojinin ne olduğunu öğrenmelidir.

İlmi okumada bilimsel değerlere erişmelidir.

Çocuğa “ilim, fen bilimleri, bilgi, sosyal bilim” gibi bilimsel değerler öğretilmelidir.

İlim nedir, ilmî değerler nedir?

Bilim nedir, bilim nereden öğrenilir?

Fen Bilimleri nedir?

Bilgi nedir, bilginin doğruluk derecesi nedir?

Sosyal Bilimler nedir, sosyal alan ne demektir?

Bilgiler, sözcükler ilim miydi?

Kitaplarda yazılı olanlar bilim miydi?

Oysa İlim: Varlığın özünde yazılı olan, varlığın varoluş sistemidir.

Bilim; açığa çıkan varlık boyutunda, yapılan keşiflerdir, okumalardır.

Fen bilimleri okumalarına “Bilim” denilir.

Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji boyutunun incelenmesi, “Bilim” boyutudur.

Bilgi ise, yapılan incelemelerin söze dökülmesidir.

Yapılan tespitlerin yazılara dökülmesidir.

Sosyal bilim ise; varlığın varoluşu ve topluluk oluşturmaları ve bir varlığın diğer varlıkla olan yaşantı bağları, ilişkileri, davranışları idi, doğadaki varlığın birbirine olan muhtaçlığı idi.

Şimdi teker teker açmaya çalışalım.

İlim; varlığın kendinde olan, varlığın varoluş sisteminin satır satır yazılı olan ilâhî yazılımın işaretleridir.

Bu yazılım boyutuna; “Levh-i Mahfûz” denilir.

Burûc Sûresi 22: “Fî levhın mahfûz.”

Meâli: “Tüm hakikatler, varlık sayfalarının içinde muhafaza edilmiştir.”

Levha; sayfa, yazılı olan, levha, üzerinde ilmin yazılı olduğu levhalar.

Mahfûz; muhafaza edilen, saklanan, korunan, içindeki taşıdığı değeri hiç eksiltmeden ya da arttırmadan koruyan, koruyup aktaran.

Varlıkta yazılı olan ilim, varlığın geldiği boyut olan “Levh-i Mahfûz” boyutunda gizlidir.

Varlık var olmaya başlayınca, Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji ilmi adım adım tecelli eder.

Allah’ın ilim esması, Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji alanında tecelli eder.

Varlığın kendisi, bu dört ilim boyutundan gelen tecellilerle sarılıdır.

Varlık bu boyutlarla var olur ve şekillenir ve işler.

İlim, varlığın varoluş sisteminin yazılı boyutudur.

Kitaplarda yazılan bilgilere, dil ile aktarılan sözlere ilim denilemez, onlara bilgi denilir.

İlim aranacaksa, kesinlikle varlığın özüne bakılmalıdır.

Evrenin ve her bir varlığın varoluşunu anlamak için ilim şarttır.

Çünkü Evren ve her bir varlık, ilimsel bir yazılımın tecellisidir.

Varoluş için ilim şarttır, varoluşunu anlamak için de o ilimle buluşmak şarttır.

Bunu çok iyi bilen Hazreti Muhammed, düzenlediği ezanda; günde 20 defa “Eşhedü” kelimesini duyurarak, insanlara şahit olmalarının yolunun ilim olduğuna işaret etmiştir.

İlim kişiyi şahit olmaya götürür.

Şahit olmak, varlığın özünde olan işaretlerle mümkündür, bu işaretlere âyetler denir.

Kur’ân’da buna çok güzel vurgu vardır.

İsrâ Sûresi 36: “Ve lâ takfu mâ leyse leke bihî ilm.”

Meâli: “Bir ilim ifade etmeyen şeylerin ardına düşmeyin.”
İlim şahit olmaya götürür.

Şahit olmak, ispata götürür, eminliğe götürür.

Çünkü kişi gördüğü şeyi inkâr edemez.

Önemli olan gördüğü varlığı anlamaya çalışmaktır.

Gördüğünün içinde görünmeyen âleme doğru ilmî yolculuk yapmaktır.

Şahit olmak; görüşmektir, buluşmaktır, anlamaktır, temas etmektir, deneyler yaparak iç yüzünü görmektir.

Onun için Kur’ân, ilim üzere olmayı tavsiye eder.

Hacc Sûresi 3: “Ve min el nâsi men yucadilu fî Allâh bi gayrı ilmin ve yettebiu kulle şeytan merid.”

Meâli: “İlme dayanmadan, Allah hakkında konuşan kimseler, şeytani hallere kapılır giderler.”

Bilim ise; her bir varlığın varoluşunun temel kaynağı olan ilmi takip ederek, varlığın kendinde olan işaretleri anlamak için, önce gözlemleyerek, daha sonra deneyler yaparak, ilmi anlamaya çalışmaktır, o ilimden tespitler çıkarmaktır.

Bir örnek vermek gerekirse:

Bir meyve düşünelim, kayısı ya da şeftali ya da incir olsun.

Her bir meyvenin kendinde; Matematik, Fizik, Kimya, Biyolojik boyut vardır, işte bu ilimdir.

Şimdi o meyvenin kimyasal boyutunu inceleyelim:

Laboratuarda, meyvenin içindeki, kimyasal boyut olan; sodyum, potasyum, kalsium, glikoz, gibi oranları ortaya çıkarmak bilimdir.

Bilimin dayandığı tek kaynak ilim boyutudur.

Bilime dayalı olarak yapılan tespitlerin, söze dökülmesine, kağıtlara yazılmasına bilgi denir.

İnsanların birbirlerine konuştuğu sözler, ya da kitaplardan okudukları bilgidir.

Bilgide hatalar olabilir, çünkü yaptığımız tespitler, tam olmayabilir.

İlim ve bilimde hata yoktur, bizim onu okumamızda hatalar olabilir.

Fakat yapılan bu hatalar bile, bilimin daha çok gelişmesine sebep olur.

Çünkü kişi yaptığı hatayı fark ederse, döner tekrar tekrar inceleme yapar.

Bu incelemeler kişiye daha derin baktırır.

Edison, ampülü icat etme yolunda, yüzlerce defa deney yaptı.

Ona sordular: “999 kez hata yapmanıza rağmen, bininci deneyi yapacak gücü nereden buldunuz?”

Edison şu cevabı verdi: “Ampulün icadı bin aşamalı bir süreçti. Hata gibi görünen ilk 999 aşama, bininci ve son aşamaya götüren öğrenmelerle doluydu.”

Bilimsel tespitlerde eksikler çoktur, ama her bir eksik gibi görünen parça bütüne götüren bir yoldur.

Varlığın iç ve dış yüzü olarak iki boyutu vardır.

Ayrıca iç yüzünün sonsuz boyutları vardır.

İşte kişi, varlığın varoluşuna ve varlıktaki sırlara merak duyduğunda, sorular sorar. Sorduğu soruların cevabını bulacağı yer varlığın kendisidir, varlıktaki ilim boyutudur.

İlim tektir, varlığın özündeki yazılımdır.

Bilim ise, ilmin kollarıdır, matematik, fizik, kimya, biyoloji gibi.

Bunların her birinin, birbirlerine bağlı olan farklı farklı kolları vardır.

İşte ilim; varlığın varoluşuna etki eden ve varlığın kendinde yazılı olan ulvî boyuttur.

Bilim; ilmin araştırılmasıdır, yâni varlığın Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji boyutunun incelenmesidir, keşfidir.

Fen; varlığın, Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji boyutunun ortak adıdır.

Fen fakülteleri, bu dalları incelemek üzere kurulmuştur.

Kur'ân'da Rahmân sûresi 48. âyette "Fen-Efnan" kelimesi geçer.

Rahmân Sûresi 48: "Zevâtâ efnân."

Zevâtâ; Zâtlar, kişiler, sahipler.

Efnan; Fen, ilim, dallar, fidan, şube, çeşit, tüm varlık.

Rahmân Sûresi 48: "Zevâtâ efnân."

Meâli: "Fen bilimi varlığın Zâtını anlamaya götürür."

Bilgi; ilim araştırılırken doğru ya da yanlış tespitlerin kâğıtlara dökülmesi, dil ile anlatılmasıdır.

Sosyal bilim ise; her bir varlığın diğer varlıkla olan yaşam ilişkileridir.

Mesela, arıların çiçeklerle olan ilişkisi, koyunların yeşilliklerle olan ilişkisi, sosyal bilimdir.

İnsanların, tüm varlık ile tüm doğa ile tüm evren ile olan ilişkisi ve bağlar hep sosyal bilimdir.

İnsanın ve varlığın varoluşu; matematik, fizik, kimya, biyoloji ilminin tecellileri iledir.

İnsanın yaşamı ise, Sosyal bilime bağlıdır.

İnsanın; su ile hava ile toprak ile ateş ile olan bağları sosyal yaşantıda şarttır.

Mesela, insanın soluduğu havadaki oksijen ağaçların hediyesidir.

İnsan ağaçlara iyi bakmalıdır, onlara zarar vermemelidir.

Eğer insan onlara zarar verirse kendine zarar verir.

Bu durum, su için de, hava için de, toprak için de geçerlidir.

Sosyal yaşantıda bir denge vardır, insan varlığın sosyal yaşantı boyutunu iyi okumalı ve dengeyi bozmamalıdır.

İnsanın doğaya zararı, bitkilere, hayvanlara zararı, kendi geleceğine zarar vermesidir.

İnsan doğayı çok iyi okumalı, oradaki işleyişi, akışı çok iyi anlamalı, ona göre hareket etmelidir.

İnsan, asla unutmamalıdır ki soluduğu hava, bir ağacın yaprağından gelmektedir.

İşte Sosyal bilim, insanın doğa ile olan ilişkisidir, bu ilişkiyi insan iyi anlamalıdır.

İnsan kendi içinde, Rahmâni boyutu da, şeytani boyutu da taşır.

Şeytani boyutu açığa çıkaran şeytanlaşır.

Rahmâni boyutu açığa çıkaran insanlaşır.

İşte Bilge kişiler, çocuklara bu incelikleri en iyi bir şekilde anlatırlar, onların ilmî ve edebî gelişmesine vesile olurlardı.

5- Sütanneleri-Bilge kişiler, her çocuğun kabiliyetine göre onları mesleki alanlara yönlendirmeye gayret ederlerdi.

Her çocuğun öğrenme, tanıma duyguları vardır.

Onun için her çocuk anne babasına “bu ne” diye sorar.

Bilge kişiler, çocukların öğrenme duygularına göre onlara yardımcı olurlardı.

Bilge kişilerin en önemli özelliklerinden biri de, çocukların hangi alana ilgisi olduğunu tespit etmek ve ona göre yardımcı olmaktır.

Her çocuğun bir alana karşı kabiliyeti vardır.

Toplumda başarı, kabiliyete göre mesleki alanla buluşmakla oluşur.

Kabiliyet bir konuya karşı ilgi ve alakayla belli olur.

İlgi, bir konuya duyulan histir.

Alaka, ilgi duyulan konuya bağlılık, mânâsına erişme yönelimidir.

Çocuk ilgi duyduğu konuya yönlendirilmelidir.

Çocuk sevdiği şeyi yaptığı zaman, orada başarıya ulaşır.

İşte Sütanneleri, çocukların neye ilgi duyduklarını gözlemlerler ve ona göre yönlendirme yaparlardı.

Her devrin kâmil insanları o devrin Sütanneleridir.

Devrin Sütannelerinden biri Ahi Evran'dır.

Ahi Evran, Ahilik teşkilatının kurucusudur.

1171-1262 arasında yaşamıştır.

Asıl adı Nasîrüddin Mahmud el-Hoyî'dir.

Azerbaycan'ın Hoy kasabasında doğmuştur.

Ahi Evran, Anadolu'ya gelerek Kayseri ve Kırşehir bölgelerinde yaşamıştır.

Esnaf ve zanaatkârları bir çatı altında toplamıştır.

Buradaki asıl gaye, halka hizmet ve iyi evlatlar yetiştirmektir.

1262 yılında Kırşehir'de vefat etmiştir.

Ahi Evran'ın Türbesi, Kırşehir il merkezinde, Ahi Evran Camii ve Zaviyesi kompleksi içerisinde yer almaktadır.

Muhteşem bir yemini vardır.

Ahilik Yemini:

- Hakk'a, halka ve ahlâka hizmet etmeye ahdettim.

- Doğruluktan ayrılmamaya söz veriyorum.

- Sabırlı olmaya söz veriyorum.
- Yalan söylememeye söz veriyorum.
- Haksız kazanç elde etmemeye söz veriyorum.
- Haram yememeye, içmemeye söz veriyorum.
- Büyüklerime saygı, küçüklerime sevgi göstermeye söz veriyorum.

- Ana-babama itaat etmeye söz veriyorum.
- Komşularıyla iyi geçinmeye söz veriyorum.
- Kimseyi aldatmamaya söz veriyorum.
- Emanete ihanet etmemeye söz veriyorum.
- İşimde dürüst ve ehil olmaya söz veriyorum.
- Malımın ve sanatımın zekâtını vermeye söz veriyorum.
- Kazancımla muhtaçlara yardım etmeye söz veriyorum.
- Dünya malına tamah etmemeye söz veriyorum.
- Yanlış ölçmemeye, eksik tartmamaya söz veriyorum.
- Hiddetli iken, yumuşak davranmaya söz veriyorum.
- Kanaatkâr ve şükür içinde olmaya söz veriyorum.
- Ve her daim Allah'ın rızasını gözetmeye söz veriyorum.

Ayrıca devrin Sütannelerinden biri de Lokman Hekim'in soyundan gelen Hipokrat'tır.

Hipokrat MÖ 460-370 arasında yaşamıştır.

Dönemin kâmil insanlarından.

Tıbbın babası olarak kabul edilir.

Onun da muhteşem bir yemini vardır.

Hekimlik Yemini:

Hekimlik mesleğinin bir üyesi olarak...

- Yaşamımı insanlığın hizmetine adayacağıma...
- Hastanın sağlığına ve esenliğine her zaman öncelik vereceğime...

- Hastamın özerkliğine ve onuruna saygı göstereceğime...
- İnsan yaşamına en üst düzeyde saygı göstereceğime...
- Görevimle hastam arasına; yaş, hastalık ya da engellilik, inanç, etnik köken, cinsiyet, milliyet, politik düşünce, ırk, cinsel yönelim, toplumsal konum ya da başka herhangi bir özelliğin girmesine izin vermeyeceğime...

- Hastamın bana açtığı sırları, yaşamını yitirdikten sonra bile gizli tutacağıma...

- Mesleğimi vicdanımla, onurumla ve iyi hekimlik ilkelerini gözeterek uygulayacağıma...

- Hekimlik mesleğinin onurunu ve saygın geleneklerini bütün gücümle koruyup geliştireceğime...

- Mesleğimi bana öğretenlere, meslektaşlarıma ve öğrencilerime hak ettikleri saygıyı ve minnettarlığı göstereceğime...

- Tıbbi bilgimi hastaların yararı ve sağlık hizmetlerinin geliştirilmesi için paylaşacağıma...

- Hizmeti en yüksek düzeyde sunabilmek için kendi sağlığımı, esenliğimi ve mesleki yetkinliğimi korumaya dikkat edeceğime...

- Tehdit ediliyor olsam bile, tıbbi bilgilerimi, insan haklarını ve bireysel özgürlüklerini çiğnemek için kullanmayacağıma...

Kararlılıkla, özgürce ve onurum üzerine ant içerim.

Evet, devrin tüm kâmil insanları toplumu Allah'ın rahmet memesinden sütle beslemişlerdir.

6- Bilge kişiler, çocukları çevrelerindeki varlığa ve insanlara karşı saygılı olmaya yönlendirmeye gayret ederlerdi.

Çocukların saygı ve sevgi ölçüsüyle eğitilmeleri çok önemlidir.

Bilge kimseler, çevrelerindeki varlığa ve insanlara karşı saygıyla ve şefkâtle davranırlardı.

Ve bu davranışları, onlara emanet edilen çocuklara da öğretmeye gayret gösterirlerdi.

Enbiyâ Sûresi 28: “Ve hum min haşyetihî muşfikûn.”

Meâli: “Onlar şefkâtlidirler, saygılıdırlar.”

Varlığa olan saygı, her insanın üzerine bir sorumluluktur.

Bu sorumluluğu hissedenler, çocukken bu hassasiyetle yetiştirilmiş kimselerdir.

Büyüklerin, şefkâtle ve saygıyla davranışları, çocuklara en güzel örnektir.

Çocuklara öncelikle şefkâtle yaklaşmak, onların da çevresine saygılı olmalarının önünü açacaktır.

Çocuklara asla bağırap azarlanmamalıdır.

Onlara olan yaklaşım, belli bir saygı ölçüsüyle olmalıdır.

Onlara olan yaklaşımın temelinde öğretim ve edeb olmalıdır.

Çocuklar tatlı dille uyarılmalı, gerçekler delilleriyle açıklanmalıdır.

Bilge kimseler, insanın varlığa muhtaç olduğunu çocuklara öğretirlerdi.

Çocuklara nice güzel öğütler verirlerdi.

Çevrene karşı saygılı ol.

Şefkâtlili davran.

Saygı içinde, sevgi içinde ol.

Baktığın her varlıkta Hakk'ı görerek hareket et.

Unutma hiç birimiz kendimizi var etmedik, hepimiz bir var edicinin farklı farklı tezahürleriyiz.

Bitkilere, hayvanlara, insanlara saygını göster.
Herkes belli ölçüler içinde, abartmadan saygını göster.
İnsanlara yargısız yaklaş, kimseyi yargılama, kimseye hor bakmadan yaklaş.

İnsanların düşüncelerine, fikirlerine, saygı göster.
Sen de düşüncelerini, ilmî değerlere dayalı olarak, belli bir edep içinde sun.

Kimseyi cahillikle, avamlıkla suçlama.
Kendini de asla bilmiş görme, insanlara bilmişlik hâliyle yaklaşma.

Hiç unutmama, Allah'ın sonsuz ilmi karşısında senin bilgin hiç ölçüsündedir.

Ve yine hiç unutmama, senin edindiğin bilgi sana ait değildir, varlığa aittir.

Varlık da Allah'a aittir.

Onun için her zaman saygılı davran, şefkâtlı davran.

Bir konuda bilgini tevâzu içinde, tane tane, konudan dağılmadan anlat.

İnsanların inançlarına, ibadetlerine, ibadethanelerine saygını göster.

Unutma ki herkes anne babadan gelen inanca uyar, ona göre davranır.

Saygını göster, şefkâtini göster.

Unutma her varlığın sahibi Allah'tır.

Allah, her varlıkta kendini gösterir.

Hiç unutmama! Varlığa olan saygı, varlıkta olan Allah'a saygıdır.

Saygılı ol, şefkâtlı ol.

Önce ben deme.

İlle de ben deme.

Benlik içinde yaşama.

Biz de....hepimiz de....Allah de....

7- Bilge kişiler çocuklara, sabırlı olmalarını, aceleci olmamalarını öğütlerlerdi.

Olumsuz bir şey karşısında hemen isyan edilmemelidir.

Sabırlı olunmalıdır.

Sabır, bir şeyin hikmetine ermeye yol açar.

İsyan, kişiyi hikmete erişmekten uzaklaştırır.

Bilge kişiler, çocuklara olaylar karşısında, olayların hikmetine erişinceye kadar sabretmelerini tavsiye ederlerdi.

Hemen karar vermemelerini, ince ince düşünerek hareket etmelerini öğütlerlerdi.

Hemen faaliyete geçme.

Hemen olaya kalkışma, şuurlu davran.

Olayların nereye aktığını anla ve öyle faaliyete geç derlerdi.

Başına gelen olumlu ya da olumsuz her şeye karşı sabretmelisin.

Arka yüzünü görmelisin, öyle hareket etmelisin.

Başına olumsuz bir şey geldi, hemen sinirlenme, öfkelenme, kaygılanma, bekle, bekle, bekle.

Bekle bakalım olay nasıl olacak.

Olay nereye akacak.

Olay karşısında öfkelendin, öfkeni yutmalısın.

Öfke ile bir şey söyleme, dilini tut.

Sabırlı olursan, olayın sonu, öyle ya da böyle hayra kapı açacaktır.

Sabır; beklemektir, dayanmaktır, direnmektir, sebat etmektir, göğüs germektir, hikmetine erinceye kadar beklemektir.

Sabır; dilini tutmaktır, öfkeni yutmaktır, hemen karar vermemektir.

Sabır; olayın nereye gittiğini görebilmektir, iç yüzünü görebilmektir, hikmetine erebilmektir.

Sabır; olaylar karşısında hemen hareket etmemektir, şuurlu davranmaktır.

Sabır; Allah'a dayanarak beklemektir.

Sabır; zamanın akışını görebilmek, o akışa teslim olmaktır.

Sabır, zaman ile alakalı bir boyuttur.

Her şey zamanı gelince açığa çıkar, zamanı gelince gerçekleşir.

Mesela bir ağacın meyve vermesi, zaman dilimi içinde gerçekleşir.

Meyve hemen oluşmaz, önce yapraklar, sonra çiçekler, sonra meyve oluşur.

İşte bu zaman dilimi akışı, her şeyin bir bekleme zamanı sabırdır.

Çiftçi tohumu eker, bakımını yapar ve meyve alıncaya kadar sabreder.

Hemen meyve çıksın istemez, bilir ki meyve zamanının çıkma zamanı vardır, işte o meyveye erişinceye kadar bağına bahçesine bakar, sabreder.

Sabrını emekle, gayretle birleştirir.

Yaprak zamanı gelmeden düşmez.

Civciv zamanı gelmeden doğmaz.

Doğan çocuk hemen büyüzmez.

Güneşin doğması, batması zamanı gelince olur.

Zamanın gelişi ve zamanın akışı ve zaman yolunun sonu vardır.

İşte sabır; zamanın gelişini, zamanın akışını, zamanın sonunu görebilmektir.

İşte Bilge kişiler de, Hızır'ın Mûsâ'ya öğüt verdiği gibi, "isyan etme sabret" diye çocuklara yol gösterirler.

Geleceğin büyükleri olan çocukların, erdemli kişiler olması için, onların hikmetler üzere hareket etmelerini sağlamak olmalıdır.

8- Bilge kişiler, çocuklara öfke kontrolünü öğretirlerdi.

İnsan bir haksızlık karşısında öfkelenebilir.

"Öfkeyle kalkan zararlar oturur" sözü unutulmamalıdır.

İnsanın içindeki öfke, kine, nefret gibi duygular söndürülmelidir.

İçsel kavgalar bastırılmalıdır.

Dedikodu, çekiştirme duyguları, kişiyi kine, hor görmeye sürükler.

Etfee-Söndür.

"Naran li el harb etfee-içinizdeki tüm kavga-savaş-hiddet ateşini söndürün." (Mâide Sûresi 64)

Kini nefret, inatlaşma, tartışma, bilmişlik duygularını söndürmek gerekir.

Kibir ateşini söndürmek gerekir.

Kişinin içindeki yargılayıcı, hor bakıcı ateşi söndürmesi gerekir.

İşte Bilge kişiler, çocukların bu zehirlerle zehirlenmesine dikkat ettirir.

Kişi, içindeki itfaiyeyi bulmalıdır.

Etfee-Itfa; söndürmek demektir
İtfaiye kelimesi de buradan gelir.

Mâide Sûresi 64: “Kullemâ evkadû nâran lil harbi etfee
hâ Allâh.”

Meâli: “Allah, içinizdeki tüm harp-kavga ateşinizi
söndürmenizi bildiriyor.”

Kişinin içindeki nefret-kavga-harp ateşi varsa, aşk,
sevgi, şefkât, rahmet duyguları yok olur.

Kin nefret gibi duygularla kişi için için kendini yakar.

Onun için içlerde olan öfke ateşi söndürülmelidir.

Yoksa hem kendini hem çevresini yakacaktır.

Âyette ne güzel belirtilmiş.

Âl-i İmrân Sûresi 134: “Vel kâzımînel gayz.”

Meâli: “İsyanını-öfkeni-kinini her zaman bastır.”

Öfkeni, kinini bastır.

Öfke, nefret ateştir, o cehennem ateşidir.

Ateştir o, bedenleri yakıp bitiren ateştir.

Ateştir o, gönülleri yakan, kâbleri kıran zulüm ateşidir.

Mutluluğu, huzuru bitiren bir ateştir.

Doğru düşünmeyi bitiren ateştir.

Kişi öfkesini bastırmalıdır, yutmalıdır.

Kişi kendini esir alan öfkeye teslim olmamalıdır.

Öfke, kini, nefreti bastırmak ancak ve ancak vücûdu
sahibi olan Allah’a teslimiyetle başarılabilir.

Allah hakikatine erişmekle başarılabilir.

İşte Bilge kişiler, çocuklara öfkeyi kontrol etmelerinin
yolunu öğretirlerdi.

Öfkenin, hem kendilerine hem çevrelerine nasıl zararlı
olduğunu anlatırlardı.

Nefretini bastıran kişinin, doğru, akil düşünceğini öğretirlerdi.

Çünkü nefret duygusu, isyan duygusuyla iç içedir.

Zulme kapı açacak bu duygular kontrol edilmelidir.

Akıl, nefretle, öfkeyle meşgul edilmemelidir.

Akıl, Allah'ı anlamakla meşgul edilmelidir.

O'nu anlamaya çalışmak, O'na tevekkül etmeye kapı açacaktır.

Öfke duygusu, akılı, kâlbî, gönlü yakan bir ateştir.

Bir ormanda bir yangın başlasa, o yangın söndürülmediği müddetçe, o güzelim orman ve ormandaki nice canlı yanar gider.

Ormanda başlayan o ateş, söndürülmediği müddetçe, ormanı kül eder, viraneye döndürür.

Orman tertemiz oksijeni veremez olur.

Kuş cıvıltıları gelmez olur.

Nice hayvanın sesi duyulmaz olur.

İşte, insanın içindeki ateş de söndürülmediği müddetçe, kişiyi nefreti, öfkesi, kibri, yakar bitirir.

Rahmetten, şefkâttten, sevgiden, saygıdan uzak eyler.

O kişi, çevresiyle birlik duygusunu oluşturamaz.

O kişi, hep saldırgan olur, kırıcı olur, kırılğan olur.

İşte onun için Kur'ân'da "içindeki kavgaları söndür" diye bildirilir.

Kişi bir öfke kaynaması içindeyse, bu içindeki ateşten dolaydır.

Bu ateş harp-kavga-nefret ateşidir.

Bu ateş, gurur, kibir, öfke ateşidir, kıskançlık, hasetlik, fesatlık ateşidir.

Ocakta su kaynıyorsa, onu kaynatan altındaki ateştir.

Ateş sönerse suyun kaynaması durur.

Kişinin içindeki ateşin sönmesi için de, kavga-nefret duygularının bitmesi gerekir.

Bu duyguların bitmesi için de, ilâhî aşka erişmek gerekir.

Allah'a teslimiyet ve tevekkül içinde olmak gerekir.

Unutulmamalıdır ki bedende bir iltihap-akıntı varsa bunun nedeni enfeksiyondur.

Enfeksiyon bitmeli-sönmeli ki iltihap-akıntı bitsin.

İşte, insanın içindeki nefret, kavga, kibir, bir enfeksiyondur.

Bunun bitmesi gerekir ki, içsel kavgalarımız, kibirlerimiz bitsin.

Bedendeki enfeksiyonun bitmesi için antibiyotik gereklidir.

Gönlün şifa bulması ise; Allah'a şahit olmak, O'na teslim olmak, tevekkül içinde olmaktır.

İşte Bilge kişiler çocukları bu hassasiyetle yetiştirirlerdi.

İlim irfan üzere olanlar, mutlaka Allah'a şahit olacaklardır.

Allah'a şahit olanlar, O'nun sevgisine erişeceklerdir.

O'nun sevgisine erişenlerin, içlerinde olan nefret-kibir-harp ateşi sönüp gidecektir.

Allah sevgisi, kini ve nefreti bitirir.

İnsanın içindeki harp-kavga-nefret ateşini söndürür.

Kişinin içindeki ateş onun cehennemidir.

O cehennem ateşi söndürülmeli ki gönüllerde cennet oluşsun.

Ateşi söndüren de sudur.

Su, Allah'ın ilmidir, sevgisidir, lütfudur.

Allah'ın ilmine, sevgisine erişenin;

Dünyalık kavgaları olmaz...

Kibirleri olmaz...

Öfkeleri-nefretleri olmaz...

Para, mal, mülk hırsları olmaz...

O hırsların ateşi olmaz...

Kişinin içindeki yanan o ateş çevresine de yansıyacaktır.

Kişinin içindeki ateş yandığı müddetçe; öfkeli, kavgalı olacaktır.

Çevresine zarar verecektir, mutsuz olacaktır.

İşte Bilge kişiler, çocuğu ilim ve edebden uzaklaştıran her şeyi anlamalarını sağlarlardı.

Hurafelere inanmamayı, yalanlarla hareket etmemeyi öğretirlerdi.

9- Bilge kişiler, çocuklara adaletin ne olduğunu anlamalarına yardımcı olurlardı.

Bilge kişilerin en önemli eğitimlerinden biri de yetişen çocukların adalet duygusu ile yetişmesine vesile olurlardı.

Bilge kişiler, çocuklara öncelikle varlığın varoluşundaki adaleti adım adım öğretirlerdi.

Varlığın açığa çıkışı, bir özden gelen muhteşem bir akışladır.

Bu akışta muhteşem bir adalet vardır.

Mesela, insanın hücreleri, dokuları, organları, Matematiksel, Fiziksel, Kimyasal, Biyolojik, işleyişin düzenini gösterir.

Bedenin her dokusunda, hücrelerin sayısı muhteşem bir Matematik düzenini gösterir.

Göz hücrelerinin sayısı bellidir.

Göz ve diğer organlar oluşurken muhteşem bir düzen üzere oluşur.

Onlardaki atomların sayılarında bile bir adalet gizlidir.

Göz hücreleri ya da kulak hücreleri dokuları birbirine karışmaz.

Oluşumdaki adalet, bir “Ahsen-i Takvim” üzeredir.

Göz ya da kulak ya da diğer organlar oluşurken, kendilerine has hücrelerle şekillenirler ve sayıları bellidir, kimyasal salgıları da bellidir.

Anne karnında çocuk bedenlenirken, her hücre yerini bilir, her doku yerini bilir ve oluşum ona göre olur.

İşte bu Allah'ın âdil esmâsının tecellisidir.

Bir tarlada, bir bitki şekillenirken ya da ağaç, tohumda ne varsa zaman dilimi içinde o açığa çıkacaktır.

Tohumun içsel yazılımı, tohumda olanın açığa çıkışı muhteşem bir adalet hakikatini ortaya koyar.

İncir tohumunda, incir ağacının yazılımı vardır, bu yazılım bir adaletin göstergesidir.

İncir ağacının yaprakları, dalları, çiçeği, meyvesi, bellidir, tohumda hepsi bir düzen içinde bulunur.

Zamanı gelince, bir bir açığa çıkmaya başlar, meyve en son açığa çıkar.

Bu işleyiş düzenini okumak, Allah'ın âdil esmâsını görebilmektir.

Varlıktaki bu işleyişi anlayan kimse, kendi yaşantısında da adalet üzere olur.

Yâni adalet, varlıktaki Hakk'sal düzeni anlayabilmekte gizlidir.

Hakk ve adalet birbirinden ayrılmaz kavramlardır.

Allah'ın her varlıkta Hakk esmâsı vardır, o Hakk esmâsının hukuksal işleyişi adalettir.

Güneşin, Dünyanın her gün bir ölçü içinde hareket edişinde “âdil” esmâsını görmek mümkündür.

Bir hücrenin oluşumu ve işleyişinde, âdil esmâsını görmek mümkündür.

Âdil esmâsı, öncelikle varlığın varoluşu ve işleyişinde okunmalıdır.

Bir kişinin sosyal hayatta, dürüst olabilmesi, adaletli olabilmesi, varlıkta Allah’ın âdil esmâsını anlamakla mümkündür.

Evren’in; Matematiksel, Fiziksel, Kimyasal, Biyolojik bir düzeni vardır.

Bu düzenin akışı, bir adaleti gösterir.

Ateş, toprak, su, hava boyutlarının muhteşem oluşumu ve işleyişi vardır.

Bunların işleyişinde bir düzen vardır.

İşte bu düzen iyi okunursa, oradaki oluşum ve akışta “âdil” esmâsı görülür.

İşte Bilge kişiler çocuklara, varlığın oluşumundaki, işleyişindeki, sıfatlanmadaki, bedenlenmedeki adaleti anlatırlardı.

Ve çocukların gönlüne adaletin ne olduğunu işlerlerdi.

Bunu anlayan çocuk sosyal hayatta adaletli olurdu.

Adalet bir toplumun düzenidir.

Nasıl ki Allah her varlığı, o varlığın fitratına göre şaşmaz bir şekilde şekillendirip bedenlendiriyorsa, bu yaratılıştaki adaletini en güzel bir şekilde gösteriyorsa, bunu anlayan çocuk da adaletin tecellisini anlayacaktır.

Ve çevresine adaletle davranacaktır.

Adaletin zıddı zalimlik, haksızlık yapmaktır, hukuku korumamaktır.

Varlığın yaratılışındaki muhteşem ölçüyü anlayan çocuk Allah'ın "âdil" esmasını anlayacaktır.

Eğer çocuğun aklına, hurafeler, bölücülük bilgileri ekilirse, çocuk dalalete düşecektir.

Adalet üzere olmayanlar dalalet üzere olacaklardır.

"Dl" kelime kökünden gelen "adl"; âdil olma, hakk üzere olmak, dosdoğru hareket etme, kimsenin hakkını yememek, dalalete düşmemek gibi anlamlara gelir.

"Adl ve Dalal" aynı kökten gelen kelimelerdir.

Yâni âdil olmayanlar dalalete sapacaklardır.

Adalet üzere olanlar da ancak ve ancak, Hakk sırrına, Hakk'ın hakikatleri sırrına erenlerdir.

"Adl-عَدْلٌ" Hakk "حَقٌّ"

Adalet nedir?

Hakk, Hakikat nedir?

Hukuk nedir?

Adalet ve Hukuk üzere olabilmek için nasıl bir gönül gerekir?

Kur'ân'ın tamamı:

Adalet üzere olmayı...

Hakk, Hukuk üzere olmayı...

Kimsenin hakkını yememeyi...

Kimseye zulmetmemeyi emreder.

Hakk ve Adalet kavramı birbirinden ayrılmaz.

Hukuk, Hakk kelimesinin çoğuludur.

Hakk; kendinin ve cümle varlığın aslını, özünü, kaynağını bir bilmektir.

Hakk; her varlıktan yansıyan Allah'ın vechîdir.

Hakk; kişideki ve varlıktaki Allah'ın zâtının karşılığıdır.

Her varlıktaki değer hakikattir.

O hakikat varlığın sahibi olan Hakk'a aittir.

Kişi öncelikle Allah'ı kendinde bulmalıdır.

Kâf Sûresi 16: "Ve nahnu akrebu ileyhi min hablil ver'fîdi."

Meâli: "Allah size şah damarınızdan yakındır" âyetinin sırrına ermek, Allah'ı kendinde bulmaktır.

Hakk; Allah'ın her bir varlıktaki adıdır.

Hakk; "nefahtu fîhi min rûhî " sırrı olan üflenen rûh sırrına ermek, kendinde ve cümle varlıkta o rûhu görmektir.

Hakk, kişinin kendindeki rûh sırrıdır.

Hakk, kişinin kendini bilmesidir.

Hakk, kişinin kendinde ve her varlıkta Hakk'ı seyretmesidir.

Allah bir derya ise, Hakk o deryanın damlasıdır.

Adl-Adalet; Allah'ın her bir varlığı bir intizam içinde var etmesi ve o varlığa fitratına göre uygun biçimi vermesidir.

Adl-Adalet; Allah'ın her varlığa, o varlığa uygun olan şekli vermesi, uygun yaşam vermesidir.

Hakikat, her varlıkta Allah'a ait olan niteliklerdir.

Hakikat, kişinin kendinde ve her varlıkta Hakk'ı görmesidir.

Hakk'ı hakikati bilenler Allah sevgisine ulaşırlar.

Hakk'ı bilenler adalet üzere olurlar.

Eğer çocuk adalet üzere yetişirse:

Kimsenin hakkını yemez.

Kimseye zerre kadar zulüm etmez.

Kimse hakkında gıybet, fesatlık, hasetlik etmez.

Mesleğini adalet üzere yapar.

Çevresine adaleti hatırlatır, yaşamında öncelikle kendisi bunu gösterir.

Allah'ı layıkıyla idrak eden çocukta, hakk hukuk adalet tecelli eder.

Gönlünde hakk, hukuk adalet tecelli eden çocuk:

Asla çalıp çırpamaz.

Verdiğin sözü yerine getirir.

Zerre kadar da olsa kimseye zarar vermez.

Hep iyi haller içinde olur.

Fedakârlıktan vazgeçmez.

Gösteriş peşinde olmaz.

Kan dökmez.

Kötülük için yardımlaşmaz, kimseyi haksızlığa sevk etmez.

Öfkeyle hareket etmez.

Bozup dağıtmaz.

Fakir bırakmaz.

Sıkıntılar, kederler vermez.

Adalet üzere hareket eder, hiç adaletten ayrılmaz.

(Mâide Sûresi)

Kibirleşmez.

Bilgisi olmadığı şeyler hakkında konuşmaz.

Kimseyi ve hiç bir varlığı küçük görmez.

Anne babasına iyi davranır.

İnsanlara suratını asmaz.

Böbürlenerek yürümez.

Övünmez, büyüklenmez.

Hep tevazulu olur.

Asla kendi çıkarında olmaz, insanları aldatmaz.

(Lokman Sûresi)

Sabreder.

Dosdoğru hak yolunda çalışır.

Dünya şöhreti, makam şan, peşinde olmaz.

İftira atmaz.

Yalanları aktarmaz, kişileri yalana sürüklemey.

Ölçüyü ve tartıyı tam olarak yerine getirir.

İnsanların mallarının karşılığını eksik vermez.

Zarar vermez.

Fesatlık çıkarmaz.

almaz, hakk yemez, kişilerin hakkını gasp etmez.

(Hûd Sûresi)

Hûcurât Sûresi 9: “Muhakkak ki adalet üzere hareket edenlerde Allah sevgisi vardır.”

Müntehine Sûresi 8: “Muhakkak ki adaletli davrananlarda Allah sevgisi vardır.”

Zümer Sûresi 69: “Hakk üzere hareket edenler hakikatleri anlarlar ve onlarda zulmetme yoktur.”

Rahmân Sûresi 9: “Her an adalet üzere olun ve ölçüyle hareket etmekten uzaklaşmayın.”

Nisâ Sûresi: 135: “Ey iman edenler! Dürüstçe, adaletli bir halde hareket edin....Allah için dosdoğru adalet içinde davranın. Artık hevâlarınıza uymayın, hep âdil olun.”

Mâide Sûresi:

8: “Adaletsiz kimselerden olmayın. Her zaman dosdoğru hareket edin.”

42: “Hüküm vereceksen adalet ile hüküm ver. Muhakkak ki dosdoğru hareket eden kimselerde Allah sevgisi vardır.”

Yûnus Sûresi:

4: “İman edenler ve dosdoğru hakk yolunda çalışanlar adalet üzeredirler.”

47: “Adalet üzere hareket ederler ve onlar zulüm içinde olmazlar.”

Her hafta Cuma namazlarında, cumanın sonunda okunan Nahl Sûresi 90. âyette âdil olma hatırlatılır.

Nahl sûresi 90: “İnnallâhe yemuru bil adli vel ihsâni ve îtâi zîl kurbâ ve yenhâ anil faşşâi vel munkeri vel bagy yeizukum leallekum tezekkerûn.”

Meâli: Muhakkak ki Allah;

Âdil olmayı...

İyiliklerde olmayı...

Sahip olduklarınızı yakınlarınızla paylaşmayı emreder.

Kendini üstün görmeyi...

Fenalarda kalmayı...

İnkâr etmeyi...

Hasetlik yapmayı...

Haksızlık yapmayı...

Zulümlerde olmayı ise yasaklar.

İşte size böylece öğüt verir.

Umulur ki hakikatlere ulaşır o hâl ile davranırsınız.

Hazreti Muhammed davranışlarıyla her zaman adaleti hissettirmiştir.

Bir gün Bedevilerden biri Hazreti Muhammed'den yaptığı bir ticaret sonrası alacağını istemeye gelmişti.

Hazreti Muhammed'in yakınındakiler sonra gelmesini söylemişlerdi.

Adam; ben hakkımı istemeye geldim demişti.

Hazreti Muhammed bunu duymuş, arkadaşlarına; siz onun tarafından olacaktınız, çünkü bu adam hakkını istiyor, buyurdu.

Ve sonra Havle binti Kays'a haber göndererek ödünç hurma istedi. Havle'nin verdiği ödünç hurma ile Bedeviye borcunu ödedi ve üstelik ona yemek de yedirdi.

Bedevi; sen benim hakkımı çok iyi bir şekilde ödedin. Allah da sana mükâfatını tam olarak versin, diye dua etti.

Bunun üzerine Hazreti Muhammed; "İşte bunlar (yâni hak sahiplerinden yana çıkıp hakkın yerini bulmasına yardımcı olanlar) insanların en hayırlılarıdır. İçinde, zayıf kimsenin incitilmeden hakkını alamadığı bir toplum yükselmez" dedi. (İbn Mâce, "Sadakât", 17.)

İşte Sütanneleri, onlara emanet edilen çocukları, onların adalet üzere yetişmeleri için gayret ederlerdi.

Hazreti Muhammed doğduktan sonra, belli bir süre ilk sütanesi, kendi öz annesi olan Âmine'dir.

Daha sonra, amcası Abdulaziz'in evinde çalışan bir kadın olan Süveybe, Hazreti Muhammed'e belli bir süre sütanneliği yapmıştır.

Hazreti Muhammed, Süveybe'yi de annesi olarak kabul etmiştir.

Ona her zaman sevgiyle koşmuş, onu her zaman sevgiyle anmıştır.

"Benim üzerimde emeği büyüktür" demiştir.

Daha sonra Hazreti Muhammed, sütannesi olarak Halîme'ye emanet edildi. (İbnü'l-Esir, el-Kâmil)

Halîme, halim, yumuşak huylu, şefkât dolu, merhamet dolu olan biridir.

Hazreti Muhammed'in yetişmesinde büyük katkısı oldu.

Hazreti Muhammed, Halîme'nin yanında 4 yıl kalır.

4 yıl sonra, annesi Âmine'ye teslim edilir.

Hazreti Muhammed, her zaman Halîme'yi "anacığım" diye anmış, Halîme'yi ziyaret ettiğinde "anacığım" diye ona hitap etmiştir.

Belli ki Halîme, Hazreti Muhammed'i ilim ve edeb yolunda olması için onu çok güzel yetiştirmiştir.

Hazreti Muhammed hayatı boyunca Halîme'yi unutmamıştır.

Hazreti Muhammed Halîme'nin yanında 4 yıl en güzel bir şekilde yetişmiştir.

Halîme, Hazreti Muhammed'in Bilge annesidir.

İşte sütanneleri, onlara teslim edilen çocukları en güzel bir şekilde yetişmesine vesile olan kimselerdir.

Onlar dönemin bilgeleridir.

Çocukların Allah hakikatine erişmesine vesile olurlardı.

Çocukları yeteneklerine göre yönlendirirler, meslek edindirirlerdi.

En temiz duygu ve düşünce içinde olmalarına vesile olurlardı.

Topluma hizmet etmelerine yardımcı olurlardı.

Onların yetiştirdiği çocuklar, edebli, ahlaklı, adaletli, çalışkan, üretken olurlardı.

Devletine, milletine sadık olurlardı.

Bu çocuklar devletin hangi kurumunda görev alırsa alsın, halkın hizmetkârı olurlar, adaletle, ahlakla vazifelerini yaparlardı.

Mesela bunlardan biri olan Fatih Sultan Mehmed'dir.

Fatih'in yetişmesine vesile olan sütanneleri şu kişilerdir.

Molla Gürani: Fatih'in ilk hocasıdır ilk hocası olarak bilinir.

Fatih'e okuma yazmayı, dini bilgileri manevi eğitimleri, Kur'an'ı, fıkıhı o öğretmiştir.

Fatih'i çok güzel yetiştirmiştir.

Yeri gelmiş, sert tavırlarıyla Fatih'in tedbirli olmasını sağlamıştır.

Fatih'in dinî ilimlerin dışında felsefe ve riyaziye okumasına vesile olmuştur.

Fatih onun döneminde Arapça ve Farsça'yı öğrenmiştir.

Yine onun döneminde tarih, coğrafya ve askerlik bilgisini öğrenmiştir.

Yine onun döneminde Lâtince, Yunanca ve Sırpça'yı öğrenmiştir.

Fatih, Molla Gürani'nin yanı sıra, Molla Hüsrev, Hoca Zâde, Hızır Bey Çelebi, Ali Tûsî, Molla Zeyrek, Sinan Paşa, Molla Lütfi, Fahreddin-i Acemî ve Hoca Hayreddin gibi bilgelerin eğitiminde geçmiştir.

Ve ayrıca Hacı Bayramı Veli'nin yetiştirdiği Akşemseddin'den, İlm-i Tevhîd dersleri almıştır.

Ondan aldığı manevi eğitimle bir çok hakikate vakıf olmuştur.

Fatih diğer bazı hocalardan şu eğitimleri almıştır.

Molla Hüsrev: Özellikle Manisa yıllarından itibaren fıkıh dersleri vermiştir.

Hocazade Muslihiddin: Felsefe ve fen bilimleri alanında hocasıdır.

Ali Kuşçu: Astronomi ve matematik alanında hocasıdır.

Lalalar: Zağnos Paşa ve Molla Yegan, şehzadelığı sırasında idari ve askeri tecrübe kazanmasına yardımcı olmuştur.

Fatih, ilmi araştırma ve tartışmalarına çok önem verirdi.

Sinan Paşa'nın bir yazısında Fatih'in ilmî araştırma ve tartışmalara ne kadar önem verdiği görülür.

“Şöyle ki, bir gün Ali Kuşçu, Fatih'in huzurunda üçgenlerin açıları ile ilgili bir problem ortaya atmış, cevabını vereceği sırada Fatih buna engel olarak önce öteki bilginlerin araştırmasını istemiş, bunun üzerine Sinan Paşa bu problemin halli konusunda bir risâle kaleme almıştır.” (A. Adnan Adıvar, Osmanlı Türklerinde İlim, İstanbul 1970, s. 43.)

Fatih Sultan Mehmet'in; Taftazanî ile Seyyid Şerif arasındaki tartışmayı kendi çağında tekrar başlattığı ve kendisinin Seyyid Şerifin görüşüne katıldığı bilinmektedir. (Halil İnalıcık, “Mehilledir, MEB İ.A., c. 7, s. 534.)

“Kendi âlim olduğu kadar âlimleri de takdir etmeyi bilen Fatih, felsefî ve riyâzî meseleler üzerinde yapılan münakaşaları saatlerce, hatta günlerce dinlemekten usanmazdı.” (Zeki Velidî Togan, Umumi Türk Tarihine Giriş, İstanbul 1946, C. I, s. 366.)

Fatih, yabancı ilim adamlarına da çok önem vermiştir. Saraya topladığı yabancı ilim adamlarından yararlanarak Yunanca ve Lâtince'den eski çağların tarihleriyle ilgili tarih kitaplarını, bazı atlasları, felsefî eserleri Türkçe'ye çevirterek kendisinden sonraki nesillere yüklü bir ilim hazinesi armağan etmek istemiştir. (İsmail Hakkı Uzunçarşılı, Osmanlı Tarihi, II, s. 149-152.)

İşte Fatih Sultan Mehmed'de de görüldüğü gibi, sütanneleri onlara emanet edilen çocukları her yönüyle yetiştirmeye gayret ederlerdi.

İşte Sütanneleri, çocukların en güzel bir şekilde yetiştirmelerine gayret gösterirlerdi.

Onlara her zaman ilim ve edeb üzere olmalarını tavsiye ederlerdi.

Her şeyi önemsemelerini tavsiye ederlerdi.

Duydukları, okudukları her bilgiyi analiz etmelerini, doğruluk durumunu araştırmalarını öğütlerlerdi.

Çevre ilişkilerini önemsemelerini, çevreleriyle ilgilenmelerini öğütlerlerdi.

Çünkü Sütanneleri de bir zaman Sütanneleri tarafından yetiştirilmişlerdi.

Onlar çocukların, toplumun geleceği olduğunu en iyi bilenlerdi.

İşte onlar gönül ehilleridir.

Onların gönülleri Allah sevgisiyle doludur.

Onlar her an o sevgiyle hareket ederler.

Gönül ehli olan kişinin yaşantısı, gönül boyutudur.

Hazreti Muhammed'in güzel sözü, mü'minlik makamına eren kişinin kâlb sahibi, kâlb sahibi olan kişinin gönül ehli olduğuna işaret eder.

Allah bildirir: "Ma vesiani semai ve la ard ve lakin vesian kâlbi abdi el mumin."

Meâli: "Ben yere göğe sığmadım, mü'min kululumun kâlbine sığıdım."

Allah hakikatine ermiş olan kişi, gönül makamına gelmiş kişidir.

Gönül ehli, Halk'ta Hakk'a nazar ederek yaşar.

Nereye bakarsa baksın, Hakk nazarıyla bakar.

Gönül ehlinin gönlü, Allah'ın nûruyla nûrlanmıştır.

Hazreti Muhammed'e "Allah onun gönlünü nasıl açar?" diye sorulur.

Bunun üzerine Hazreti Muhammed; "Allah o kimse-
nin gönlüne bir nur atar da, bunun üzerine onun gönlü
genişler" der.

Bu cevap karşısında Hazreti Muhammed'e tekrar;
"Bunu bilmeyi kolaylaştıran bir alâmet var mıdır?" diye
sorulunca...

Hazreti Muhammed şöyle der: "Ebedilik yurduna yö-
nelmek, aldaniş yurdundan uzaklaşmak ve ölüm gelmeden
önce ölüme hazır olmak." Ebu'l-Leys Nasr b. Muhammed
es-Semerkandî

İşte gönül ehli, dünya menfaatine bağlanmaz.

Ölüm gelmeden Allah'ta fâni olmuş olandır.

Her dâim Allah'a yönelmiş kişidir.

Gönül ehli, yaşantısıyla kendini belli eder.

Gönül ehli, gönül rahminden doğar.

Gönül rahminden doğan, Muhammedî şuura erer.

Şu âyet gönül ehilleri için sunulmuştur.

Enbiyâ Sûresi 107: "Ve mâ erselnâke illâ rahmeten lil
âlemîn."

Meâli: "Seni âlemlere rahmet olmaktan başka bir şey
için göndermedik."

Gönül ehli olan Sütanneleri:

Çocukların iyi yetişmesi için çırpınırlar.

Çevresine hep rahmet akıtırlar.

Çevresinde olan her sıkıntıyı gönüllerinde hissederler
ve o sıkıntıları bitirmek için çareler ararlar.

Onlar ister ki; sıkıntılar, acılar bitsin, huzur gelsin.

Onlar ister ki; huzur, mutluluk, sevgi, yardımlaşma, paylaşma olsun.

Onların her hâli şifâ sunar.

Onlar gönüllere rahatlık, huzur, sabır, mutluluk verir.

Onlar insanlık için yaşarlar.

İnsanlığın geleceği için koşarlar.

İşte Sütanneleri gönül ehilleri olan kimselerdir.

VAKIÂ SÛRESİ 79

Vakıâ Sûresinde, çocuk saflığında tertemiz olanların hakikatlere temas edeceği bildirilir.

Vakıâ Sûresi 79: “Lâ yemessuhû illel mutahherûn.”

Lâ yemessu hû : Yok, dokunmak, temas etmek,
hissetmek, anlamak, o,

İllâ el mutahharûn : Tertemiz olanların dışında kimse,
saflaşmış, tertemiz,

Meâli 1: “Ancak tertemiz olanlardan başkası ona temas edemez, onu anlayamaz.”

Meâli 2: “Hakikatlere akıl ve gönlü tertemiz olanlardan başkası, erişemez.”

Âyetteki muhteşem mesaj çok önemlidir.

Allah hakikatine erişmek, Allah'ın sırlarının kapısının açılması, ancak ve ancak saf tertemiz bir gönül taşıyan kişiye nasip olacaktır.

Buradan anlamalıyız ki çocuk saflığında bir akıl ve gönül taşıyanlara, hakikatlerin kapıları açılacaktır.

Akılda ve gönülde firavunî duygular olmamalıdır.

Gurur, kibir, benlik, inat, hasetlik, fesatlık, fâsıklık, dedikodu, çekiştirme, iftira, yalan, hor bakmak, aldatmak, hak yemek, çalıp çırpmak, zarar vermek, kötülük yapmak gibi zulme kapı açan tüm duygular ve düşünceler akıldan ve gönülden temizlenmelidir.

Bunlar kişinin beynindeki putlardır.

İnsan maalesef bu putlara esirdir.

Bu putlar kırılmalıdır, bu putlardan temizlenmelidir.

Temizlenmelidir ki duygular ve düşünceler tertemiz olsun.

Çevremize yansıyan hâllerimiz, huylarımız, davranışlarımız tertemiz olmalıdır.

Çocuk saflığına erenler, hâlleri, huyları tertemiz olanlar, Allah'ın hakikatlerini anlayacaklardır.

Hâlleri, huyları zararlı olanlar, Allah'ı ve hakikatlerini anlayamayacaklardır.

Onlar çevrelerine kötülük ekeceklerdir, insanları kötü huylu olmaya sevk edeceklerdir.

Onların çevrelerinde olan çocuklar da büyüdüklerinde iyi haller içinde olamayacaklardır.

Kötü huylu olanlar, çocukların da kötü huylu olmalarına kapılar açarlar.

Enfâl Sûresi 37: "Li yemîzallâhul habîse minet tayyibi ve yecalel habîse badahu alâ badın fe yerikumehu cemîan fe yecalehu fî cehennem ulâike humul hâsirûn."

Meâli: "Temiz huylu olanla, kötü huylu olan; Allah'ın hakikatlerini anlayıp anlamadığına göre ayırt edilir. Onların bazısı bazısını kötü huylu yapar. Böylece o hâlde olanlar bir arada bulunur. İşte o kötü şeyler yapanlar, yakıp yıkıcı haller içindedirler. İşte hüsrana uğrayanlar onlardır."

Âyette de belirtildiği gibi her insan, içinde taşıdığı huyları muhasebe etmelidir.

İçimizdeki olan iyi ve kötü duygular her an bu mücadele içindedir.

O duygular bedene hakîmiyet sağlamaya çalışır.

Her insan inceden inceye düşünmelidir.

Benim vücûduma hangi duygular hâkim?

Benim vücûdumdan hangi duyguların enerjisi yayılmakta?

Hâbil mi hâkim, Kâbil mi?

Mûsâ mı hâkim, Firavun mu?

İbrâhîm mi hâkim, Nemrut mu?

Şeytani duygular mı rahmânî duygular mı?

Evet, içimizdeki iyilik, şefkât, sevgi, merhamet, tevâzû, barış, çalışkanlık gibi davranışlarımızın geldiği olumlu duygular rahmânî boyuttur.

Firavun boyutumuz ise; kötülük, gaddarlık, zalimlik, savaş, nefret, kıskançlık gibi olumsuz negatif duygularımızdır.

Hangi duygularımız ön planda ise, onun zıttı olan duygular, pasif olmaya, ölmeye başlar.

İyi biri miyiz, kötü biri miyiz lütfen düşünelim.

Aklımız ve gönlümüz temiz mi kirli mi düşünelim.

Merhametli, şefkâtli, koruyan biri miyiz, zalim, acımasız biri miyiz, düşünelim.

Kibirli biri miyiz yoksa her varlığa Hakk nazarıyla bakan biri miyiz, düşünelim.

Firavunluk nedir, ben firavun muyum diye düşünelim.

Her insan her zaman kendini muhasebe etmelidir, "benim duygu ve düşüncelerimiz şeytani mi, yoksa rahmânî mi?" diye.

Varlığın değerlerine erişebilmesi için, kişinin çocuk saflığında aklı ve gönlü tertemiz olması gerekir.

Hakikat varlığın kendinde gizlidir.

Çocuğun öğrenme merakı, eşyanın hakikatine kapılar açar.

Çocuk gördüğü varlığın nasıl var olduğunu heyecanla öğrenmek ister.

Ve buna göre anne babasına sorular sorar.

Çocuğun sorduğu sorularla aradığı cevapları varlığını kendinde gizlidir.

Varlık, varlığın varoluşunu ve varlığı var edenini gösterir.

Varlığın varoluşunda;

1- İşleyiş sistemi vardır, buna fiil, fâil sistemi denir.

2- Varlıktaki vasıflar, yâni nitelikler, buna sıfatlar sistemi denir.

3- Varlığı vareden ve her vücûdu tutan, buna Zât boyutu denir.

İşte bunu anlamak, hakikate erişmeye kapı açar.

Bunları düşünüp, anlamak için ise “Akıl” gereklidir.

Bunu anlayacak akıl ise tertemiz olmalıdır.

Akılda batıl şeyler olmamalıdır.

Akılda benlik, gurur olmamalıdır.

Akılda zulme kapı açan her türlü bilgi olmamalıdır.

Akıl, anneden doğan çocuğun saflığında olmalıdır.

Çocuğun akli henüz kirlenmemiştir, saftır, tertemizdir.

Bundan dolayı çocuk çevresindeki eşyanın hakikatini anlamak için bakar.

En saf duyguyla bakar.

Bu bakıştaki tek gaye anlamak içindir.

Çocuk büyüdükçe akli çevresinde olan kişiler tarafından benlik kırıyla kirlenir.

Bu kirden temizlenmeden çocuk saflığında bir bakışa erişilemez.

Akıl ve gönül tertemiz olmalıdır ki eşyanın hakikatine anlamak için bakılabilsin.

İşte hakikate erişmek için çocuk saflığına erişmek gerekir.

Yâni ümmî olmak gerekir.

Allah'ın ulvîyetine tertemiz olanlar temas edecektir.

Allah hakikatine çocuk saflığında olanlar erişecektir.

Hakikat gönlü tertemiz olanlarda tecelli edecektir.

Aklı arınanlara hakikat tebliğ edilir.

Kibri olmayanlara hakikat sunulur.

Temiz olanlar felah bulur.

Aklını ve gönlünü temizleyenler sırlar deryasına girecektir.

Tüm ayrımcılıkları bırakanlar sırlar âlemine girecektir.

Din, mezhep, tarikat ayrımcılığını bırakanlar girecektir.

Yargılamayı bırakmak gerekir.

Bilinmelidir ki çocuk saflığına erişmeden hakikate erilmez.

Bilinmelidir ki ümmî olmadan hakikatin kapısı açılmaz.

Çocuk saflığının ne olduğu iyi bilinmelidir.

Nasıl ki çocuk, küçükken en saf bir şekilde “anne baba bu ne?” diyerek görünen eşyanın hakikatini anlamak için sorar.

İşte ümmî olanlar varlığın özüne bakacaklardır.

Çocuk gibi tertemiz olanlar, tertemiz bakanlar hakikate erişecektir.

Çocuk saflığına erişenler kurtulacaklardır.

Akılları gönülleri, bebek saflığında olanlar, hakikatlere temas edeceklerdir.

Beyinleri kirlenmemiş olanlar, tertemiz sorularla hakikatleri düşüneceklerdir.

İşte Vakıâ Sûresi 79. âyette belirtildiği gibi, mânâ boyutunun akışına temas etmenin yolu, mânânın hissine engel olan şeyleri temizlemektir.

Eğer aklımız ve gönlümüz temizlenmemişse, mânâ boyutunun akışına temas etmek mümkün değildir.

Bakara Sûresi 6: “İnnellezîne keferû sevâun aleyhim e enzertehum em lem tunzirhum lâ yuminûn.”

Meâli: “Muhakkak ki akli ve gönlü örtülü kimselere, onlardaki hakikatlerle onları uyarıp anlatsan da ya da onları uyarıp anlatmasan da bir şey değişmez, inanmazlar.”

Âyette belirtildiği gibi, aklımız perdeli, örtülü olduğu müddetçe mânâ boyutundan gelen hisse erişemeyiz.

Çocuk saflığına erişen, mutlaka mânâ boyutunun hissine erişecektir.

Mânâ, Allah hakikatidir.

Mânâ, Tevhîd sırrıdır.

Mânâ, varlığı tutan Zâtın ulvîyetidir.

Mânâ, insanın öz boyutudur.

Halk'ı tutan Hakk'ın boyutudur.

Mâna, maddenin içyüzüdür.

Mâna, görünen varlığın geldiği öz boyuttur.

Madde ile mânâ iç içedir.

Maddenin geldiği yer mânâdır.

Madde mânâ ile durur.

Maddenin asliyetine mânâ denir.

Mânânın elbise giymiş boyutuna madde denir.

İşte madde kapısından girebilmenin yolu, aklın ve gönlün çocuk saflığında tertemiz olmasıdır.

Mânâ “rûh, nûr, ulûhiyet” boyutudur.

Mânâ; üflenen rûh, nûr alâ nûr, ulûhiyet boyutunun cemidir.

İnsan, ten boyutunda kalırsa, varlığın sûretinde kalır, senlik benlik kavgasına düşer.

İnsan, öz değeri olan Allah'ın kendinde olduğunu bilirse bütünsel, Tevhîd-i şuura erişir.

Amaç, kendinde kalmamaktır.

Amaç, Allah'tan ayrı olmadığını bilmektir.

Amaç, Allah'ın Zâtında fenâfillah makamına ermektir.

Yâni Allah'ın Zâtında varlığından geçmektir.

Amaç, Allah'ın ulvîyetinde bekâbillah makamına ermektir.

Yâni damla misali deryaya karışıp gitmektir.

Ve mânânın hazzını hissetmektir.

Her dâim o hazla yaşamaktır.

İnsan, kendi asliyetini bilmelidir.

İnsan, kendini var eden değildir.

İnsan, kendini şekillendiren değildir.

İnsan, bedeninde her an olan işleyişte muktedir olan değildir.

İnsan, Allah yolunda kendinden geçmelidir.

İnsan "mutu kable ente mutu" sırrına ermelidir.

Allah yolunda kendi varlığından geçenler, diridirler.

İşte tüm bu hakikatlere erişebilmenin yolu, çocuk saflığında olmakta gizlidir.

Âyette belirtildiği gibi, çocuk saflığında olanlar mânâ boyutuna temas edecektir.

Mânâ boyutuna temas edenler, mânâ ehli olacaklardır.

Mânâ ehli, şefkât ehlidir, merhamet ehlidir.

Onlar tevâzu içinde yaşarlar.

Hiç kimseye hor bakmazlar.

Mânâ erenleri âlemlere rahmet olmak için gönderilmişlerdir.

Onlar asla kendi egoları için yaşamazlar.

Mânâ erenleri, Allah'ın ulvîyetine erenlerdir.
Onlar Halk'ta Hakk'a nazar ederler.
Onlar Allah'ın dostluğuna sığınmışlardır.
Allah'ın dostluğuna erenlerin kâlbî insanlık için atar.
Onların kâlbî başkalarının iyiliği için atar.
Onlar asla kendileri için yaşamazlar.
Hep insanlığın iyiliği için koşarlar.
Onlar, dertlilerin derdi için gece gündüz koşarlar.
Onlar maneviyatın gücünü herkese hissettirirler.
Mânâ ehli zerre kadar kibre düşmez.
Asla başkasını kırmaz.
O, her zaman dertli olanların derdine koşar.
Mânâ ehli, şefkâtlidir.
Sevgi doludur.
Sadıktır, dürüştür, samimidir.
Saygı dolu, sevecendir.
Mütevâzidir, kucaklayıcıdır.
Yardımseverdir, ihtiyacı olana koşar.
Mânâ ehli çocuk gibi öğrenme heyecanı içindedir.
Çocuk saflığında olan bir gönül taşır.
Çevresine bedeninden akan rahmânî enerjiyi yayar.

ALLAH HAKİKATİ

Her çocuk Allah kelimesini duyduğunda, en saf duyguyla anne babasına sordu “anne Allah nedir?” dedi.

“Anne Allah nerdedir?” dedi.

“Anne ben Allah’ı görebilir miyim?” dedi.

“Anne Allah bizim gibi biri mi?” dedi.

“Anne Allah’ın da benim gibi eli ayağı, gözü, kulağı var mı?” dedi.

Her çocuk bunları en saf duyguyla, heyecanla sordu.

Anlamak için sordu.

Her çocuk duyduğu her sözü anne babasına sordu.

Her çocuk, Allah’ın ne olduğunu anlamak istedi.

Allah hakikatine ermek istedi.

Peki, Allah hakikatine nasıl vâkıf olunurdu?

Allah görünür müydü?

Her çocuk O’nu görmek istedi.

O’nu bilmek istedi.

O’nu tanımak istedi.

Anne babasına ısrarla sordu.

Peki, anne baba Allah hakikatine vâkıf mıydı?

Anne baba, Allah hakikatinin ne olduğunu biliyor muydu ki çocuğuna yol gösterebilir.

Her anne baba çocuğunu kendi inancıyla yetiştirdi.

Çocuğuna, şahitlik nedir öğretemedi, Allah'a nasıl şahit olunur, yol gösteremedi.

Sadece Allah'a inanmayı baskıladı.

Oysa çocuk ısrarla Allah'ı görmek istedi.

Bıkmadan sordu, "Allah nedir anne, onu görebilir miyim?" diye.

Evet, neydi Allah hakikati?

Hep kâmil insanlar "Allah hakikatine çocuk saflığında olanlar erişeceklerdir" diye bildirmişlerdir.

İnsan Allah'ı göklerde bir yerlerde değil, öncelikle kendinde aramalıdır.

Bu arayışta ise çocuk saflığı gereklidir.

Yâni akıl ve gönül tertemiz olmalıdır.

Anne babadan öğrendiğimiz bir inançla, Allah'ı kendimizden ayrı bir yerde zannettik.

"Allah'a vâkıf olmak nedir?"

"Allah'a şahitlik nedir?" bilemedik.

"Allah'a nerede, nasıl şahit olunur?" bilemedik.

Ezanda her gün 20 defa okunan "Eşhedü-şâhit ol" sözünü duyduk.

"Şahitliğin yolu nedir, yöntemi nasıldır?" bilemedik.

Allah dedik inandık, fakat kendisini göremedik.

"Görünür mü görünmez mi?" onu dahi bilemedik.

Allah'a kendi vücûd varlığımızda şahit olmayı öğrenemedik.

Allah'ı Allah ile tanımayı bilemedik.

Allah bize; "size şah damarınızdan yakınım" diye bildirdi, bizler onu göklerde bir yerlerde sandık.

Allah'a olan yolculuk, kendi içsel boyutumuzu idi, "seyr-i sulûk yapmak nedir?" öğrenemedik.

Miracın sırrı, tenden cana olan ilmî, idrâki yolculuktu,
göklere çıkılıyor sandık.

Miraç, kendi vücûd şehrimizde nice hakikate erişmekti,
nasıl olur öğrenemedik.

Sadece Allah'a inandık, O'na şahit olmadık.

Her inanç kendine göre bir Allah'a inandı.

İnandığı Allah ile kendi gibi inanmayana saldırdı.

Her inancın inandığı Allah farklı mıydı?

Neydi Allah denilen?

Neydi şâhitlik makamı?

Allah dedik inandık.

Sözünü duyduk, özü ne bilmedik.

Var mı yok mu anlamadık.

Allah dediğimiz nedir?

Var mıdır, yok mudur?

Varsa nerededir?

Peki yoksa, Allah denilen nedir?

Bedensel bir boyut mudur, bir güç müdür, beyaz bulut
misali bir nûr mudur?

Şekli, şemâli var mıdır?

Bizim gibi biri midir?

Bedeni var mıdır?

Yoksa neye benzer?

Bir şeye benzer mi?

Hiçbir şeye benzemez mi?

Yoksa her şeye benzer mi?

O'nu biz mi var ettik, biz mi isimlendirdik?

Korkularımız, ihtiyaçlarımız sonucu sığınacağımız bir
güç mü hayal ettik?

O mu bizi var etti, biz mi O'nu var ettik?
Bizi var eden kimdir, varsa onu var eden kimdir?
Bu evren nasıl var olmuştur?
Yoksa! Evren hep var mıydı?
Bu evren kendiliğinden mi olmuştur?
Biz nasıl var olduk?
Biz de hep var mıydık?
Biz de mi kendiliğinden oluştuk?
Bu Evreni de bizi de var eden midir?
O da var ise, O da var olmuş mudur?
Varsa O'nu kim var etmiştir?
Evet, neydi Allah?
Hiç görünmeyen midir?
Yoksa! Her an görünüp duran mıdır?
Gökte bir yerde midir?
Yoksa! Her an her varlıkta olan mıdır?
Varlığın dışında mıdır, içinde midir?
Varlığın içini de dışını da saran mıdır?
Şekli, şemâli, gözü, kulağı, bir vücûdu var mıdır?
Görür, işitir mi?
Görür işitirse, görmesi işitmesi nasıldır?
Kızması, öfkelenmesi olur mu?
O'nun da bizim gibi ihtiyaçları olur mu?
Gökte midir, yerde midir, nerededir?
Gökte ise, nerededir, evrenin içinde midir, dışında mıdır?
Yalnız başına mıdır?
Yanında yardımcıları var mıdır?
Evet, neydi Allah?

İyiliği de kötülüğü de veren miydi?

Şer gerçekten O'ndan mıydı?

Yoksa kötülükleri biz yaptık, O'nun üzerine mi attık?

Yaptığımız kötülükler nereden geliyordu?

Her varlığa bir kader çizmiş ise, varlık da o kaderi mi oynuyordu?

Yaptığımız kötülükler de kaderin yazılımı mıydı?

Kader neydi?

Hâl ve davranışlarımız, amellerimiz, tercihlerimiz, kararlarımız, tembelliğimiz ya da çalışkanlığımız, hep onlar da kader miydi?

Küçük bir çocuğa yapılan zulmü, vahşice öldürülen kadına yapılan zulmü de mi o yazmıştı?

Kötülüklerin kaynağı neydi, O muydu?

Kötülükler bizden miydi O'ndan mıydı?

O'na isnat ederek, dinler, peygamberler, kitaplar, cenetler, cehennemler, oluşturduğumuz muydu?

Yoksa! Bunların başka karşılıkları var mıydı?

Allah ismini sunan kimdi, O muydu?

Yoksa! Bu ismi insanoğlu mu koymuştu?

İnsanoğlu neyi gördü de Allah dedi?

Doğumlar, ölümler nedir?

Bu geliş bu gidiş nerededir?

Bu varlıktaki işleyiş nedir?

Bu nasıl olmaktadır, bunu kim yapmaktadır?

Yoksa! Kendiliğinden mi olmaktadır?

Varlığın geldiği kaynak nedir?

Aktığı yer neresidir?

Varlık nasıl şekillendi?

Varlık nasıl sıfatlandı?
Varlık nasıl bedenlendi?
Varlıktaki hareketlilik neydi?
Hareketliliği yapan kuvvet neydi?
Zamandan önce zaman var mıydı?
Mekândan önce mekân var mıydı?
Bizden ayrı mıydı?
Her an bizimle miydi?
Görünen şu vücûdlarımız nasıl çalışmaktadır?
Kâlblerimiz nasıl atmaktadır?
Nefes alıp veren biz miyiz?
Kanımız her an nasıl vücûdumuzu dolaşmaktadır?
Hücrelerimiz her an nasıl bir işleyişle çalışmaktadır?
Bunlar hep nasıl olmaktadır?
Tesadüfen mi olmaktadır, yoksa bir güç mü yapmaktadır?
Kendi vücûdumuza neden hâkim değiliz, yaşlanmayı
ölümü neden durduramıyoruz, akan zamana neden hük-
mümüz yok?
Kendi vücûdumuzda olan işleyişte bile, zerrece bizim
yaptığımız bir şey yok.
Evet, neydi Allah?
Tüm çocuk saflığımızla sorduk, anlamak istedik.
Var mıydı, yok muydu, Allah dediğimiz neydi?
Neden kendini hiç göstermedi?
Yoksa! Hep gösterip duruyor da biz mi göremiyoruz?
Her inancın, inandığı Allah ayrı mıydı?
Müslümanın, Müsevinin, İsevi'nin, Budist'in vs Allah'ı
ayrı mıydı?

Her inancın Allah'ı, o inançta olanı cennete alıyor,
diğerlerini kâfir sayıyor, onları cehenneme mi atıyordu?

Her inançta olana farklı bir kitap mı sunuyordu?

Kur'ân, Müslümanların, İncil Hristiyanların, Tevrat
Mûsevilerin miydi?

Kitaplar tüm insanlara ortak olarak değil de, bir gruba
mı gelmişti?

Kendi gönderdiği kitabı koruyamamış, o kitap bozu-
lunca, onun yerine yeni bir kitap mı göndermişti?

Müslüman ülkede doğan bir çocuğa iltimas geçiyor,
diğerlerini kâfir mi yaratıyordu?

Ya da diğer inançta olanlara iltimas geçiyor, diğerlerini
kâfir mi yaratıyordu?

Evet, neydi Allah?

Farklı dinler, inançlar, ibadetler, ibadethaneler sunan
mıydı?

Yoksa! O'nun adına, farklı dinler, farklı inançlar, farklı
ibadetler, farklı ibadethaneler kurduğumuz muydu?

Farklı inançta olanlara, farklı ibadetler öğreten miydi?

Kitap gönderen, sonra da onu bozulmuş deyip yeni bir
kitap gönderen miydi?

Cennet, cehennem, huri, gılman sunan mıydı?

İmam, müftü, papaz, haham, gibi kurumlar sunan mıydı?

Yoksa! O'nun adına bunları hep biz mi yaptık?

Kendi elçisi diyerek, insanlar arasından seçerek resûl,
nebîler mi gönderdi?

Yoksa! Resûl, nebî başka bir mânâ mı içeriyordu?

Erkeği, kadından üstün mü yarattı?

Birini diğerinden üstün mü kıldı?

Kendi yarattığı kullar arasında ayrımcılık mı yaptı?

Kimilerini seven, kimilerini sevmeyen miydi?
Yoksa! Tüm bunları, O'nun adına kendi inancını üstün
görenler mi söyledi?
Evet, neydi Allah?
Kadını insan yerine koymayan mıydı?
Kadını dövün diyen O muydu?
Yoksa bu zulmü yapan, O'na iftira atan biz miydik?
Meâlleri buna göre yapan biz miydik?
Kadını, ikiye, üçer, dörder aldırın, cariye olarak su-
nan mıydı?
İstediginde boşattırın, yerine yenisi aldırın, kadını
eşya yerine koyan mıydı?
Kadınların çoğunu, cehennemlik ilan eden miydi?
Cennette de erkeklere sayısız kadın, memeleri yeni
çıkılmış kızlar sunan mıydı?
Yoksa! Bunlar birilerinin uydurması mıydı?
Evet, neydi Allah?
İstedigine hidâyet veren, istediğini saptırın mıydı?
İstedigine çocuk veren, istediğini kısır yapan mıydı?
Kimini zengin kılan, kimini fakir eden miydi?
Kiminin başını örttüren, kimini açık bıraktırın mıydı?
Kimini kâfir ilan edip, cihat adı altında kendi yarattığı
kulların katline fetva veren miydi?
Bu kadar savaşı, gözyaşını, aç kalmaları, yoksulluğu,
hırsızlığı, hak yemeyi, varlığa zulüm etmeyi, işkenceyi,
vahşice öldürülmeleri, insanların mallarına mülklerine,
ırzlarına çökmeyi O mu kader olarak sundu?
Yoksa! Bizler mi kaderi zalimce yorumladık?
Hep rahmetten bahseden bir Allah, ufucuk bir çocuğa,
zalimce öldürülen bir kadına rahmetini çok mu gördü?

Tüm bu zulümler neydi, nasıl yorumlanmalıydı?

Evet, neydi Allah?

Hep bize bilgiler verdiler, her inanç kendine göre yorumladı.

Her inanç kendi inandığı Allah'ı anlattı.

Hep korkular verdiler, emirler verdiler.

Her inancının emirleri farklıydı.

Oysa hiç şâhit olmadık.

Hiç görmediğimiz bir Allah'a inandık.

Hiç aramadık, hiç sorgulamadık.

Hiç merak da etmedik.

İşte varlık ortadaydı, görünüyordu.

Vücûdumuz ortadaydı, görünüyordu.

Duygularımız vardı, ihtiyaçlarımız vardı.

Doğuş vardı, ölüm vardı.

Geliş gidiş vardı.

Neydi tüm bunlar?

Bu âlem nereye akıyordu?

Bu âlem ne sırları saklıyordu?

Bu âlem nasıl bir âleme dönüşüyordu?

Hiç derinlemesine bakmadık, hiç anlamak için incelemedik.

Neydi tüm bunlar?

Neydi bu görünen âlem?

Nasıl var olmuştu?

Tesadüfen mi oldu, bir güç mü var etti?

O güç âlemden ayrı mıydı, âlem ile aynı mıydı?

Evet, neydi Allah dediğimiziz?

Varsa neredeydi, nasıldı, şekli şemâli var mıydı?

Görünen bu âlem O'nun kendisi miydi?
Yoksa! Bu âlemin dışında bir yerde miydi?
Kendinden kendini mi açığa çıkardı?
Nasıl bir boyutta, nasıl bir şekilde açığa çıkış oldu?
Görünen bu âlemi inkâr etmek mümkün müdür?
Peki, görünen bu âlemi anlarsak, neye Allah dendiğini
anlayabilir miyiz?

Geçmiş zamanda yaşamış, o derin düşünen kâmil kişiler
bu âlemde neye şâhit oldular, neyi gördüler?

Evet, neydi Allah?

Yoksa! biz O muyuz?

Yoksa! O, biz mi?

Yoksa! O, hiç bir şey mi, yoksa O her şey mi?

Evet, neydi Allah?

İbrânîcede "El Hû" olarak kelâma döküldü.

Arapçaya "Allah" diye dönüştü?

"Hû" diye söylenmesi mi "Allah" diye söylenmesi mi
daha doğrudu?

"Hu" da dense "Allah" da dense neydi Allah?

"Lâ"nın sırrı, "İllâ"nın sırrı neydi?

Bir varlık cihetinde miydi?

Yoksa tanımlanamaz bir şey miydi?

Âlemlerin içinde miydi, yoksa ayrı bir yerde miydi?

Hep dillerde söylendi, ama hangimizde şâhitlik oluştu?

Evet, insanoğlu hep bu soruların cevaplarını arar.

Lâkin saf düşünmenin, aramanın, sorgulamanın önüne
geçtiler.

Soru sorma, dinden çıkarsın dediler.

Bizler hep korkutulduk.

Bilahassa dini alanlarda, düşünmeyi, araştırmayı teşvik etmekten çok, Allah korkusundan, cehennem korkusundan bahsedilir.

Allah yakar, cehenneme atar.

Allah'tan kork.

Allah maymun eder, Allah rezil rüsva eder.

Allah gökten başına yıldırım atar.

Allah fakir eder.

Allah öldürür, Allah kahreder.

Allah belanı verir, Allah cezayı verir.

Allah kör eder, sağır eder, Allah hor hakir eder.

Allah'ın cezası çok şiddetlidir.

Hep böyle sözlerle büyütüldük.

Korkulara düşürüldük, sağlıklı düşünmekten uzaklaştırıldık.

Allah hakikatine erişmekten uzaklaştırıldık.

Korkularla, karamsarlıklarla, umutsuzluklarla büyütüldük.

Ahret korkusuyla, cehennem korkusuyla, zebani korkusuyla büyütüldük.

Kur'ân meâllerini de beynimize işlenen bu korkulara dayalı olarak yaptık.

Ve gün geldi Kur'ân'ı dikkatlice incelediğimizde anladık ki korkuyu veren şeytani hallerde olanarmış.

Allah'ın anlaşılmasını istemeyenlermiş.

Anladık ki korkuyu veren şeytanmış.

Âl-i İmrân Sûresi 175: "İnnemâ zâlikumuş şeytânu yuhavvifu evliyâe hu fe lâ tehâfûhum ve hâfûni in kuntum muminîn."

Meâli: “Şeytani hallerde olanlar ancak kendi dostlarını korkuturlar. Artık o hallerde olanların korkutmalarına kanmayın ve eğer inananlardan iseniz Beni anlamamaktan korkun.”

Evet, âyette ne güzel belirtilmiş.

Korkuyu veren şeytan imiş...

Şeytan zalimleşmiş kişiye denir.

Şeytan diye ayrı bir varlık yoktur.

Şeytanlaşmış, zalimleşmiş kişi vardır.

Âyette ne güzel belirtilmiş; “korkuyu veren şeytandır.”

Anladık ki gönlünde korku olanlar ve bu korkuyu yayanlar Allah’ı anlamayan kimselermiş.

Anladık ki gönüllerde korku varsa, saf düşünmenin, aramanın, sorgulamanın önü kesiliyormuş.

Haşr Sûresi 13: “Le entum eşeddu rehbeten fî sudûri-him minAllahi, zâlike bi ennehum kavmun lâ yefkahûn.”

Le entum eşeddu	: Elbette, siz, sizden, şiddetli, daha fazla,
Rehbeten	: Korku, yılmak, çekinmek, titremek,
Fî sudûri-him min Allah	: Kâlblerinde, gönüllerinde, içlerinde, Allah’a karşı,
Zâlike bi enne hum	: İşte, bu, oldu, onlar,
Kavmun	: Kimseler, insanlar, topluluklar,
Lâ yefkahûn	: Yok, anlamak, idrak, bilmek, fıkıh, anlayamayan,

Meâli: “Elbette sizlerden; içlerinde Allah’a karşı şiddetli bir korku taşıyanlar, işte onlar Allah’ı anlayamayan kimselerdir.”

Evet, anladık ki korku, hakikatleri anlamaya engel oluyormuş.

Çocukken aklımıza korkular verdiler.

Düşünmeden uzaklaştırdılar.

Anlamadan uzaklaştırdılar.

Düşünme, sadece inan dediler.

Bakara Sûresi 114: “Ve men azlemu mimmen menea mesâcidAllahi en yuzkere fihesmuhu ve seâ fi harâbihâ ulâike mâ kâne lehum en yedhulûhâ illâ hâifîn lehum fîd dunyâ hızyun ve lehum fîl âhireti azâbun azîm.”

Meâli: “Allah’a bir teslimiyet içinde olanı, O’nun isminden söz eden kimseyi engelleyen ve onun yozlaşmasına gayret eden kimseden daha zalim kim vardır. İşte, ancak bir korku içinde olanlar o hakikatlere dâhil olamazlar, yaşamlarında bir kaybetmişlik vardır ve onlar sonunda acı sıkıntılardadırlar.”

Evet, ne güzel bildirilmiş; “bir korku içinde olanlar o hakikatlere dâhil olamazlar.”

İnsan, Allah hakikatine erişmek istiyorsa, korkulardan arınmalı, sıyrılmalı, kurtulmalı.

Korkusuzca hakikatleri araştırmalı.

Kur’ân’da ne güzel bildirilmiş; “hakikatlere ulaşanlara korku yoktur.”

Neml Sûresi 10: “Yâ Mûsâ lâ tehaf innî lâ yehâfu ledeyyel murselûn.”

Meâli: “Ya Mûsâ! Korkma, muhakkak ki Benim katımda hakikate ulaşanlara korku yoktur.”

Ne güzel bildirilmiş.

Hakikatlere erişenler, korkudan arınırlar.

Korkuda olanlar Allah hakikatine eremezler.

Allah, korkunun değil; sevginin, merhametin, şefkâtin sırrı imiş.

İnsan korkudan arınmalı, korkutanın korkutmasına kanmamalıdır.

Beyinlere korku duyguları ekilmemelidir.

Allah'ı layıkıyla anlayın her insan, korkulardan kurtulur.

Allah, âyetlerini korku vermek için sunmamıştır.

İsrâ Sûresi 59: "Ve mâ nursilu bil âyâti illâ tahvîfâ."

Ve mâ nursilu : Göndermedik, sunmadık, açığa çıkarmadık,
Bi el âyet : Bir âyet, işaret, delil, varlıktaki nitelikler,
Tahvîfâ : Korku, çekinmek, tedirgin olmak,

Meâli: "Biz korku vermek için bir âyet göndermedik."

Ne güzel belirtilmiş, korku vermek için bir âyet sunulmamış.

Anlamak, idrak etmek, şâhit olmak için varlıktan nice işaretler sunulmuş.

Kur'ân'ı incelediğimizde anladık ki korku şeytani alandan, korkusuzluk Allah'ı idrak etmekten geliyormuş.

Kur'ân'a göre kimlerde korku yoktur:

Gönüllerinde iman yeşermiş olanlarda...

Yüzünü Allah'a dönenlerde...

Allah'a şâhit olanlarda...

Fena hallerden kurtulanlarda...

Oku makamına erenlerde, okuyanlarda, anlayanlarda...

Varlıkta Allah'ın âyetlerine şâhit olanlarda...

Mü'minlik makamına erenlerde...

Allah'ı evliya edinenlerde...

Varlığının sahibinin Allah olduğunu bilenlerde...

Allah'a ortak koşmayanlarda...

Kimin gönlü iyilikler içinde ise...

Kim dosdoğru Allah'ın yolu üzere ise...

Kötülük yapmayanlarda, hayırlı çalışmalarda olanlarda...

Nereye dönerse dönsün, her yerde Allah'ın cemâlini görenlerde...

Her anını Salât üzere geçirenlerde, yâni her an Allah'a bağlılık şuuruyla yaşayanlarda...

Kâlbінде sevgi, şefkât, merhamet olanlarda...

Annesine babasına öf bile demeyenlerde...

Kimseye zerre kadar kötülük etmeyenlerde...

Kâlb kırmayanlarda...

Çevresine yardım için koşanlarda...

Kâlbінде sevgi olanlarda...

Bakara Sûresi 112: "Belâ men esleme vechehu lillâhi ve huve muhsininun fe lehû ecruhu inde rabbihî ve lâ hafvun aleyhim ve lâ hum yahzenûn."

Meâli: "Bilakis kim yüzünü Allah'a döner, tüm varlığı ile teslim olursa ve o iyiliklerde olursa, artık onun karşılığı kendini vücûdlandırana ait olan hakikatlerdir ve onlara korku yoktur ve onlara mahzun olmak yoktur."

Her kim yönünü, Allah'a anlamak için kendine ve varlığa döndürür, bir tefekkür içinde yaratılışı anlamaya başlarsa, Allah hakikatine erişecektir.

Ve o kişi korkularla değil, heyecanla ve hayretle hareket edecektir.

Çocukken o heyecanla sorduk aradık.

Çocuk saflığıyla sorduk, görmek istedik.

Daha çocukken başlamıştı şahit olma duygusu.

Annemiz babamız, "Allah'a inan" dedi, bizde sadece inandık.

Ve korkutulduk, baskılandık.

Ama önemli olan O'na şâhit olmaktı.

Ama bizlere şâhitlik nasıl olacak öğretilmedi.

Onun için Hazreti Muhammed, bu hassasiyeti çok iyi bildiğinden dolayı, ezanda günde 20 defa “eşhedü-şâhit ol” sözünü insanlığa duyurdu.

Hepimiz, aileden gelen, zannımıza, hevâmıza göre inandığımız, hiç şâhit olmadığımız bir Allah’a inandık, yöneldik.

Her çocuk, hangi ailede doğmuşsa, inancı da o ailenin inancına göre oluyor.

Tanrı inancı, din inancı, ibadetleri, cennet cehennem yorumları oraya kimin gireceği hep aileden gelen inanç mirasına göre oluyor.

Tanrı adına, din adına yaptığı yorumlar hep aileden gelen inanca göre oluyor.

Ve tâbii ki bu inanç, diğer farklı olan inançlara uyumuyor, çünkü her çocuk hangi ailede doğmuşsa inancı da ona göre oluyor.

İşte kişi, kendi hayalinde kendi hevâsına göre inandığı tanrıyı yok etmeden, kendine dönmeden, kendini ve varlığı okumadan Allah hakikatine ulaşamıyor.

Aileden gelen miras olarak öğrendiğimiz tanrı inancımızı, yâni kendi hevâmıza göre var olduğunu düşündüğümüz tanrıyı yok etmeliyiz.

Yoksa Allah denilen ilâhî güçle hiç tanışamayız.

Her inanç, inandığı tanrıyı kendi yanında görür.

O tanrıya, kendi inancında olanları destekler, onları cennete alır, diğerlerini cehenneme atar diye inanır.

Her inanç, kendini seçilmiş, farklı görür.

Yalnızca kendi inanç grubunda olanların, gerçek iman edenler olduğuna inanır.

Kişi hakikati arıyorsa; ailesinden gelen hevâyâ dayalı, zanna dayalı bir tanrı inancını, din inancını, ibadet

inancını bir kenara bırakmalı ve hakikatin ne olduğunu araştırmalıdır.

İnsan, din adına anlatılan bâtil şeylere yâni aslı olmayan şeylere yâni hurâfelere yönelmemelidir.

Yâni hevâsına göre hareket etmemelidir.

İnsanları inançlarına göre, cinsiyetlerine göre, mesleklerine göre, renklerine göre, milletlerine göre ayırma dönemini bitirmelidir.

İnsanlar birbirlerini; dinsiz, cehennemlik, kâfir gibi görme zulümlerini bitirmelidir.

Hazreti Mûsâ, ayrı bir din mi kurdu?

Hazreti İsâ, ayrı bir din mi kurdu?

Hazreti Muhammed ayrı bir din mi kurdu?

Yoksa hepsi Allah'ın dinini mi anlattı?

Hayır, hiç biri ayrı bir din kurmadı.

O kâmil insanlar, kendini bilmeyi, varlığı okumayı, tüm varlığın birbiriyle ortak bağlarını görmeyi ve sonuçta, her varlıkta olan ve tüm kâinatı tutan ilâhî kudreti anlamayı tavsiye ettiler.

Onlardan gelen hakikatleri neden unuttuk ya da anlamlarını değiştirdik.

Neden bu öğütleri unuttuk.

Elbette unutmayanlar da vardır, tertemiz sulplerden yetişenler de vardır.

Kâdim emanete aşkla bağlı olanlar da vardır.

Allah ne, düşündük mü, araştırdık mı, şâhit olduk mu?

Dinin hakikati ne, düşündük mü, araştırdık mı?

Sünnet ne, şeriât ne, düşündük mü, araştırdık mı?

Çocuk saflığımızı niye kaybettik?

En saf halimizle sorgulamayı niye yitirdik?

Ne anlattılarsa inandık, sorguladığımızda ise korkular, dayatmalar verilerek düşünmekten, sorgulamaktan uzaklaştırıldık.

Ve her inanç grubu, kendi inancını üstün gördü, diğerini imansız gördü, kâfir gördü. Ve ona ama diliyle ama eliyle ama silahla saldırdı.

Hristiyan, Müslümana kâfir diye saldırdı.

Müslüman, Hristiyana kâfir diye saldırdı.

İnançlar hep böyle birbirine saldırdı.

Oysa yaratıcı tek değil miydi?

Hepimizde tecelli eden, O değil miydi?

Neden insanlar ayrı ayrı inançlara bölündü ve neden birbirlerini kâfir görüp cehennemlik ilan ettiler, çok iyi düşünmek gerekir.

Benim dinim diyerek bölünenler, yetmiyor kendi aralarında cemaat, tarikat, mezhep gibi ayrı yollara bölünüyorlar.

Yetmiyor her bir cemaat, tarikat bile kendi aralarında onlarca ayrı yollara bölünüyorlar.

Bizleri var eden Allah mı bunu istiyor?

Her bir inancın, Allah inancı bile farklı farklı.

Hep bunlar aileden, toplumdan miras kalan bilgilere göre oluyor.

Peki, gerçek nedir?

Kişi gerçeğe nasıl ulaşacaktır?

Hangi yola gitmeliyiz, hangi inancı takip etmeliyiz?

Kimin tanrısına inanmalıyız?

Nereye yönelmeliyiz, hakikati nerede aramalıyız?

Evet, hakikati arayan kişinin, yöneleceği tek şey; kendi vücûd kitâbı ve varlık kitâbı olmalıdır, oradaki ilmî değerler olmalıdır.

İnsan kendini ve varlığı okumalı, incelemeli, gözlemlemelidir.

Çocuğun sorduğu “anne ben kimim, Allah ne” sorusu ne kadar kıymetliydi.

Hazreti Mûsâ’ya, kutsal Tuvâ vadisinde nalinlarını ve esasını terk ettirilmesinin hikmetini çok iyi düşünmeliyiz.

Allah, Mûsâ’ya bildirdi.

“Nalınlarını çıkar.”

“Fe ehlea naley ke-nalınlarını çıkar, terk et.” (Tâ-Hâ Sûresi 12)

Allah, Mûsâ’ya “ayakkabılarını çıkar” diye bildirdi.

Ayakkabı, ayakların giysisidir.

Ayaklar, gidilen yolun göstergesidir.

Gidilen yol, kişinin aklındaki duygu ve düşüncelere göre gittiği yoldur.

Nalınlardan maksat, kişinin gittiği yoldur.

Anne babadan öğrendiği, içinde yargılar taşıyan, kendini üstün görmeler, başkalarını hor görmeler taşıyan inancıydı.

Allah, Mûsâ’ya; “gittiğin yolu terk et, o yoldan dön” diye bildirdi.

“Firavunluğun yolu olan kibrin yolunu terk et” diye bildirdi.

“Gideceğin yol, hakikatin yolu olsun” diye bildirdi.

Gittiğin yol; senin yolun değil, Benim yolum olsun.

Yâ Mûsa! Ayakların seni hangi yola götürüyor?

O ayakkabılarla hangi yolda yürüdün?

O ayakkabılarla firavunun sarayında kibir içinde yürüdün.

Ben benim dedin, ego içinde yürüdün.

Gittiğin yol firavunun yolu idi.

O yolda o ayakkabılarla yürüdün.
Gittiğin yol; atalarından öğrendiğin, içinde yargı barındıran, öfke barındıran, kibir barındıran bir yoldur.
O yolu bırak, Bana şâhit olacağın yolu bul.
Yâ Mûsa! Bir düşün, anla, gittiğin yol nedir?
Gittiğin yol benliğin, gururun, kibrin yoludur, anla.
Gittiğin yol; hurafelerin, gafletin yoludur, anla.
Gittiğin yol; başkasını hor görmenin, kendini yüce görmenin yoludur anla.
Gittiğin yolda, bana şâhit olmak yoktur.
Gittiğin yolda, bilmişlik, bencillik vardır, anla.
Gittiğin yolu bırak, o yolu terk et.
Gittiğin yolda; öfke, hiddet, kin, nefret vardır, anla
Gittiğin yolda; gıybet, hasetlik, fesatlık vardır, anla.
Gittiğin yolda; senlik benlik kavgası vardır, anla.
İşte bu yolu terk et.
Seni bu yola götüren ayakkabılarını çıkar, artık o yolda gitme.
Gel benim yolumda ol.
Gel hakikatlerin yolunda ol.
Gel bana şâhit olma yolu olan, ilim yolunda ol.
Gittiğin yol; benlik yolu, benliği terk et.
Gittiğin yol; kesret diye gördüğün yoldur, terk et.
Gittiğin yol; vücûdu kendine nispet etme yoludur, terk et.
Ya Mûsa! Gittiğin yolu anladın mı?
Ayakkabıların seni nereye götürüyor anladın mı?
Attığın adımlar seni nereye götürüyor anladın mı?
Duygu ve düşüncelerin seni nereye sürüklüyor, anladın mı?

Gittiğin yol; seni dünyaya, şöhrete esir ediyor, anla.

Gittiğin yol; seni paraya, mala, mülke esir ediyor, anla.

Gittiğin yol; firavunun yolu anla.

Yâ Mûsa! Seni kibre düşüren yolu terk et, o yola seni götüren nalınlarını çıkar.

Seni sûrette bırakan, özü görmekten uzaklaştıran yolu terk et.

Allah, Mûsâ'nın üzerinden hepimize bildirdi.

Gittiğiniz yolu anlayın.

Duygu ve düşüncelerinizi anlayın.

Atalarınızdan gelen, hevâyâya, zanna göre bir Allah inancı barındıran o yolu terk edin.

Kibir yolunda yürümeyin.

Kin, nefret yolunda yürümeyin.

Benlik senlik kavgasında yürümeyin.

Gittiğiniz yol, edep yolu olsun.

Gittiğiniz yol, ilim, tefekkür yolu olsun.

Gittiğiniz yol, bana şahit olduğunuz yol olsun.

Gittiğiniz yol, Tevhîd yolu olsun.

Gittiğiniz yol, bana teslimiyet ve tevekkül içinde olduğunuz yol olsun.

Gittiğiniz yol, benim ulvîyet yolum olsun.

Allah, Mûsâ'dan hepimize sesleniyordu.

Allah hepimize bildiriyordu; Ey insanoğlu!

Kibir yolunda yürüdüğün nalınlarını çıkar, o yolu terk et.

Benim yolum olan, ilim ve edep yolunda ol, o yolun nalınlarını giy.

Bana şahit olma yolunu bul ve benim hakikatime er.

Evet, Allah hakikatine vâkıf olmak, görünen tüm varlığın nasıl var olduğunu düşünmekle başlar.

Tüm varlık bir tohumdan açığa çıkan ağaç misali, bir özden süzülüp gelmiştir.

Bu öz rahîmiyet boyutudur.

Açığa çıkan her varlık, rahmâniyet boyutudur.

Tüm varlığın geldiği kaynak, öz, Allah'tır.

İşte, "Allah nedir, Allah nerededir, neye Allah denir?" sorularının cevabı, insanın kendi vücûdunda ve varlığın vücûdunda gizlidir.

İnsan, nasıl bedenlendiğini inceden inceye düşünmelidir.

İnsan, kendi vücûdundaki işlevselliği, hareketliliği düşünmelidir.

İnsan, her varlığı saran ilâhî kudreti anlamaya çalışmalıdır.

İnsan, geldiği özü, kaynağı düşünmeli, anlamaya çalışmalıdır.

Hûd Sûresi 4: "İlâllâhi merciu kum ve huve alâ kulli şeyin kadîr."

İlâ Allah merciu kum : Allah'tır, dönülecek yer, merkez,
kaynak, siz,

Ve huve alâ kulli şeyin : O, bütün her şeydeki, tüm varlıktaki,
Kadîr : Kudret, güç, her şeye muktedir olan,

Meâli 1: "Kaynağınız ancak Allah'tır ve O bütün her şeydeki kudrettir."

Meâli 2: "Sizin geldiğiniz kaynak ancak Allah'tır ve O bütüm varlıktaki kudrettir."

Âyette muhteşem bir şekilde belirtildiği gibi, hepimizin geldiği kaynak Allah'tır.

Allah hakikatının cevabını arayacağımız yer, âyette belirtildiği gibi “alâ kulli şeyin kadîr” varlığın kendinde olan kudret boyutudur.

Anlıyoruz ki Allah denilen, bütün her şeydeki kudrettir.

Bakara Sûresi 20-106-109-148:“İnne Allah alâ kulli şeyin kadîr.”

İnne Allah : Muhakkak, Allah
Alâ kullu şeyin kadîr : Bütün her şey, kudret, güç,

Meâli: Muhakkak ki Allah, bütün her şeydeki kudrettir.

Maide Sûresi 17-19-40: “Ve Allah alâ kulli şeyin kadir.”

Meâli: “Allah bütün her şeydeki kudrettir.”

Mâide Sûresi 120: “Li Allah mulku el semâvât ve al ard ve mâ fi hine ve huve alâ kulli şeyin kâdir.”

Li Allah mulku : Allah, mülkü, sahip, hükümdar,
idare eden,
El semâvât ve el ardı : Gökler, ulvî âlem, arz, yeryüzü, yer,
Ve mâ fi-hinne : Şey, değil, ne, içinde, onda, orada,
Ve huve alâ kulli şey kadîr : O, bütün her şeydeki kudret,

Meâli 1: “Göklerdeki ve yerdeki her şeyin sahibi Allah’tır ve O bütün her şeydeki kudrettir.”

Meâli 2: “Allah, göklerde olan ve yerde olan her şeyde kendini gösterir ve O bütün varlığı idare eden kudrettir.”

İşte insan, Allah hakikatini, varlığın kendinde olan kudretin tecellisinde aramalıdır.

Varlığın varoluşunu araştıran kişi, mutlaka hakikate erişecektir.

Varlık, belli bir kudretin tecellisi ile var olmuştur, şekillenmiştir, bedenlenmiştir.

Ve o kudret, her an bedenlenen varlıkta kendini ispat eder.

Varlığın özünde olan kudreti, yâni gücü, kuvveti kimse inkâr edemez.

Varlığın kendinde olan hareketlilik, bir kudret sayesinde olmaktadır.

Doğada hiçbir şey, yâni hiçbir varlık, durağan değildir.

Durağan gibi görünen her bir varlık, özünde bir hareketlilik taşır.

Varlığın atomik yapısı, bir hareketlilik içindedir.

Varlığı oluşturan atomlar ve atom altı parçacıklardır.

Bu parçacıklar da parçacıklardan oluşur.

Bu alt parçacıklara, şimdilik “kuarklar” denilmiştir.

Kurakların da alt parçacıkları vardır ve henüz keşfedilmemiş nice alt âlemde mikro zerreler, parçacıklar vardır.

Tüm bunların hepsi bir hareketlilik halindedir.

Bu hareketlilik, bir kudretin tecellisidir.

Evrende durağan bir şey yoktur.

Her şey ama sukûn olarak ama hareketli olarak, bir kudretin tecellisidir, her şey bir hareketlilik içindedir.

Bu kudret, varlığın, Evrenin hareketliliğini oluşturur.

Hareketliliği yapan kudret, nice hareketliliğin oluşumuna kapılar açar.

Hareketliliği oluşturan kudret, kendi özünden nice varlığın açığa çıkışına kapılar açar.

Rahîmiyette ne varsa rahmâniyete o çıkar.

Aynen bir tohumdan açığa çıkan ağacın, zaman içinde adım adım şekillenmesi gibi...

İşte âyette belirtildiği gibi; “Allah alâ kulli şeyin kadır” Allah hakikatine ancak ve ancak varlığın kudretini anladığımız zaman erişebiliriz.

Her varlıkta bir kudret vardır, her şeyde bir kudretin bir akışı vardır.

Varlık bir kudret denizinin içinde akar gider.

Her varlık o kudretin şekillenmesidir.

Hiçbir şey yoktur ki, o kudret deryasının içinde olmasın.

İnsan dönüp kendi vücûduna baktığında, nefes alıp vermesi de, kâlbini atması da, her hücrenin çalışmasını da o kudretin göstergesidir.

Kişinin bu kudreti inkâr etmesi mümkün değildir.

Allah'ı layıkıyla anlamak, varlıkta olan kudreti anlamakla mümkündür.

Allah'ın sübûtî sıfatlarından biri "Kudret" sıfatıdır.

Kudret sıfatı, tüm sıfatların işleyişinde vardır.

İnsan, vücûdunda olan kudreti, yâni gücü anlamaya çalışmalı, o gücü o kudreti asla kendine nispet etmemelidir.

İnsan, kendindeki kudretin sahibini anlar, O'na teslimiyet içinde yaşarsa, mü'minlerden olur, Sâlih kimse olur.

Bütün varlık, Allah'ın rahîmiyet boyutundan açığa çıkmıştır.

Bakara Sûresi 163: "Ve ilâhukum ilâhun vâhid lâ ilâhe illâ huver rahmânûr rahîm."

Meâli: "Sizi var eden, tek var edicidir, O'ndan başka var eden yoktur. O tüm varlığı özünden var edendir, tüm varlığı rahmetiyle sarandır."

Allah, her varlıkta teklîğini gösterir.

Allah, fiiliyle tektir, O'ndan başka işleyen yoktur.

Allah, sıfatlarıyla tektir, O'ndan başka sıfat sahibi yoktur.

Allah, zâtıyla tektir, O'ndan başka vücûd sahibi yoktur.

Allah, zâtıyla ehâddır, sıfatlarıyla vâhiddir.

Allah, zâtıyla da tekliğini gösterir, sıfatlarıyla da tekliğini gösterir.

Cümle vücûdları tutan tek zât Allah'tır.

Her bir sıfatıyla varlığı ihâta eden Allah'tır.

Her varlıkta Allah'ın hayy sıfatı vardır, tüm varlıktaki hayy sıfatı tek sıfattır.

Allah, hayydır, kayyumdur.

O'ndan başka hayat sahibi yoktur, O'ndan başka kudret sahibi yoktur.

Âl-i İmrân Sûresi 2: "Allah lâ ilâhe illâ huvel hayyul kayyûm."

Allah lâ ilâhe illâ huve : Allah, ilah, güç, yok, ancak, o vardır,

El hayyu : Diri olan,

El kayyûm : Diriliği ile sürüp giden, diriliğiyle tutan,

Meâli 1: "Allah'tan başka güç yoktur, O'ndan gayrısı yoktur, diri olandır, varlığı diri tutan sürüp gidendir."

Meâli 2: "Allah, edindiğiniz ilâhları yok edin, sadece O'na yönelin, O her varlıkta diri olandır, O her varlıkta sürüp gidendir."

Meâli 3: "Allah, O'ndan başkası yoktur, sadece O vardır, O her yerde diri olandır, O her varlığa hâkim olandır."

Hayy; diri olan, canlı olan, ölümsüz olan demektir.

Varlığın ardında varlığı tutan, varlıkta hayy olan tüm kâinatın tek sahibi olan, tüm vücûdları tutan zât ancak Allah'tır.

Hayy, hayat, hayret, ihya, muhyi, hayal, haydi, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Bu kelimelerin aslı "Hû"dur.

Her varlık "Hayy" sıfatıyla yaşam bulur ve yaşamını devam ettirir.

Her varlıkta olan dirilik “Hayy” olan Allah’a mahsustur.

Mü’min Sûresi: 65: “Huvel hayyu lâ ilâhe illâ huve fedûhu muhlisîne lehud dîn el hamdu lillâhi Rabbil âlemîn.”

Meâli: “Diri olan O’dur, O’ndan başka diri olan yoktur. Bundan sonra tüm içtenliğinizle O’na yönelin. Din O’na aittir. Bütün tecelliler, bütün varlığı vücûdlandırarak Allah’a mahsustur.”

Kişinin vücûdundaki diriliğin sahibi, Allah’tır.

Kişi, vücûdunu kendine nispet etmemelidir.

Ve bilmelidir ki, tüm vücûdların tek sahibi vardır, O da Allah’tır.

Hayy esmâsı, Allah’ın sıfat-ı subûtiyesindedir.

Sıfat-ı Sübûtiye: Hayat, ilim, irade, semi, basar, kudret, kelâm ve bunların kaynağı olan Tekvindir.

Cümle varlık, hayy olandan açığa çıkar ve hayy olanla hareket eder.

Âlemde cansız diye bir şey yoktur, her varlık Allah’ın hayy sıfatıyla diridir, canlıdır.

Teslimiyet ve tevekkül, hayy olan Allah’adır.

Kişi, yaşamında, her varlığı hayy sıfatıyla ayakta tutanın Allah olduğunu unutmadan yaşmalıdır.

Kişi, hangi varlığa bakarsa baksın, onda hayy olanın Allah olduğunu bilmelidir.

Allah’ın varlıktaki hayy sıfatının varlığa hâkim olması, kayyum sıfatı ile alâkalıdır.

Kayyûm sıfatı “Hayy” sıfatının varlıktaki sürüp giden boyutudur.

Kıyam, kayyum, kıyame, ikame, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Allah kayyûm esmasıyla, her varlığı ayakta tutar, kontrol eder.

Allah varlığı, işleyişiyle ve nitelikleriyle ayakta tutar, kontrol eder.

İşte bu kayyûm esmasının tecellisidir.

Kayyûm esmâsı, her varlıkta ikâme boyutudur.

İkâme, her varlıkta olan işleyiş boyutudur.

Tüm varlıkta fiiliyle fâil olan Allah'tır.

İkâme kelimesi, kıyam-kayyûm kelimesinden gelir.

Kıyâm'ı incelediğimiz zaman; varlığı ayakta tutanın, varlığın vücûdunu tecellileri ile tutanın Allah olduğunu anlıyoruz.

Varlığın beşeri vücûdunun ayakta durması, Allah'ın kayyum boyutu ile dir.

İnsanın namazda ayakta durması da kıyam-kayyum kelimesiyle anılır.

Namazda ayakta durma, yâni kıyam etme, Allah'ın varlığı kayyûm esmasıyla ayakta tutmasına işaret edilir.

Her varlık, kayyûm esmasıyla ayakta durur ve sürüp gider.

Her varlığı hayy esmasıyla ve kayyûm esmasıyla ihâta eden Allah'tır.

Her varlığı kontrol eden Allah'tır.

Her varlıkta her an işleyen Allah'tır.

Her varlığı sıfatlarıyla kuşatan Allah'tır.

Her varlık Allah'ın hâkimiyetini gösterir.

Fiiliyle fâil olan Allah'tır.

Namazda kıyâmda durmanın hikmeti şudur:

“Allah'ım! Benim vücûdumu ve her varlığın vücûdunu her an ayakta tutan sensin.”

“Allah'ım! Her varlıkta her an fiilinde fâil olan sensin” idrâkidir.

Hiçbir varlık kendi vücûdunu tutamaz, o vücûdun özünde olan kudret, vücûdu ayakta tutar.

Toplumda, bir şirket için “Kayyum atandı” sözü de “Kayyûm” kelimesinden gelir.

Kayyum atandı sözü, “Devletin kontrolüne geçti” demektir.

İşte her varlığı her an ikame eden, yâni kontrol eden Allah’ın “El Kayyûm” esmâsıdır.

Allah her varlıkta, tüm esmalarıyla yüceliğini gösterir.

Her varlıkta yüce olan Allah’tır, Allah yüceliğini varlıktaki tecellileri ile gösterir.

Açığa çıkan her varlık, içiyle dışıyla Allah’ın tezahürüdür.

Her varlığın çeşit çeşit olması, her varlığın vücûdunda bir işleyişin olması, Allah’ın kendine mahsus tecellileridir.

Hiçbir varlık kendini var edemez, kendine şekil veremez, kendi vücûdunda olan işleyişi yapamaz.

İnsan kendi vücûdunu var edemez, kendi vücûdunu şekillendiremez, kendi vücûdunda olan sıfatların sahibi değildir.

İşte insan bunları çok iyi düşünmeli ve kendi vücûdundaki bir kudretin işleyişini anlamaya çalışmalıdır.

İnsan Allah’a, öncelikle kendinde şâhit olmalı ve O’nun her varlıkta olduğunu idrak edebilmelidir.

Kur’ân göklerde bir yerde Allah olduğundan bahsetmez.

Her şeyin özünde olan, her şeyi içiyle dışıyla saran bir Allah’tan bahseder.

Tüm kâmil insanlar bizlere; “O’nu göklerde bir yerde aramayın, kendinizde arayın” diye öğütler vermişlerdir.

Varlığı incelemeyi, varlığın birbiriyle bağını anlamayı tavsiye etmişlerdir.

Kur’ân’da bu çok güzel belirtilir.

Kâf Sûresi 16: “Ve nahnu akrebu ileyhi min hablib verfd.”

Meâli: “Ve Biz ona şahdamarından daha yakınız.”

İnsan, kendine şah damarından yakın olan Allah’ı, kendi vücûd şehrinde aramalıdır.

Tüm kâmil insanlar, kendi yaratılışlarını sorgulamışlar ve kendi bedenlerinin içinde olan işleyişi anlamaya gayret göstermişlerdir.

Kâmil insanlar, Allah hakikatine varlığın kendinde erişmişlerdir.

Varlığın varoluşunu ve şekillenmesini incelemişler ve tüm varlığın bir kudretle idare edildiğini anlamışlardır.

Ve varlıkta olan kudreti tanımlamışlar ve o kudrete “El” demişlerdir.

İşte Allah hakikati, tüm varlığı idare eden kudretin kendisidir.

Cümle evrenler, cümle varlık, O’ndan ayrı değildir.

Her şey tek kudret olan O’nun ispatıdır.

Evveliyle, âhiriyle, zâhiriyle, bâtınıyla O, O’dur.

Hadîd Sûresi 3: “Hu el evvel ve el âhir ve el zâhir ve el bâtin”

Meâli: “O evveli olmayandır, O sonu olmayandır, O zâhir olandır, O bâtin olandır.”

Varlığın evveli vardır, ama Allah evvelsizdir.

Varlığın sonu vardır, ama Allah sonsuzdur.

Zâhir olan, yâni görünen, açığa çıkan, tezâhür eden ancak O’dur.

Bâtın olan, yâni görünmeyen, bilinmeyen, varlığın iç âlemi olan ancak O’dur.

İşte, Allah, kendinden kendini zâhire çıkardı.

Bu görünen âlem, onun apaçık zâhire çıkmış boyutudur.

Fakat bu görüneye Allah demek, Allah'ı görüneye kayıt etmek demektir.

Ki bu doğru değildir.

Bu görüneye, Allah'ın zâhir boyutu demek daha doğrudur.

Ki insanın gördüğü varlığın eşya boyutu, sonsuz evrenlerin bir noktası bile değildir.

Allah'ın, evvel yönü, âhir yönü, zâhir yönü ve bâtın yönü vardır.

Bu dört boyutu anlamak, Allah hakikatini hissetmektir.

Bu görünen âlem O'nun "El Zâhir" esmasının tecellisidir.

Bu âlem görünen, görünmeyen, evvel, âhir yönüyle O'ndan başka bir şey değildir.

Varlığın sûret boyutu, O'nun zâhir boyutudur.

Zâhir boyutunda her an bir değişim vardır.

İşte Allah'ın zâhir boyutu, görünen varlığın, görünen yönüyle ta kendisidir.

O'nun zâhir boyutuna; beşer denilir, sûret denilir, Dünya denilir, Evren denilir, Evrenler denilir, tecelliler boyutu denilir.

Görünen her varlık, O'ndan gelir, O'nunla kuşatılır, O'nunla işler, O'nunla O'na döner.

Zâhir boyutunun içinde, bâtın boyutu vardır.

Bâtın boyutu görünen varlığın görünmeyen sonsuz boyutudur.

Bu boyutlar evvelden âhire her an akar durur.

İşte özden açığa çıkmış boyuta zâhir boyutu denir.

Tohumun özünden açığa çıkana, ağaç denildiği gibi.

Allah "El zâhir" esmasıyla kendini aşikâr eyler.

Allah "El zâhir" esmasıyla kendini zâhir eyler.

Allah “El zâhir” esmasıyla kendini, kendiyle her an gösterir.

O’nu gören de O’dur.

Aynada kişinin kendini gördüğü gibi...

Allah da varlık aynasından her an kendini görür.

Varlık O’nun gölge boyutudur.

O gölgenin aslı O’dur.

Gizli hazine idi, zâhir olmak istedi.

Allah kendi özünden, kendini halk eyledi.

Beşer denen âlemde, zâhir oldu göründü.

Kendinde ne var ise, onu aşikâr eyledi.

İşte bu âlem O’ndan ayrı değildir.

Yeter ki bu hakikati anlamak için aklımız ve gönlümüz, yargılarla, korkularla, kibirle kirlenmemiş olsun.

İşte Allah hakikatine ancak ve ancak, akli çocuk saf-
lığında tertemiz olanlar erişecektir.

GÜZEL TERBİYE-AHLAK

Hazreti Muhammed; “Hiçbir anne baba çocuğuna güzel ahlâktan daha hayırlı bir mîras bırakmamıştır.” (Tirmizî, Birr, 33)

Bir anne babanın çocuğuna bırakacağı en güzel miras, öncelikle kendilerinin edeb ve ahlaklı olmalarıdır.

Çocuk anne babayı kendine örnek alarak büyür.

Çocuk en güzel terbiyeyle eğitilmelidir.

Ahlaklı yetiştirilmelidir.

Anne baba öyle olmalıdır ki çocuklar da onlar gibi olsun.

Çocukların büyüme aşamasında, onlara öğretilecek her davranış ileride çocuğun yaşam biçimi olacaktır.

Çocuklara verilecek terbiye ve ahlak, çocuğun gelecekte huzuru bulmasına ve çevresine de huzur vermesine yol açacaktır.

Ahlak ve terbiye konusu çok iyi bilinmelidir.

Hazreti Muhammed’in: “Ahlak-ı ilâhîye ile ahlaklanınız” sözü vardır.

“Allah’ın ahlakıyla ahlaklanmak nedir?”

Ahlak makamı nedir?

Terbiye edilmek nedir?

Ahlak, Halk’a Hakk nazarıyla bakma makamıdır.

Ahlak, yaratılan varlığın, yaratılış fitratına göre ona hakça yaklaşmaktır.

Hazreti Muhammed'in temsil ettiği o güzel makam, ahlak makamıdır.

"Ahlak nedir, Halk nedir, Hâlik nedir, Hakk nedir, mahlukât nedir?"

Ahlak makamına nasıl erilir?

O makamın ahlakıyla nasıl yaşanılır?

Ahlak, halk, halkiyet, halak, hulk, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Ahlak ve halk birbirine bağlı kelimelerdir.

Halk'da Hakk'a nazar etmek ahlak makamının kapısını açacaktır.

Allah bu âlemi kendinden halk eyledi.

Görünen bu âlem O'nun zâhiri boyutudur.

O evveldir.

Yâni onun evveli yoktur.

O evvelsizdir.

Yâni O sonsuzluğun sırrıdır.

O'ndan gayrı hiçbir şey yoktur.

Tüm varlığın aslî kaynağı O'dur.

O asliyet, nûrani bir sırdır.

Tüm varlık O'nda bir nûr hâlidir.

Tüm varlık vakti geldiğinde O nûrdan süzülür gelir.

Evvelden âhire akar gider.

Yâni sonsuzluktan gelir sonsuzluğa akar gider.

Her şey O'ndan gelir, O'na akar, O'na döner.

Her şeyin aslı O'dur.

Varlığın kendine özgü hususiyeti yoktur.

Varlığın özü, hususiyeti Hakk'ın kendisidir.

Yâni buzun, karın, dolunun kendine ait varlığı yoktur.

Onların özü sudur.

Onlar erir aslı olan suya döner.

Varlık bir damladır, O'ndan gelir, O'na döner.

O'nun açığa çıkışı, O'nun zâhir boyutudur.

Görünen her şey O'nun tezâhürüdür.

Görünen O'nun kendidir, beşer yönüdür.

Âşikâr olan O'nun kendidir.

Yâni buz ben dese de onun aslı sudur.

Buz erir, yâni buzun buzluğu ölür, aslı olan suya döner.

Beşer'in aslı da O'dur.

Beşer, ölüm denen ecele karşılaşır, ama aslı olan Hakk'a döner.

Hareket halinden sükûnet haline döner.

Hakk, cümle varlığı kendinden açığa çıkarmıştır.

Beşer elbisesi giyinmiştir.

Çeşit çeşit görünmüştür.

Çeşit çeşit elbiseye bürünmüştür.

Görünen çiçekler, böcekler, hayvanlar insanlar, nice mâhlukât O'nun zâhir boyutudur.

Tohumdan açığa çıkan ağaç gibi, kendini kendinden zâhir eyler, âşikâr eyler.

İşte O'nun "Zâhir" sırrı budur.

Görünenin ardına görünmeyen de O'dur.

Yâni zâhirin ardında bâtın olandır.

Her şeyin özü O'dur.

Sûretlerin ardı O'dur.

O kuluna şah damarından yakındır.

İpek böceği misali, kendinden çıkardığı kozaya kendini gizler.

Koza varlığın kendidir.

Görünen varlığın içyüzü O'dur.

İşte "Bâtın" sırrı budur.

Şöyle düşünelim.

Kaynak denizdir, denizden gelen damlalar denizin kendisidir.

Damlalar, buhardan buluta, buluttan yağmura dönüşür, yine denize karışır.

İşte deniz Zâtına işarettir.

Damlalar sıfatlarına, halkiyetine işarettir.

Damlalar denizden, deniz damlalardan ayrı değildir.

Zâtı sıfatlarından ayrı değildir.

Kaynak O'dur.

Açığa çıkan O'dur.

Akıp giden O'dur.

Görünmeyen O'dur.

İşte evvel O'dur, âhir O'dur, zâhir O'dur, bâtın O'dur.

Her yerden yüzünü gösteren O'dur.

Tüm yüzlerden görünen yüz O'dur.

Bakara Sûresi 115: "Fe eynemâ tuvellû fe semme vechullah."

Meâli: "Nereye dönersen dön, her yerden vechîni-yüzünü gösteren Allah'tır."

Hadîd Sûresi 3: "Huvel evvelu vel âhiru vez zâhiru vel bâtın."

Meâli: "Evvel O'dur, Âhir O'dur, Zâhir O'dur, Bâtın O'dur."

İşte halk oluşu anlamak, kişiyi Allah hakikatine erdirecektir.

Halk'ta Hakk'a nazar etmeye edirecektir.

Hakk'ta Halk'a nazar etme hakikatine eren, "Ahlak" hakikatine erecektir.

Yaratılanın yaratandan ayrı olmadığını görebilmek, ahlak makamıdır.

Damlada deryayı görmek, ahlak makamıdır.

Her varlığın tek nefisten halk edildiğini anlamak, "Ahlak" hakikatini anlamaya kapılar açacaktır.

Nisâ Sûresi 1: "Halaka kum min nefsi vâhidetin-sizi tek nefisten halk ettim."

Halk eden yâni Hâlik olan Hakk'ın, Halk boyutundaki nûrunu görmek, Ahlak makamına ermektir.

Bu şuurda yaşamak ahlaklı olmaktır.

Ahlak, halkta Hakk'a nazar etmektir.

Toplumda ahlak kelimesi; kişinin huyu, tabiatı, davranış tarzı, tutumu, toplumdaki tavırları ile bir tutulur.

Ahlak; kişilerin etik davranışları, yaşadığı toplumdaki geleneğe uygun olan ya da olmayan davranışları ile bir tutulur.

Kişiler, ahlaklı ya da ahlaksız olarak adlandırılır.

Oysa "Ahlak" kelimesi mânevî bir anlam taşır.

Ahlak kelimesini, toplumda kullandığımız anlamda kullanmak, ahlak kelimesinin taşıdığı mânâyı örtüşmez.

Ahlak kelimesi, toplumda kişilerin bildiği anlama göre olan bir kelime değildir.

Ahlak kelimesi, mânevî bir kelime olup, her varlığın yapısında olan Allah'ın nûrunu ifade eden bir kelimedir.

Ahlak kelimesi direkt "Hâlik, Halk, Hakk" kelimeleriyle bağlantılıdır.

Ahlak kelimesini, olumsuz bir kelime yapıp, ahlaksız diye kullanmak, ahlak kelimesine uygun düşmez.

Toplumda kişiler dürüst olabilir.

Dürüst kimse; davranışlarında, yaşantısında, sözünde, mesleğinde, doğruluktan ayrılmayan, kimseye zarar vermeyen, insanlık için çalışan kimsedir.

Dürüstlük ile ahlak kelimesi arasındaki fark iyi analiz edilmelidir.

Çocuk her zaman, anne baba terbiyesi ile dürüst olarak yetiştirilmelidir.

Ahlaklı olmak ise ancak Allah hakikatini anladığımızda oluşacaktır.

Anne baba terbiyesi ile dürüst yetişen çocuklara, ahlaklı yerine “etik” “dürüst” kelimesi kullanılmalıdır.

Ahlak makamının şuuruyla yetiştirilen çocuk, ahlaklı olacaktır.

Ahlaklı olan çocuğun yaşantısı ise dürüstlük üzerine olacaktır.

Dürüst kimse ahlak makamına ermemiş olabilir, ama yaşantısı dürüstçedir.

Dürüst kimse varlığın sûret boyutunda kalsa da anne babadan aldığı güzel davranışlarla, dürüst bir yaşantısı olabilir.

Ama ahlak makamına eren kimse, çevresine mutlak olarak dürüstçe davranır.

Ahlak makamına eren kimse, varlığın sûretinin ardında olan Hakk’a nazar ederek yaşar.

İşte bu nazarda yaşayan kimseye ahlaklı kimse denilir.

Ahlaklı kimse, varlığa Hakk nazarıyla baktığından dolayı, hiçbir varlığa zerre kadar zarar veremez.

Ahlak, Hakk’sal bakış, Hakk’sal davranıştır.

Ahlaklı, ahaksız diye kullanılan kelime yerine; “etik olan, etik olmayan, dürüst olan, dürüst olmayan” diye kullanılması daha doğrudur.

“Etik” kelimesi, Yunanca “ethos-ethikos” sözcüğünden geldiği bildirilir.

Etik davranış, kişinin toplumdaki davranışları, ilkeleri olarak bilinir

Etik kelimesi, toplumda olumlu olan her bir davranışın adıdır.

Etik, dürüst kelimesi, toplumdaki örf adetlere uyup uymamakla ilgili olan bir kelimedir.

Ahlak ise mânevî bir makam olup, o makama eren kişinin varlığa mânevî bakışını ifade eder,

Ahlak kelimesi “Halk” kelimesinden gelir.

Allah yerleri ve gökleri halk edendir.

Allah halk ettiği varlıkta Hakk esmasıyla tecelli eder.

Bu görünen varlığa beşer denir.

Halk ise, beşeriyeti saran nûrun adıdır.

Halk kelimesi; “Muhammed nûru” hakikatinin açılımıdır.

Muhammed nûru, tek olan Allah’ın nûrunun her varlıktaki cüz boyutudur.

Yâni tüm kâinattaki tek nûrun adı Allah’tır.

Her varlıktaki nûrun adı ise Muhammed’dir.

Halk denilen, Muhammed nûrunun adıdır.

Hakk ve Halk hakikatinin zevkine erdiğimizde bunu anlarız.

Hakk, üflenen rûh sırrıdır.

Halk ise, her varlıktaki nûrun sırrıdır.

Hakk’ı bir deniz olarak düşünelim.

Halk’ı ise O denizin damlaları olarak düşünelim.

Hakk Halk birdir.

Deniz ve damlaları gibi iç içedir.

Damlalar Denizde gizlidir.

Denizden gelen damlalar Denizin kendisidir.
Hakk, halkîyete çıkmayı diledi.
Kendinden kendini halk eyledi.
Kendisi Hakk idi.
Kendinden açığa çıkan kendine Halk adını verdi.
Halk'ın adına da Muhammed denildi.
Muhammed, Hakk'ın hamd-sıfatlar boyutudur.
Muhammed nûr makamının sırrıdır.
O'nun elbisesi nûrdandır.
Nûr, henüz beşer denen elbiseye bürünmemiş idi.
Nûrun toprak boyutuna da beşer denilecek idi.
Halk zâhire çıkacak idi.
Hakk mutlak nûrdu.
Halk nûrdan gelen nûrdu.
Mutlak olan nûra "Allah" denildi.
Nurdan gelen nûra "Muhammed" denildi.
Nûr Sûresinde 35.âyetteki "Nûr alâ nûr" âyetinin
açılımı budur.

Hakk O'dur, Halk O'dur.
Halk'da kendini gizliyen O'dur.
Hakk O'nun zâtıdır.
Halk O'nun sıfatlarıdır.
Ulvîyeti Hakk'tır.
Ulvîyetinden akan nûru Halk'tır.
Hakk ulvîyetinin sırrıdır.
Halk nûraniyetinin sırrıdır.
Hakk, Vahdet olan nûrdur.
Halk kesret olan nûrdur.
İşte "nûr alâ nûr" sırrı budur.

Bâtın yönü Hakk'tır.

Zâhir yönü Halk'tır.

Rahîm yönü Hakk'tır.

Râhman yönü Halk'tır.

Râhimden çıkan yönü râhmandır.

Kendisi kendini Halk etti.

Halk olan Hakk'ın kendisidir.

Halk olan O'nun kendidir.

Bunu yazan bu hakikati ortaya koymak için, "Halk" kelimesini şifreli yazmıştır.

Halk "خَلَقَ"

Lam harfi Hakk kelimesinin içine yerleştirilmiştir.

Lam harfi çekilince Hakk kelimesi ortaya çıkıyor.

Hakk "حَقَّ"

İşte Halk, Hakk'ın içinden süzülüp gelmiştir.

Bunu yazan buna işaret etmek için böyle yazmıştır.

Yazılan tüm kelimeler, yazanlar tarafından şifrelerle bezenmiştir.

Hakk, Halk'ı şifrelerle bezemiştir.

Tüm varlık Matematik meleğinin şifrelerini taşır.

İşte Halk, Hakk'ın nûrunun tecellisidir.

Halk'ın elbisesi nûr elbisesidir.

Nûr, letafetten kesâfete akar.

Kesafette beşer denilen elbiseye bürünür.

Beşer olarak görünür.

Hakk kendisini kendisiyle şifrelendirdi.

O şifrelere göre kendini halk etti.

İşte o şifrelere "Kader" denildi.

Her varlık kendine yazılan kadere göre halk oldu.

Varlık zamanı geldiğinde, “Kün fe yekûn” emriyle halk olur.

Denizden damlalar süzölmeye hazırdır.

Deniz damla olarak görönmeye hazırdı.

Damlalar, bulut olur, yağmur olur, buz olur, kar olur.

Ama hepsinin aslı denizdir.

Tohum Hakk’tır.

Tohumdan açığa çıkan ağaç Halk’tır.

Tohum ağaç birbirinden ayrı değildir.

Ve nûrundan nûr süzölmeye başlar, nûr toprak olarak görünür.

Adına beşer denilir.

“Ene beşere mislikûm sırrı” budur.

İşte her bir beşerin özü-nûru Halk’tır.

İşte tüm beşeri âlemin tek özü Hakk’tır.

Niyazi Mısri bunu bir ilâhîsinde dile getirmiştir.

“Beşer denen bu âlem ki senin sûretle şahsındır

Hakikatte hüviyette değilsin ya resûlAllah.”

Yunus Emre de bunu bir ilâhîsinde dile getirmiştir.

“Sûret topraktır diyeni, gönlüm kabul etmez onu,

Bu toprağın cevherini hazrete ergördüm ahi.”

Hazret, nûrun varlık boyutundaki hazeratıdır.

Hakk her an varlık boyutunda hâzır ve nâzırdır.

Hakk halk boyutuna çıkararak, kesret adını alır.

Kesret Halk’tır

Vahdet Hakk’tır.

Kesret “Nûr-u Muhammed”dir.

Vahdet “Nûr-u Hakk”tır.

Kesret Vahdet birdir.

Kesret vahdet Hakk'tır.

Suyun kalıbı yoktur.

Su, elbise giyer buz olur.

Buzun aslı sudur.

Halk'ın aslı da Hakk'tır.

İşte bunu anlayan Ahlak makamına erecektir.

İnsan makamına erecektir.

İşte insan, Hakk'tan açığa çıkmış, halkın kendisidir.

A'lâ Sûresi 2: "Ellezî halâka."

Meâli: "Ki O'dur kendinden kendini Halk eden."

A'lâ Sûresi 2: "Ellezi fe sevvâ."

Meâli: "Ki O'dur kendinden kendini şekillendiren."

Hâkka Sûresi 1: "El Hâkkah."

Meâli: "Bütün varlık Hakk'tır, O'nun hakikatidir."

Necm Sûresi 45: "Enne hû halâka."

Meâli: "Muhakkak ki O'dur kendinden kendini halk eden."

İşte Halk'ta Hakk'a nazar etmek, ahlak makamıdır.

İşte Ahlak; her varlığın Allah'ın nûruyla sarılı olmasının boyutudur.

Allah'ın ahlâkıyla ahlâklanmak denilen:

Her varlığın Allah'ın nûruyla sarılı olması...

Her varlığın içinin, dışının o nûrla ihâta edilmesi...

Her varlığın Allah'ın sıfatlarıyla işleyişinin sırrıdır.

Ahlak, Halk makamıdır, Muhammed makamıdır, nûr makamıdır.

Kişi, nûr makamına erdiğinde, baktığı her varlıkta Hakk'ın nûrunu seyreder.

Varlığın tenini görmez, orada olan nûru seyreder.

Nûr Sûresi 35: “Allâh nûr el semâvâti ve el ard- yerdeki gökteki nûr Allah’tır.”

İşte her varlık o nûrdan var olmuştur.

Ve her varlık o nûrle sarılıdır ve o nûrle işleyip gitmektedir.

Muhammed makamı Halk makamı, nûr makamıdır.

Muhammed makamı “Tehiyyat” makamıdır.

Yâni Halk’a Hakk nazarıyla bakmak makamıdır.

Tehiyyat makamına erenler, “Ahlak” makamına ererler.

Yûnus Sûresi 10: “Davâhum fihâ subhânekellâhumme ve tehiyyetuhum fihâ selâm ve âhiru davâhum enil hamdulillâhi rabbil âlemîn.”

Dava hum fiha : Dua, çağrı, talep, istek, yönelme, onların, orada,

Subhâne ke : Noksan sıfattan münezzeh, sen, subhân, her şey onunla,

Allâhumme : Allah, onlar,

Ve tehiyyetu-hum : Karşılama, selamlama, hak zevkiyle halkı seyretmek,

Fiha selamun : Orada, selam, barış, selamet,

Ve ahiru dava hum : Sonrası, dua, talep, yönelme, onlar,

En el hamdu li Allâh : Hamd, tüm övgüler, tüm nitelikler, sıfatlar, Allah

Rabbi el âlemîne : Tüm varlığı vücûdlandırان, âlemlerin Rabbi,

Meâli: “Onlar orada; Allah’ım sen noksan sıfatlardan münezzehsin şuuru ile hareket ederler ve onlar Hakk zevkiyle Halkı seyrederek, orada selamete kavuşmuşlardır ve sonra da tüm sıfatların sahibi olan, tüm varlığı vücûdlandırان Allah’tır şuuru ile hareket ederler.”

Âyette belirtildiği gibi, Hakk zevkiyle Halk’ı seyretmek tehiyyat makamıdır.

Tehiyyat makamı, kişiyi Ahlak makamına erdirir.

Ahlak makamı da Muhammed makamıdır.

Her kim; Muhammed makamının zevki keyfiyetinin zevkine ererse, o kişi; her varlığın Allah'ın ahlakıyla, yâni Allah'ın halkıyetiyle sarılı olduğunu anlar.

O zevke eren kişinin varlığa bakması, Halk makamı'nın zevkiyledir.

Kişinin, Halk makamının zevkiyle halkı seyretmesi ise Ahlak'tır.

Ahlak zevkiyle halkı seyretmek ise, tenleri değil canları seyretmektir.

Varlığın tenini değil canını seyreden, insan makamına ermiştir.

Yâni her varlığın birbiriyle olan ünsiyetini anlamıştır.

Her varlık birbirine, nûr ünsiyetiyle bağlıdır.

İşte Hazreti Muhammed'in makamı, Halk'a Hakk nazarıyla bakma makamıdır.

Tehiyatta budur.

Hazret'ül Cem makamı, Hazreti Muhammed'in makamıdır.

Hazret'ül Cem; Hakk'ın bütün hazeratı, yâni bütün halkı zâhirinde cem etmesidir.

Bu hakikatle bu makama "Halk zâhir, Hakk bâtın" denir.

Bu makam "Ubudiyet-Kesret-Kul" makamıdır.

Zâhir olan kesret Hakk'ın kesretidir.

Bu kesrette sûret yoktur, Halk vardır.

Halk'tan maksat kul'dur.

Derya Hakk ise, damlaları kuldur.

Damla deryadan, derya damladan ayrı değildir, birdir.

Nasıl ki su damlalarını bir araya getirdiğimiz zaman büyük bir damla oluyorsa, bu âlem de aynı şekilde Hakk'ın birliğini gösterir.

Bu birlik şuuru ile bakmak, Ahlak makamının açılımıdır.

Damlada deryayı görmek, Halk'ta Hakk'a nazar etmektir.

Hazret makamında kul nedir zevkine erişilir.

Kulun Hakk'tan ayrı olmadığı zevkine erişilir.

Yâni damla asla deryadan ayrı değildir.

Hazret makamı sahiplerine "Hakk'ın zâhir kulları" denir.

Kul, Hakk'ın vücûd varlığında, Hakk ile zâhir olur.

Hakk kendini, kendi vücûdu zâtîyesinden izhâr eyledi.

Yâni Hakk zâhire çıktı, Halk ismini aldı.

Kendini âbit ismiyle tesmiye kıldı, yâni isimlendi.

Zâtı, kendi sıfat boyutunda bâtın kaldı.

Bu makamda Hakk'ın Halk'ta bâtın kalması ve Halk'ın Hakk'ın vücûdunda zâhir olması şunun gibidir:

Gündüz Güneş var iken, yıldızlar görünmez olur.

Gece vakti, yâni leyl durumunda, Güneş görünmez olur ve yıldızlar zâhir olur.

Yıldızlardan ve aydan yansıyan ziya bir Güneşin ziyasıdır.

İşte tüm Halk'tan yansıyan ziya, Hakk'ın kendi ziyasıdır.

İşte Güneş yıldızlar mazharından görüldüğü gibi, kulun dahi mazharından görünen Hakk'tır.

Bu makamda Hakk'ın, Halk'ta bâtın kalması kul'a nisbet olmasından ileri gelir.

Zira buradaki Halk denilen Hakk'ın sıfatından ibarettir.

Kul Hakk'a ârif olunca, kendi benliğinin, Hakk'ın benliği olduğunu, şuhut ve zevk ettiğinde, bâtınlık zâhirlilik kalmaz.

Nedir bâtın odur zâhir.

Hazreti Muhammed'in; "Men reani fakat reyul Hakk-Beni gören Hakk'ı görür" sözü, bu hakikati anlatır.

İşte bu makamda sâlik: Hakk ile Hakk'ı, Halk yüzünden zevken ve şuhuden aynen görecek, zevk edecektir.

Ve sâlik Ahlak makamına erecektir.

Ahlak makamı, Hakk ile Hakk'ı aynen Halk yüzünden görmektir.

Bu şuurla yaşamak ahlaklı olmaktır.

Her varlıktan yansıyan nûr Allah'ın kendi nûrudur.

İşte bu terbiye ile terbiye edilen çocuk, ahlak makamına erecektir.

Çocuk Allah'ın Rab esmasıyla terbiye edilmelidir.

Terbiye, Rab kelimesi ile bağlantılıdır.

İsrâ Sûresi 24: "Vahfid lehumâ cenâhaz zulli miner rahmeti ve kul rabbirhamhumâ kemâ rabbeyânî sagîrâ."

Ve ihfid lehumâ cenâha	: İndir, alt, düşük, onlara, kanat, bağlanma,
El zulli min el rahmet	: Alçaltma, tevâzû ile, merhamet, rahmet,
Ve kul rabbi erham humâ	: De, söyle, Rabbim, merhamet et, onlara,
Kemâ rabbeyânî	: Beni yetiştirdi, terbiye etti,
Sagîrâ	: Küçükken, çocukken,

Meâli: "Ve onlara bağlı kalmanızı, merhametli, tevazulu olmanızı ve Rabbim! Onlar beni küçükken terbiye edip yetiştirdi, sen de onlara merhamet et, diye söyleyin."

İşte ilk terbiye anne babadan gelir.

Eğer çocuk, ilm-i irfan yolunda terbiye görürse, edep sahibi olup, Allah'a teslimiyet içinde olursa çocuk güzel bir terbiye ile terbiye edilmiş olur.

Çocuk nasıl bir eğitim görmelidir?

Aileden gelen eğitim nasıl olmalıdır?

Evet, çocuğun terbiyesi çok önemlidir.

Terbiye, Allah'ın Rab esmasının ne olduğunu öğretmekle oluşacaktır.

İlm-i irfan yolunda olan kâmil kimselerden eğitim gören çocuklar, terbiye makamında eğitilirler.

Çocuk kendi yaratılışını anlamaya başladığında Allah'ın Rab esmasıyla terbiye görür.

Çocuk kendinin ve varlığın nasıl bedenlendiğini anladığında Allah'ın Rab esmasını da anlamış olur.

Râb, rubûbiyet, erbaa, râbia, mürebbiye, râbita, râbit, râbtiye, terbiye, ribâ, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Râb "R-B" harfleriyle yazılır, "Rı" harfi varlığın açığa çıkışı, filizlenme, bedenlenme boyutudur.

"Be" harfi, her şeyin bi özden açığa çıkışına işaret eder.

Râb esmâsı; Allah'ın her bedendeki, beden sahibi ve o bedendeki işleyişin esmâsıdır.

Allah'ın, bir vücûddaki karşılığı "Râb" esmâsıdır.

Allah'ın, bir vücûddaki sahipliği "Râb" esmâsıdır.

Yâni tüm âlemlerin sahibi Allah'tır, Allah'ın bir vücûddaki sahipliği Râb'dir.

Onun için, bir evin sahibine "Râbbü'l dâr" denir.

Bir malın, bir mülkün, bir sermayenin sahibine de "Râbbü'l mâl" denilir.

Tâ-Hâ Sûresinde, firavun ile Hazreti Mûsâ'nın konuşması konusu vardır.

Firavun, Mûsâ'ya sorar:

Tâ-Hâ Sûresi 49: "Kâle fe men Râbbikumâ yâ Mûsâ."

Meâli: "Ya Mûsâ! Râbbim dediğin kimdir?"

Tâ-Hâ Sûresi 50: “Kâle Râbbunellezî atâ kulle şey’in halkahu summe hedâ.”

Meâli: “Dedi ki: Bizi vücûdlandırandır. Ki O’dur bütün her şeyi tecellileriyle halk eden. Sonra da tüm varlıktaki tecellileriyle yol gösteren.”

Hazreti Mûsâ’nın açıklaması şöyledir, “Senin vücûdunun da, benim vücûdumun da sahibi olandır, vücûdlarımızda olan tecellilerin sahibidir.”

Âyette belirtildiği gibi, Râb; varlık boyutundaki her varlığın vücûdlarında olan Allah’ın işleyişi, tecellileri boyutudur.

Allah’ın varlığı vücûdlandırma boyutu “Râb” boyutudur, “Râb” esmâsıdır.

Allah’ın bizleri vücûdlandırması, vücûdlarımızı bir şekil içinde terbiye ederek, açığa çıkarması, Allah’ın Râb esmâsıdır.

“Râbbim Allah’tır” denilmesi, vücûdumun sahibi Allah’tır anlamındadır.

Yâni kişi “Râbb’im!” Dediği zaman, kendindeki Allah’a seslenmiş olur.

Bu sesleniş vücûd boyutundaki Allah’a olan bir sesleniştir.

Râb; vücûdun sahibi, vücûdu terbiye eden, vücûd boyutundaki Allah’ın işleyişi, vücûdların şekillendirilmesi, bedeninin açığa çıkmasına sebep olan tecelli boyutu, hücreden vücûdun oluşturulması boyutudur.

Her an vücûdda olan işleyişi yapan, Allah’ın vücûddaki boyutu “Râb” boyutudur, “Râb” esmâsıdır.

Kişi “Râbb’im!” dediği zaman “Ey vücûdumun sahibi Allah!” diye seslenmiş olur.

Kişinin vücûdunu şekillendiren, yâni kişiyi vücûdlandırın ve her an o vücûdda işleyişiyle kendini gösteren, vücûdu tutan, Allah’ın kişideki adı Râb’dır.

Her vücûdu tutan Allah'ın vücûd boyutundaki karşılığı Râb'dir.

Râbta; vücûddaki tecellilerin birbirine bağlılığı, cümle varlığın birbirine olan bağlılığı demektir.

Râbta; fiillerin fâilde, sıfatların mevsûfta, vücûdların Zât'ta birleşimidir.

Vücûd dersinde talebe, kendi vücûdunu tutan Zât'ın, Râb boyutuna, rubûbiyet boyutuna, kendindeki Allah'ın tecelliler boyutuna şahit olur.

Allah'ın vücûddaki tecelliler boyutu, fiil, sıfat, Zât tecellisidir.

İşte bu tecelliler boyutu "Râb" esmâsıdır.

Mürebbiye, terbiye eden demektir.

Allah, Râb esmasıyla tüm bedenleri şekillendirir, yâni terbiye eder.

Mürebbiye; şekil veren, terbiye eden, vücûdlandırıran, hücre hücre doku doku vücûdu şekillendiren demektir.

Yâni bedenin mürebbiyesi, bedeni terbiye eden Allah'tır.

İşte çocuk, bedeninin nasıl şekillendiğini ve şekillendireni anladığında Allah'ın rab esmasıyla terbiye görmüş olur.

Eğer çocuk kendini şekillendireni anlayamazsa, bedeni kendine nisbet ederek "ben benim" gafletine düşer.

Bu gaflet ribâ durumudur.

Ribâ, kendi vücûdunun sahibini bilemeyip, "benim vücûdum" deme gafletine düşmek, vücûdu Allah'a nispet etmemek, kendine vücûd nispet etmenin durumudur.

Yâni "Ben benim" deyip, her türlü şahsi çıkar peşinde koşmaktır.

Allah'ın tecelli tezahürü, yâni kendini vücûdlar boyutundan zâhire çıkarması "Râb" boyutudur.

Fâtiha'daki "El hamdu lillâhi Râbbil âlemîn" âyeti, "Allah; tüm varlığı vücûdlandırandır, tüm niteliklerin sahibidir" demektir.

Deryanın kendisini Allah boyutu olarak düşünürsek, bir damla boyutu da Râb boyutudur.

İnsanın Allah'a seslenişi, Râb boyutundan geçer, yâni kendi vücûdunu tutan Allah boyutuna sesleniştir.

İnsan, kendisi ile ilgili dua edeceği zaman, "Râbb'im" diye başlaması daha uygundur.

Çünkü vücûdlara yapılan sesleniş, vücûddaki esmâların hareketliliğine yol açacaktır.

Başkaları için, evlatları için, ülkesi için, insanlık için yapacağı duada "Allah'ım" diye başlanması daha uygundur.

"Râbbil âlemîn" kelimesi, görünen görünmeyen tüm vücûdların sahibi anlamındadır.

Görünen görünmeyen tüm vücûdların sahibi Allah'tır.

Râb esmâsı ile terbiye gören çocuk:

Her vücûdun sahibinin Allah olduğunu bilerek yaşar.

Kendi vücûdlarında, Râb boyutuna teslimiyet içinde olur.

Râb şuuruyla yaşar.

Ribâ durumuna düşmemeye çalışır.

Yâni vücûdu kendine nisbet etmez.

"Allah'ım! Bu vücûdun sahibi sensin, emanetçisi biziz" şuuruyla hareket eder.

Râb boyutunun esmâlarının akış sırlarını bilir.

Her varlığın Râb esmâsının nasıl tecelli ettiğini, bedenlendiğini görür.

İşte bu terbiye ile yetişen çocuk, en güzel terbiye ile terbiye edilmiş olur.

Râb esmasının hakikati ile yetişen çocuk, her an Allah'a rabita içinde yaşar.

Her an her varlıkta Allah'a râbita içinde yaşayan çocuk, ahlak makamının şuuruyla yaşar.

Hazreti Muhammed'in "Çocuklarınızı güzel yetiştirin, onlara güzel sözler edin" diye bildirmesi, Râb esmasının hakikati ile yetiştirilmesine işaret eder.

Çocuk, Râb esmasıyla terbiye görürse, her varlığı Râb esmasıyla şekillendirenin Allah olduğunu bilir.

Varlığa baktığında, varlığın kendine uygun bir bedenle şekillendirildiğini anlar.

Böylelikle fıtrat-ı ilâhî makamına erer.

Fıtrat-ı ilâhî, her bir varlığın kendine en uygun bir şekilde, bir yazılıma göre şekillendiği makamdır.

Bu da Allah'ın "El Fıtrat" esmasıdır.

İşte böylelikle Rab esmasıyla terbiye gören çocuk, tüm bedenleri şekillendirenin, terbiye edenin Allah olduğunu anlar.

Ve böylelikle Hakk, Halk makamlarına adım atar.

Halk da Hakk'a nazar ederek de ahlak makamına erişir.

Ahlak makamına eren çocuğun aklına zerre kadar kötülük gelmez.

Allah'ı layıkıyla anlayan çocuk, çevresine zerre kadar kötülük düşünmez.

Halk'ta Hakk'a nazar ederek yaşar.

Baktığı her varlığın Allah'tan ayrı olmadığını bilerek yaşar.

İşte bu ahlaklı olmanın şuuruyla yaşamaktır.

Ahlaklı yetişen çocuk:

Her varlığın ardında Hakk'a nazar eder.

Varlığa saygının Hakk'a saygı olduğunu bilerek yaşar.

Kul olduğunu unutmadan yaşar.

Ölümlü olduğunu unutmadan yaşar.

Şefkât ve rahmet içinde davranır.

Tevâzû ve tenezzül içinde davranır.

Ben duygusuyla değil, biz duygusuyla yaşar.

Tüm varlığın birbiriyle olan bağına bilerek yaşar.

Varlığa varlığın yaratılış fitratına göre davranır.

Mesela bir çiçeğe ne kadar su verileceğini, haftada ya da ayda kaç defa su verileceğini bilerek davranır.

Ahlak makamına eren çocuk büyüdüğünde, çevre ilişkileri insanî olur.

Derdi olanın derdini gönlünde hisseder, onun derdi için koşar.

Kendinin ve karşısındaki kişinin, Allah ile olan bağına bilerek yaşar.

Her an Allah'a rabıta içinde yaşar.

O insanın gönlü, her an rahmet ve şefkât içindedir.

Derdi olanın derdini çözmek için çırpınır.

Hüzünlü olan birine umut olmak için çırpınır.

Sıkıntısı olanın sıkıntısını çözmek için koşar.

Büyüklere saygılı davranır.

Küçüklerin ilim, irfan, ahlak üzere yetişmesi için gayret gösterir.

İşte kendi yaratılışını anlamanın terbiyesi ile yetiştirilen çocuk, ahlaklı olur.

Ahlaklı olan çocuk edebli olur.

Edeb varlığın ardında Hakk'ın olduğunu bilerek yaşamaktır.

İşte çocuklar Rab terbiyesi ile terbiye edilmeli, Hakk makamıyla ahlak sahibi edilmeli, halk'a edeble yaklaşmak için eğitilmelidir.

İşte bu şuurla yetişen çocuklar, bir toplumun kalkınmasına vesile olurlar.

O toplumda adaletin, huzurun oluşmasına katkı verirler.

Ve o çocuklar, geleceğin nesline de güzel örnek olurlar.

LOKMAN'IN EVLADINA ÖĞÜTLERİ

“Ey oğlum Allah'a ortak koşma-Yâ buneyye lâ tuşrik bi Allâh” (Lokman Sûresi 13)

Ey oğlum:

“Şirk koşmak nedir iyi anla ve asla müşrik durumuna düşme.”

“Allah'ın ulviyetinin yanında ben de varım deme.”

“Allah'a ait olan nitelikleri kendine nispet etme.”

“Senin teninin de cânının da sahibi O'dur, benlikte kalma.”

“Bak vücûduna, vücûdundaki işleyişin sahibi sen misin?”

“Bak vücûduna, vücûdundaki sıfatların sahibi sen misin?”

“Bak vücûduna, vücûdunun Zâtı sen misin?”

“Sen mi kendini dünyaya getirdin?”

“Sen mi vücûdunu şekillendirdin?”

“Bak vücûduna onu sen var etmedin.”

“Bak tüm organlarına, onları belli bir ölçüde, belli mizan içinde sen var etmedin.”

“Gözünü, kulağını, elini, ayağını, cümle hücreni ve organlarını sen mi bir araya getirdin, sen mi onların işleyişini yapmaktasın?”

“Vücûdunda olan nice sıfatların sahibi sen misin?”

“Hay olan diri olan sen misin?”

“Hayy olan, diri olan, sürüp giden O'dur.”

Ey oğlum:

“Sakın kendini bilmiş, başkasını cahil görme.”

“Bil ki ilmin sahibi Allah’tır.”

“Ve Allah ya’lemu ve entum lâ talemûn-Allah ilmin sahibidir, siz ilmin sahibi değilsiniz.” (Âl-i İmrân Sûresi 6)

“Sakın kendini ilim sahibi görüp de şirke düşme.”

“Bil ki ilmin sahibi Allah’tır, Allah her varlıkta ilmini tecelli ettirir.”

“Her zaman tevâzu içinde ol.”

“Her zaman talebe hüviyetinde dur.”

“Öğrenme derdine düş, bildim egosuna kapılma.”

Ey oğlum:

“Sakın kendini yüce görme.”

“Ekber- Yüce olan Allah’tır, kendine yücelik nispet etme.”

“Sakın kendini hâkir de görme.”

“Sakın kimseyi de hâkir görme.”

“Baktığın her varlığın özü Allah’ın ulviyetidir.”

“Baktığın her varlık Allah’ın yüceliğini taşır, o yücelik Allah’a aittir, varlığın kendine ait değil.”

Baktığın her varlık O’nun tecelli tezâhürüdür.

“Halk’a Hakk nazarıyla bak, sakın bu bakıştan düşme.”

“Bil ki ortak koşmak, ama kendini, ama birini yüce görmek, ama kendinde ama birinde Allah’ın yüceliğini görememektir.”

“Allah hepimize şah damarından yakındır, O hepimizin vücûdunu sıfatlarıyla ihâta etmiştir, bu nazardan asla ayrılma.”

“Hiçbir varlığı O’ndan ayrı görme.”

“Hepimizin kaynağı O’dur.”

“İlâ Allâh merciu kum cemîân. Sizin, bütün her şeyin kaynağı ancak Allah’tır.” (Mâide Sûresi 105)

“Kânâllah ve lem yekûn meahu şey'a.”

“Bütün her şey O'nunla beraberdir, hiçbir şey O'ndan ayrı değildir, her şeyin kaynağı Allah'tır.”

“İşte ey oğlum, şirk koşmak kendine yaptığın en büyük zülümdür, dikkat et.”

Lokman Sûresi 13: “İnneş şirke le zulmun azîm.”

Meâli: “Muhakkak ki şirk koşmak kişinin kendine yaptığı en büyük zülümdür.”

Ey oğlum:

“Huvel evvelu vel âhiru vez zâhiru vel bâtın.” (Hadîd Sûresi 3)

“Evveli olmayan, sonsuz olan, görünen ve görünmeyen O'dur.”

“Sakın bu şurdan ayrılma.”

“Sakın kendini O'ndan ayrı sanma.”

“Sakın, Allah'ın ulviyetinin yanında ben de varım deme.”

Ey evlat! Annene, babana iyi davran.

Annen seni 9 ay karnında taşıdı.

Canından can, kanından kan, teninden ten verdi.

Seni doğururken acılar çekti.

Seni emzirdi doyurdu.

Annen baban senin için koştu, seni büyüttüler.

Hastalandın koştular, onlar da seninle hastalandılar.

Ağladın, seninle ağladılar, güldün seninle güldüler.

Bunları hiç unutma ve onlara iyi davran.

Lokman Sûresi 14: “Ve vassaynel insâne bi vâlideyh, hamelethu ummuhu vehnen alâ vehnin ve fisâluhu fî âmeyni enişkurlî ve li vâlideyk, ileyyel masîr.”

Meâli: “İnsana; anne ve babasına iyi davranmasını vasiyet ettik. Annesi her durumda her yerde onu karnında taşıdı. İki yıl içinde süttten kesilinceye kadar emzirdi. Anne ve babanıza her zaman minnettarlık içinde olun. Dönüşünüz banadır.”

Annene babana her zaman saygı içinde ol.

Sen de onlar için koş.

Onların kâlblerini kırma.

Onlara öf bile deme.

Onların halini hatırını sor.

Sadece kendi anne babanın değil, tüm anne babalara saygı duy.

Onları da kendi annen baban gibi sev.

Onlara da saygını sevgini eksik etme.

Onların da halini hatırını sor.

Yan komşularının bir ihtiyacı varsa onlar için de koş.

Yolda karşılaştığın herkese Allah’ın selamını ver.

Allah’ın sevgisini içinde hisset.

Unutma bir gün ecelimiz gelecek.

Allah bizlere vasiyet etmiş...

Anne babamıza ve tüm anne babalara ve tüm insanlara ve tüm varlığa iyi davranmamızı.

Kimseye kaba davranmamamızı.

Kimseye zarar vermememizi.

Öfkemizi yutmamızı.

Kimseyi yargılamamamızı.

Kimseyle alay etmememizi.

Kimseye hor bakmamamızı.

Kimsenin ardından çekiştirmememizi.

Kimseyi aldatmamamızı.
Kimseye zerre kadar kötülük yapmamamızı.
Bil ki evlat, birine zarar veren kendine zarar verir.
Birine kötülük yapan, Allah'ın sevgisinden, ilâhî huzurundan uzaklaşır.

Ey evlat! Bil ki Allah'ın vasiyeti, Allah'ın emridir.

O'na uy evlat.

O'na uyman, senin hayrın içindir.

O'na uyman senin huzurun içindir.

Bil ki huzur Allah'ı duymakta gizlidir.

Bil ki huzur duyduğunu yapmakta gizlidir.

Allah sevgisine erişmek, O'na teslim olmakta gizlidir.

Allah'ı duy evlat.

O'na uy evlat.

O'nu unutma evlat.

Asıl annen baban O'dur evlat.

Ey evlat:

İlim ifade etmeyen şeyler hakkında tartışmaya girme.

İlim ifade etmeyen şeyler, seni hakikate götürmez.

Seni ortak koşmaya düşüren hiçbir şeye uyma.

Hep güzel haller içinde ol.

Edindiğin arkadaşların da güzel haller içinde olanlar olsun.

Lokman Sûresi 15: "Ve in câhedâke alâ en tuşrike bî mâ leyse leke bihî ilmun fe lâ tuti'humâ ve sâhibhumâ fîd dunyâ magrûfen vettebi."

Meâli: “Bir bilgileri olmadığı hâlde, eğer seninle ortak koşma hakkında mücadele ederlerse, artık o hâlde olanlara uyma. Yaşamlarında güzel hâller içinde olanlarla beraber ol.”

Evlat; ilimle hareket et.

İlim ifade etmeyen şeyin ardına düşme.

Asılsız şeylere inanma.

Hakikat ancak ve ancak ilimle anlaşılır.

Bilinmeyenler, ilimle bilinir olur.

Delillere ilimle ulaşılır.

Ve bil ki kitaplarda yazılanlar ilim değildir.

İlim, varlığın sayfalarında yazılı olanlardır.

Kitaplarda yazılan bilgiler sana yardımcı olur, ama bil ki o bilgiler asla ilim değildir.

Evlat; ilim nedir bilgi nedir, ince ince düşün.

İlim; varlığın varoluşunun akışında ve işleyişinde vardır.

İlim, varlığın özünde olan, varlığın var oluşunun ve varlığa ait olan sonsuz inceliklerdir, yazılımdır, hakikatlerdir.

İlim varlığın özünde vardır.

Bilgi ise sözlerde ve kitaplarda vardır.

Evlat, edindiğin bilgiye dikkat et.

Bilgi vardır, ilimle tanıştırır.

Bilgi vardır, zulümle tanıştırır.

Sakın ilimden ayrıılma.

Hazreti Muhammed’in mesajı olan ezanda, günde 20 defa okunan “Eşhedü” kelimesinin işareti olan ilimle buluş.

Şahit olmak için ilim şarttır.

İlim seni hakikate ulaştırır.

Ve sakın unutma:

Allah, âlim isminin tecellisi olan ilim ile her varlıktan mürşitlik yapar.

Allah her varlıktan, âlim isminin tecellisi olan ilim ile irşat eder.

Sana anlatılan şeylere hemen inanma.

Düşün, araştıır, şahit ol.

Bil ki aslı olmayan şeyler seni, ayrımcılığa, kibre, ce-halete sürükleyecektir.

Bil ki ayrımcılık algısı veren her söz, seni zalimleş-tirecektir.

Bil ki Tevhîd'e iletmeyen her açıklama, seni şirke düşürecektir.

İlim üzere olmaktan asla ayrılma.

Hep ilimle hareket et.

Bil ki ilim, varlığın varoluş sıfatlarından biridir.

Bil ki ilim, Allah'ın sıfatlarından biridir.

Bil ki ilimsiz her şey seni; ikiliğe düşürür, bilmişliğe sürükler, kibre düşürür.

Bil ki ilim, yol göstericidir, rahmettir.

İlim ifade etmeyen bir şeyin ardına sakın düşme.

İsrâ Sûresi 36: "Ve lâ takfu mâ leyse leke bihî ilm."

Meâli: "Bir ilim ifade etmeyen şeylerin ardına düşme."

Bak bu âyeti de hiç unutma.

Kur'ân'da geçen her bir âyeti önemse, cân kulağıyla duy.

Bil ki Kur'ân seni, yayılmış olan varlık Kur'ân'ına yönlendirir.

Varlık kitabının özünde şaşmaz hakikatlerin olduğunu unutma.

İlimle tanışmak istiyorsan varlık kitabını oku.

İlimden ayrılmak istemiyorsan varlığın varoluşunu incele.

Müminlik makamına ermek istiyorsan ilmin gösterdiği yoldan ayrılma.

Bir ömür ilim üzere ol, ilimden ayrılma.

Düşünmeden, araştırmadan, gözlemeden, incelemeden ayrılma.

Bil ki ilim seni hakikate erdirir.

Bil ki ilim seni geliştirir.

Bir bilgiden diğer bir bilgiye eriştirir.

Aradığın tüm soruların cevaplarına ulaştırır.

Aslı olmayan şeylerin ardına düşme.

Bil ki aslı olmayan şeyler, yâni hurafeler seni yozlaştırır.

Bil ki aslı olmayan şeyler seni, her gün aynı yerde bırakır, her gün aynı şeyi yaptırır.

Ey evlat:

Gördüğün her varlık Allah'tan gelir, Allah'a döner.

Yeryüzünde zerre kadar da olsa ne olursa olsun, Allah her varlıkta her an tecelli eder.

Allah her varlıktan hakikatlerini bildirir.

Hakikate erişmek istiyorsan, yönünü varlığın kendine çevir.

Yerlere göklere bak, gördüklerinin nasıl var olduğunu ve var edenin kim olduğunu düşün.

Lokman Sûresi 16: "Yâ buneyye innehâ in teku miskâle habbetin min hardalin fe tekun fî sahetin ev fîs semâvâti ev fîl ardı ye'ti bihâllâh, innellâhe latîfun habîr."

Meâli: “Lokman oğluna dedi ki: Ey oğlum! Hardal tanesi kadar veya daha küçük bir oluşum olsa, göklerde veya yerde veya kaya içinde nerede olursa olsun, ortaya çıkan her şey Allah’tan gelir. Muhakkak ki Allah tüm hakikatleri incelikleriyle bildirendir.”

Evlat, Allah’ı asla unutma.

Her an O’na bağlılık şuuruyla yaşa.

İrfaniyet içinde ol.

Kötülükten her zaman uzak dur.

Sana isabet eden şeylere sabret.

Başına gelen olumsuz şeylere sabret.

Başına gelen olumsuz şeylerin hikmetine ermeye çalış.

Olumsuz şeyler seni sıkacaktır, ama unutma bu sıkıntıyı veren beynindir, beynin sana olayların hikmetine ermen için mesaj gönderiyor.

Hikmetine ermediğin müddetçe sıkıntın devam eder, beynin sana o sıkıntıyı hissettirerek, olayın hikmetine ermelisin diyerek mesaj gönderir.

Olayların hikmetine erdiğin zaman sıkıntın azalacaktır.

Ey Evlat;

Allah’ı unutmadan yaşa.

Ne yaparsan yap, Allah’ı unutmadan, bir edeb içinde, bir adalet içinde yap.

Lokman Sûresi 17: “Yâ buneyye ekımıs salâte ve mur bil marûfi venhe anil munkeri vasbir alâ mâ esâbek inne zâlike min azmil umûr.”

Meâli: “Ey oğlum! Her an Hakk’a bağlılık şuuru üzere ol. Hakikatlere arif ol ve sakın hakikatleri inkâr etme.

Sana bir şey isabet ettiğinde sabırlı ol. İşte böylece işleyişi anlamada kararlı ol.”

“Emir bi’l ma’rûf ve nehiy ani’l münker” ehli olarak yaşa.
Allah’a teslimiyet içinde ol.

Unutma Allah’a teslimiyet içinde olmak İslâm’ın hakikatidir.

İslâm şuuru ile yaşayan kimseye “Müslüman” denilir.
Müslüman olan kimse, “Emir bi’l ma’rûf ve nehiy ani’l münker” ehlidir.

Yâni kötülüğü men eder, iyiliğe kapı açar.

Müslüman olan kimse her zaman iyilik üzeredir.

Davranışlarıyla iyiliği özendirir.

Müslüman kimse, toplumda kötülük bitsin, kimse kimseye zulüm etmesin ister.

Bir kişi birine kötülük yapmak istese, onu engellemek için büyük gayret gösterir.

Onun için toplumda kötülüklerin anası olan, gurur, kibir, benlik, çıkar içinde olma duygularını yok etmek için gayret gösterir.

Âl-i İmrân Sûresi 104: “Veltekun minkum ummetun yedûne ilel hayri ve yemurûne bil marûfi ve yenhevne anil munker ve ulâike humul muflihûn.”

Meâli: “Sizlerden bazı kimseler; hayırlı olan şeylere davet ederler, onlar hakikatlere arif olmak için çalışırlar, kötülüklerden uzak dururlar. İşte onlar felaha erenlerdir.”

Bazı kimseler denilen kesim, yâni İslâm şuuruyla yaşayan kimseler, âyette belirttiği gibi “hayırlı olan şeylere davet ederler, onlar hakikatlere ârif olmak için çalışırlar, kötülüklerden uzak dururlar.”

Onlar toplumda kötülük olmasın, irfâniyet olsun, iyilik olsun diye mücadele ederler.

Burada geçen marûf kelimesi, arif kelimesi ile bağlantılıdır.

Marûf; irfaniyet, iyilik, hakikate arif olmak anlamlarındadır.

Emri marûf; irfaniyete iyiliğe yönlendirmek demektir.

Ârif; anlayan, bilen, şahit olan, kavrayan, gören demektir.

Ârif; Allah'ı bilen, Allah'a şahit olan demektir.

Ârif olan kimse, marûf ehlidir.

Yâni insanları irfaniyete, iyiliğe, güzelliğe yönlendirir.

İşte onlar İnsanı Kâmillerdir.

Kâmil insan İslâm makamına erişmiş kimsedir.

Onlar, Allah hakikatine erenlerdir.

Allah'ın zâtında fâni olanlardır.

Allah'ın rûhunda bâki olanlardır.

Allah'ın nûrunu giyinenlerdir.

Tüm resûl nebîlerin makamlarını görenlerdir.

Muhammedî mertebeye erenlerdir.

Hakk deryasına karışanlardır.

Nice mânâyâ erenlerdir.

Hakk'ın vahyinden duyanlardır.

Halkta Hakk'ı seyredenlerdir.

Hakk'ın nûrunu yansıtanlardır.

Sevgi makamına, aşk makamına erenlerdir.

Sevgi makamında dirilenlerdir.

Aşk makamında ölümsüzlerden olanlardır.

Sözün, bakışın, hâlin, davranışın hakça olanlardır.

Sabrın, tevekkülün, teslimiyetin tastamam olanlardır.

İhlâslı, samimi, olanlardır.

Güvenilen, emin olunanlardır.

Yaptığı her şeyi hakk için yapanlardır.
Her sözünde, her davranışında Hakk'ı hatırlatanlardır.
Her hâli tenezzul, tevâzû içinde olanlardır.
Yüzleri güldürenlerdir.
Karamsarlıkları, kaygıları söndürenlerdir.
Umut verenlerdir, sevindirenlerdir.
Çaresizlere çare olanlardır.
Sorunları çözenlerdir.
Sevdirenlerdir.
Korkuları yok edenlerdir.
Her türlü kötülüğü bitirmek için mücadele edenlerdir.
Fitneliği, fesatlığı bitirenlerdir.
Öfke, nefret ateşini söndürenlerdir.
Kötülükleri rahmetle, irfâniyetle bitirmeyi öğretenlerdir.
İlim ile yol gösterenlerdir.
Hakk'a hakikate yönlendirenlerdir.
Çalışmayı, keşfetmeyi hissettirenlerdir.
Şahit olmanın yolunu gösterenlerdir.
Gönüllerde nice sırlara kapı açanlardır.
Gönül gözüyle bakmayı öğretenlerdir.
Gönüllere huzur verenlerdir.
Edebe, adalete sevk edenlerdir.
Şefkâti, merhameti hissettirenlerdir.
İyiliği, yardımı, hizmet etmeyi, kendileri yaparak örnek olanlardır.
Beden diliyle nice güzellikleri hissettirenlerdir.
Barışı sağlayanlardır.
Tevhîd şuuruna eriştirenlerdir.

İşte evlat “Emir bi'l ma'rûf ve nehiy ani'l münker” ehli olarak yaşa.

İnsanı Kâmil mertebesine eriş.

Çevrene hakikatleri hissettir.

Öncelikle kendin insanlara örnek ol.

Ey evlat;

İnsanlara hiçbir zaman suratını asma.

Tevâzu içinde davran.

Asla büyüklenme içinde olma.

Lokman Sûresi 18: “Ve lâ tusair haddeke lin nâsi ve lâ temşi fil ardı merahâ innellâhe lâ yuhıbbu kulle muhtâlin fehûr.”

Meâli: “İnsanlara suratını asma, yeryüzünde böbürlenerek yürüme. Muhakkak ki büyüklenme, övünme hallerinde olanların tümünde Allah sevgisi yoktur.”

İçinden Allah sevgisini eksik etme.

Her zaman sevgi içinde davran.

İnsanlara kırıcı davranma.

Suratını ekşitme.

Yürürken kibir ve gurur içinde olma.

Büyüklik hallerinden hep uzak dur.

Asla gösteriş içinde olma.

Riyaya düşme.

Konuşurken asla ve asla övünme.

Yaptıklarını övünerek anlatma.

Yaptığın iyilikleri unut ki onlarla gururlanma durumuna düşme.

Hatalarını asla unutma.

Hatalarını hep sıcacık tut ki bir daha yapma durumun olmasın.

Hatalarına dönmemek için hep tövbe şuurunda dur.

Bil ki bir kâlb kırmak, gönlündeki ilâhî kapıları kapatır.

Konuşurken asla bilmişlik durumu sergileme.

Talebelik hüviyetinden bir an bile ayrılma.

Konuşurken kendi bildiğinin inadında durma.

Konuşurken karşıdaki kişiyi sakın cahil görme.

Herkesin bir şekilde bildiği şeyler vardır, bu duyguyla konuş.

Konuşurken sesini yükseltme.

Sesini yükseltmekle, söylediğin doğru demek değildir.

Konuşurken bilmişlik hissi vererek konuşma.

“Böyle tespit ettim” diyerek, tevâzû içinde konuş.

Biri konuşurken onu can kulağıyla dinle.

Bir sohbeta gittiğinde dinle ki gönlün başka kapıları açsın.

Birini dinlerken başka bir şey düşünme.

Birini dinlerken onun eksik gediğini arama.

Birini dinlerken onu tartma.

Muhalefet ederek dinleme, anlamak için dinle.

Birini dinlerken yüzünden samimiyeti eksiltme.

Tüm kalbinle dinle ki anlatılanlardaki derslere eresin.

Yüzünden tebessümü eksiltme.

İnsanlara ümit verenlerden ol.

Asla büyüklenme.

Asla övünme.

Bil ki sen bir sineğin kanadını bile halk edemezsin.

Bundan dolayı tevâzudan asla ayrılma.

Kavga ortamında büyüyen çocuğun büyüdüğünde sözleri, genelde kavga ve fâsıklık üzere olur.

Huzur ortamında büyüyen çocuğun sözleri ise hep sevgi ve huzur üzere olur.

Ey evlat;

Konuşmana dikkat et.

İnsanları saygıyla dinle.

Lokman Sûresi 19: “Vaksid fî meşyike vagdud min savtik inne enkerel asvâti le savtul hamîr.”

Meâli: “Tevazulu bir şekilde yürü. Sesini yükseltme. Doğrusu sesini yükselterek, başka sesleri bastırmak doğru değildir.”

İnsanların konuşmasına izin ver.

İnsanları dinle, anlamaya çalış.

Birinin sesini kesme.

Sesini yükselterek kimsenin sesini bastırma.

Sesini yükseltme.

Bağırıp çağırma.

Bil ki sesini yükselten, bağırıp çağıran içsel öfkeleri olan kişidir.

Bağırıp çağıran, bir şeyleri örten kişidir.

Bağırıp çağıran, kendini haklı göstermeye çalışan kişidir.

Bağırıp çağırmakla haklılığını ispat edemezsin.

Zaten bir kimseye de haklılığını ispat etmek derdin olmamalı.

İnsanlarla konuşurken onların konuşmasını kesme.

İnsanları anlamak için sessizce dinle.

Öğrenmek istiyorsan sus ve dinle.

Bağırıp çağırmakla, sesini yükseltmekle, başkasının sesini kesmekle, hakikate eremezsin.

Bağırıp çağıran duyamaz, düşünemez, anlayamaz.

Birini dinlerken sözünü kesme, ille de ben konuşacağım duygusundan kurtul.

İnsanların konuşmasına izin ver.

İnsanları dinle, anlamaya çalış.

Birinin sesini kesme, ona sesini yükseltme.

Sesini yükselterek kimsenin sesini bastırma.

Tevazulu davran.

Tevazu içinde dinle.

Tevazu içinde sor.

Bağırıp çağırma.

Bilmişlik ısrarında olan kimsenin gözleri varlığa hikmet nazarıyla bakamaz.

İlle de benim bildiğim doğru inadında durma, ya senin bildiğin hakikat değilse.

Başkasını dinle ki düşünesin, araştırasın.

Sesini yükselten, bağırıp çağıran kimse, gönlünü öğrenmeye kapatmış olan kimsedir.

O kimsenin, öğrenmeye anlamaya derdi yoktur, o kimse kendi bildiğinin inadında olan kimsedir.

Hucurât Sûresi 2: "Lâ techerû lehu bil kavli ke cehri ba'dikum li ba'dın."

Meâli: "Söylemlerinizde sesinizi yükseltmeyin, birbirinize karşı bağırıp çağırarak konuşmayın."

Kur'ân ne güzel öğütler vermiş.

Söylemlerinde sesini yükseltme.

Hiç kimseye karşı bağırarak konuşma.

Bil ki boş testiden, boş tenekeden, boş bardaktan çok ses çıkar.

Dolu bardaktan, dolu testiden, dolu tenekeden farklı ses çıkar.

Bağırıp çağırının içinde; kin, nefret, düşmanlık vardır.

Onlar çevrelerine zarar verirler.

Onların anlamaya, düşünmeye gönülleri yoktur.

Onlar Allah'ı anlamaktan uzaktırlar.

Munâfıkûn Sûresi 4: "Ve izâ reeytehum tu'cibuke ecsâmuhum ve in yekûlû tesma li kavlihîm ke ennehum huşubun musennedeḥ yahsebûne kulle sayḥatin aleyhim humul aduvvu fahzerhum kâtelehumullâhu ennâ yûfekûn."

Meâli: "Onları gördüğün zaman, onların görünüşleri ve eğer söylediklerini dinlersen, onların sözleri seni şaşırtır. Sanki onlar biliyor gibidirler, ama onlar bir şuursuzluk içinde söylediklerinin manalarını anlamaktan uzaktırlar. Hep zanlarına dayanırlar. Onlar kendilerini haklı göstermek için bağırarak konuşurlar. Onlar hep bir düşmanlık içindedirler. Onlar hep zarar veren hâller içindedirler. Onların tüm o hallerinden sakın. Onlar Allah'ı anlamaktan uzaktırlar."

Âyette belirtildiği gibi, biliyorum zannında olmak doğru değildir.

Bu zanda kalırsak, kendimizi haklı göstermek için bağırarak konuşma durumuna düşebiliriz.

Bilmişlik zannıyla hareket eden kimseler, tartışır, kavga ederler.

Oysa ilim yolunda tevazu içinde dinlemek, anlamaya çalışmak vardır.

Kavga olan ortamdaki uzak durmak gerekir.

Bağırıp çağırın kimselerin yanından sessizce ayrılmak gerekir.

Aklı bilmişlik içinde olan kimseler, bağırarak konuşur.
İçlerinde kin, nefret olan kimseler seslerini yükseltirler,
bağırarak konuşurlar.

Sesini yükseltenler başkalarını duymazlar.

Bağırıp çağırınlar, doğanın sesini duymaktan uzak olanlardır.

Gönlü hakikatlerle dolu olan;

Sesini yükseltmez, kimseye karşı bağırılmaz.

İnsanları tevazu içinde dinler.

Onları anlamaya çalışır.

Onlara belli bir ölçü içinde anlatmaya, düşündürmeye çalışır.

Çocukların yanında, bağırarak konuşmak, çocukların da öyle olmasına yol açabilir.

Çocuklara örnek olmak için, sesimizi yükseltmeden konuşmalıyız.

Kimseye bağırıp çağırmadan konuşmalıyız.

Karşımızdaki kişiyi dinlemeliyiz, bunu da çocuklarımıza öğretmeliyiz.

Karşımızdaki kişiyi anlamaya çalışmalıyız.

Öncelikle doğadan gelen sesleri dinlemeyi çocuklara öğretmeliyiz.

Doğadan gelen seslenişi kendimiz de gönül kulağıyla duymaya çalışmalıyız.

Bilelim ki susan duyar.

Bilelim ki duyan düşünür.

Bilelim ki düşünen anlar.

Bilelim ki anlayan şahit olmuştur, hakikate ermiştir.

Bilelim ki hakikate eren kâmil insan olmuştur.

ÇOCUĞUN HEYECANI

Çocuk en saf hâliyle bakar.

Heyecanla bakar.

Gördüğü eşyanın ne olduğunu anlamaya çalışır.

Gördüğü varlığın ne olduğunu anlamak için çocuk saflığıyla bakar.

Çocuğun beyni en güzel bir şekilde anlama heyecanını taşıyordur.

Varlık çeşit çeşittir.

Varlık renk renktir.

Varlık boy boydur.

Bitkiler vardır, hayvanlar vardır, insanlar vardır.

Yerler vardır, gökler vardır.

Yerde çeşit çeşit mahlukât vardır.

Gökte parlayan ışıltılar vardır.

Çocuk göklere bakar, yere bakar.

En saf haliyle bakar.

Beyni gördüğü şeyin ne olduğunu anlamaya çalışır.

Çünkü o beyin henüz tertemizdir.

İşte Allah hakikatine de ancak ve ancak tertemiz beyinler erişecektir.

Onun hakikatlerine tertemiz beyinler erişecektir.

Onun sırlarına çocuk saflığında olanlar vâkıf olacaktır.

Onun ulvîyetine çocuk saflığında olanlar erişecektir.

Çocuk saflığında çevresine bakmak, varlığa heyecanla bakmak, aşkın en saf duygusu değil midir?

Aşk dediğimiz duygu aslında çocuktaki o saf tertemiz duygu değil midir?

Çocuğun heyecanındaki o duygu ilâhî aşkın en güzel tarifi değil midir?

Çocuğun en saf haliyle annesinin kucağında huzur bulması, aşkın tertemiz duygusu değil midir?

Çocuk, kutsal rûhun üflenışı ile hücre hücre oluşmadı mı?

İşte o kutsal rûhun üflenışı ilâhî aşkın tecellisi değil midir?

Çocuğun en saf haliyle bakışı, o kutsal rûhun ışığı değil midir?

Çocuğun en saf bakışı ile “bu gördüğüm ne, ben neyim” sorusunun duygusu, beyinden yansıyan ışığıdır.

Aşkın ışığı ile nurlanan beyin, kendi aslını aramaz mı?

“Ben neyim, ben kimim” diye sormaz mı?

Nedir bu enfüsten afaka olan akış diye heyecan duymaz mı?

Çocuk heyecanıyla bakan hakikati görmez mi?

Hakk’ın sırlarına ermez mi?

Çocuğun heyecanı aşk kapısının anahtarıdır.

Bu heyecan ilâhî aşkın kıvılcımıdır.

Bu heyecan, çocuk saflığında olun mesajıdır.

Çocuk saflığında olanlar, Allah’ın ne olduğunu anlayacaklardır.

Çocuk saflığında olan arayış, aşkın arayışıdır.

Çocuğun heyecanı aşkın duygusudur.

Aşk ile inerse beden, aşk diye diye kendini terk edermiş.

Can şehrine girer, Hakk ile Hakk olurmuş.

Kendini terk etmeden, can bulunmaz.
Can şehrine girilmez.
Çocuk cân gözüyle bakar.
Cân gözünden heyecan akar.
Heyecan aşk duygusunun parlayan yıldızıdır.
Aşk ile cân şehrine girenler, cân şehrinin Sûltanına
secde ederler.

O secdede aşkın ulvîyetine boyanırlar.
Aşka boyananlar, aşk ile seyrederler.
Yaşamın sırrına ermek için aşk gerek.
Aşk ile nefes almak gerek.
Çocuksu duyguya ermek gerek.
Çocuk heyecanı ile bakmak gerek.
Heyecan duygusu, sırlar denizine adım attırır.
O sırlar denizinde bedensiz yüzdürür.
Beden, o aşk denizinde kaybolur.
Damla misali denize karıştırır.
Rûhun nefesi ile nefes aldırır.
Çocuğun nefesi ne kadar da temizdir.
O nefeste zerre kibir yoktur.
O nefes o kadar temizdir ki...
Allah'ın nefesini mi arıyorsun o nefese bak.
"Nefahtü min rûhi" sırrını mı arıyorsun.
O çocuğun tertemiz nefesine bak.
Nefes ile zâhir olur bedenler.
Aşkın nefesi ile dirilir gönüller.
Cümle varlık nefes ile durur.
Aşkın sırrı nefesten tecelli olur.
Âlemde ne varsa tek nefesin nefesidir.

Aşk o tek nefese secde ettirir.
O nefeste yok ettirir.
Ehli nefes olanlar başka duygu bilmez.
Her çocuk ehli nefestir.
O nefese secde edenler, başka heyecan bilmez olur.
Çocuk saflığına erenler, Hakk'tan gayrı görmez olur.
Nefes odur ki aşkın kıvılcımlarını saçmalı.
Nefes odur ki aşkın ulvîyeti ile donanmalı.
Çocuğun heyecanı ne kadar saf tertemizdir.
Beklentisizdir, çıkarsızdır.
Benliksizdir, kibirsizdir.
Tüm bedeninde heyecanın ışığı yansır.
Gözlerinden heyecanın ışığı akar.
Adeta güneşin doğuşu gibi ışıklar saçar.
Huzur ve mutlu olmanın sırrı...
Yaşamla bağ kurmanın sırrı...
Yaşamda var oluşu anlamanın sırrı...
Niçin yaratıldığımızı anlamanın sırrı...
Hissettiğimiz derin heyecanda gizlidir.
Heyecan olmadan, mutluluk ve huzur olamaz.
Dünyalık şeylerden aldığımız zevkler, mutluluk ve huzur değildir.

Onlar gelip geçici heveslerdir.
Heves aşka dönüşmelidir.
Aşk bitmeyen heyecana kapı açacaktır.
Varlığın tarif edilemez bir akışı vardır.
Bu ilâhî akıştan heyecan duymak, muhteşem bir şeydir.
Heyecan;
Öğrenme duygusunun en saf halidir.

Tanıma isteğinin en saf duygusudur.
Heyecan, bağ kurmanın ulvîyetidir.
Huzur ve mutluluğun, ana kaynağıdır.
Bu ana kaynak, yaşamın kendisidir.
Yaşamın kendini düşünmek, kâlbî titreten bir histir.
Kâlbî titreten duygu heyecandır.
Gördüğümüz her varlık, bir akışın içindedir.
Nehrin akışına kapılan bir yaprak gibi, tüm varlık,
âlem nehrinde akıp gider.

Varlığın ilâhî akışına kapılan, oradan heyecan hisseder,
yaşamın her şeyinden heyecan duyar.

Varlığın geldiği kaynak nedir?

Varlık nasıl var olmuştur, nasıl işler, nasıl akıp gider?

Kişinin vücûdu nasıl oluşmuştur ve nereye akıp gider?

Allah hakikati nedir?

Bunları düşünmek, yüksek bir heyecan sunar.

Bu heyecan kişiyi, ilâhî huzura eriştirir.

Bu heyecan ancak ve ancak çocuk saflığında olanda olur.

Çocuk heyecanla bakar.

Gördüğünün ne olduğunu heyecanla anlamaya çalışır.

Çocuk bundan dolayı asla korkularla kirletilmemelidir.

Korku heyecanı bitiren duygudur.

Korku başka şeydir, heyecan başka şeydir.

Korku kişinin duyduğu tedirginliklerden gelir.

Heyecan ise, bir şeye duyulan derin ilgiden gelir.

Hayat yâni yaşam dediğimiz şey, Allah'ın hayy sıfatının
tezâhürüdür.

Hayatın muhteşem bir akışı vardır.

Hayatı düşünmek bile, derin bir heyecan hissettirir.

Tohumdan çıkan bir filizi seyretmek...
Filizden gelen bir yaprağı seyretmek...
Bir çiçeğin oluşumunu, bir meyvenin oluşumu seyretmek...

Ne kadar müthiş bir heyecan verir.

Bir bebeğin, anne karnında hücre hücre oluşunu düşünmek, müthiş bir heyecan verir.

Hayat nasıl oluşmuştur, kaynağı nedir?

Her varlığın içinde olan hayat denizinin kaynağı, işleyişi nedir?

İnsan nedir, nasıl oluşmuştur?

İnsanın iyilik ve kötülük yönleri nasıl oluşmuştur?

Bunları düşünmek, yüksek bir heyecan sunar.

Mü'minlerin kâlbleri her an heyecan içindedir.

Mü'min çocuk heyecanında olan kimsedir.

Mü'min çocuk saflığına erişmiş kimsedir.

Mü'minin Sûresi 60:

“Ve kulûbu hum veciletun.”

“Onların kâlbleri, hep bir heyecan içindedir.”

“Enne-hum ila rabbi him racian.”

“Muhakkak ki mü'minler, onlar ancak onları vücûdlandırana teslim olmuşlardır.”

Mü'min, varlığın varoluşunun sahibinden emin olan demektir.

Mü'min varoluşu anlamada, hep bir heyecan içindedir.

Görünen ve görünmeyen âlemin muhteşem bir gizemi vardır.

Süzülüp gelen bir ışıktan ve o ışığın kendinden oluşan, varlığın varoluşu vardır.

Sonsuz bir âlemden gelip, sonsuz bir âleme akış vardır.

Târık Sûresi:

1- Ulvî Âlem ve ondan yansıyan nura.

2- İdrak ettin mi o güçlü nurun ne olduğunu?

3- Sonsuzluğa akıp giden içinde hayat taşıyan o ışığı.

4- Bütün nefisler onunla korunur.

5- İnsan, yaratılışının inceliklerini değerlendirmek üzere baksın.

6- Dökülen bir meniyle birleşen yumurtadan yaratıldı.

7- Sağlam kemikler arasından dışarı çıktı.

8- Muhakkak ki o aslı olan kudret sahibine dönecek.

9- İnsanın bilemediği hakikatler tüm varlıktan her an sergilenir.

10- Onun kendine ait bir gücü yoktur ve üstünlüğü de yoktur.

İşte hep bunları düşünmek, bunları hissetmek, insana ne kadar büyük bir heyecan veriyor.

Bir akışa kapılmak, bir heyecanda akıp gitmektir.

İnsan nasıl bir varlıktır?

İlk açığa çıkan varlıktan, insana kadar akıp gelen tüm varlığın boyutlarını, insan vücûdunda taşır.

Nûh'un gemisi denilen, insan vücûdudur.

Tüm mahlûkâtın boyutları, insan vücûdunda gizlidir.

İnsan, kendi vücûdunda, geçmiş zamanı da gelecek zamanı da taşır.

Geçmiş okumak, geleceği anlamak, insana bahşedilen bir lütuftur.

“Tayy-i Mekân, Tayy-i Zaman” insanın yapabileceği bir yolculuktur.

Yâni geçmişte bir zamana dönmek, o zamanın bir mekânında yaşananları görebilmek, insanın ulaşabileceği bir boyuttur.

İnsan kendi beden şehrine girdiğinde, “Tayy-i Mekân, Tayy-i Zaman” yapabilir.

Yâni geçmiş zamana ait, geçmişteki mekânlara ait işaretleri kendi beden şehrinde bulabilir.

Heyecan duygusu insanın “Tayy-i Zâhir- Tayy-i Âhir” sırlarına kapılar açar.

Yâni görünen âlemin sırlarına ve varlığın gittiği boyuta erişebilmek, insanın keşfedeceği boyutlardır.

Nasıl ki bir çiftçi, ektiği tohumun sürecini adım adım biliyorsa...

Meyvenin çıkacağı zamanı biliyorsa...

Bu varlığın evveli de, zâhiri de, âhiri de bilinebilir.

Bunların bilinebilmesi, yüksek heyecan duyan kişilere nasip olacaktır.

İşte huzur ve mutluluk, duyulan yüksek heyecanda gizlidir.

Yüksek heyecan, varlığın ilâhî akışıyla bağ kurmakla oluşur.

Yaşam, duyulan heyecanla kıymet bulur, anlam bulur.

Kişinin yaşamda neden var olduğunun sırrı, heyecanda gizlidir.

Kişinin kendi yaratılış esmasına ulaşması, heyecanla mümkündür.

Huzur ve mutluluk, ilâhî akışın heyecanını hissetmekte gizlidir.

İlâhî akışla buluşan, yaşamın her kademesinde bir heyecan hisseder.

Allah'la buluşmak, O'nunla yaratılışı seyretmek, en derin heyecandır.

Heyecanın kaynağı ise aşktır.

Aşk, tüm heyecanları getirir.

Çocuk, aşkın en güzel duygusunu yansıtır.

Çocuğun heyecanı, en saf duyguyla anlamanın duygusunu yansıtır.

Bu heyecan kaybolmamalıdır.

Dünya sıkıntıları ile örtülmemelidir.

Çünkü hakikatin kapısı, heyecan duygusuyla açılır.

SON DEĞERLENDİRME

Çocuk saflığının ne kadar önemli olduğunu anlamaya çalıştık.

Hakikatlere, çocuk saflığında olanların erişeceğini anladık.

Anladık ki çocuk saflığı çok önemlidir.

Çocuk saflığından maksat, aklın ve gönlün tertemiz olmasıdır.

Çocukların yetiştirilmesi çok önemlidir.

Allah hakikatının ne olduğunun eğitimiyle, güçlü bir imana sahip olacak şekilde yetiştirilen çocuklar çevrelerine huzur yansıtacaklardır.

İyi yetiştirilmiş çocuklar, bir toplumun gelişmesine katkı sağlayacaklardır.

İyi yetiştirilmemiş çocuklar, toplumun yozlaşmasına, yıkılıp gitmesine sebep olacaklardır.

Bir memleketin en önemli meselesi, çocukların iyi bir eğitimle eğitilmesidir.

Onun için çocuklar ilim, edeb, ahlak, adalet üzere yetiştirilmelidir.

İlim üzere yetiştirilen çocuklar, toplumun ilmî kalkınmasına katkı sağlayacaklardır.

Edeb içinde yetiştirilen çocuklar, toplumda birliği, beraberliği, sevgiyi, saygıyı, çalışkanlığı getireceklerdir.

Ahlak içinde yetiştirilen çocuklar, toplumda tevâzûyu, tenezzülü, hakça davranışı oluşturacaklardır.

Adaleti öğrenen bir çocuk, toplumun âdil olmasına kapı açacaktır.

Adalet mazlumu...

Haksızlığa uğrayanı korumak içindir.

Zalimin, zalimliğini...

Örtmek, saklamak için değildir.

Adalet, topluma güven vermektir.

Toplumun güvenini yıkmak değildir.

Adaletli devletin halkı...

Yatağında huzur içinde yatar.

Adalet, güçlü olan zalimi değil...

Zayıf olan mazlumu korumak içindir.

Adalet, haksızlığa uğrayanın...

Hakkını koruma sistemidir.

Adaletten düşenler...

Dalalete düşeceklerdir.

Dalalette olanlar...

Topluma cehennemi getirecektir...

Evlatlarına adaleti öğretmeyen toplum...

Her türlü suçla karşılaşacaktır.

Adaletin zedelendiği yerde...

Yozlaşma, yıkım gelecektir.

Adaleti yitiren toplumda...

Nice firavunlar çıkacaktır.

Adaleti yitiren toplum...

Ahlakını da yitirecektir.

Ahlak olmayan bir toplumda...

Adalet oluşmamıştır.

İyi insan olmak...

Adaletli olmakta gizlidir.

Adaletin temelinde...
Merhamet, şefkât yatar.
Rûh, beşer elbisesini...
Allah'ın "âdil" esmasıyla giyer...
Bir varlık "âdil" esmasıyla...
Şekillenir bedenlenir...
Bir devlet de...
Adalet ile devlet olur.
Adaleti ve ahlakı yitiren toplum...
Gün gelip yıkılacaktır.
Bir toplumda zalimlik varsa...
O toplum adaleti oluşturamamıştır.
Adalet olan bir toplumda...
Halk birlik içindedir.
Adalet...
Hakkı olanın hakkını korumaktır.
Ona hakkını teslim etmektir.
Adalet olan bir toplumda...
Halk akşam yatağında huzur içinde uyur.
Adaletin tecelli edeceğini bilen toplum...
Devletine sıkı sıkı sarılır.
Toplumun ahlakı...
Adalet ile şekillenir.
Birin hakkına girmenin...
Adaletsizlik olduğunu anlayan toplum...
Adaletli davranmayı öğrenmiştir.
Erdemli olmanın temeli...
Adaletli, edebli, ahlaklı olmaktır.
Adaletin rûhuna erişen kimse...
Ölümü pahasına adaleti savunacaktır.

Bir ÷lke adaletin r÷huna eriŒen...

Savcılarıyla, hâkimleriyle yükselecektir.

Nahl Sûresi 90: “İnnallâhe yemuru bil adli.”

Meâli: “Muhakkak ki Allah adalet üzere olmayı emreder.”

İŒte çocuklar çok iyi yetiŒtirilmelidir.

Onların akılları kirletilmemelidir.

Onlara sunulan bilgiler ilme dayalı olmalıdır.

Zulüm getirecek her türlü bilgiden uzak tutulmalıdır.

Çünkü akıl kirletilirse, toplumun geleceği kirli olur, karanlık olur.

Büyükler öncelikle çocuklara güzel örnek olmalıdır.

Çocuklar, büyüklerin her davranışını taklit etme güdüsüyle büyürler.

Bu asla unutulmamalı ve çocukların yanında, her davranışa, her konuşmaya çok dikkat edilmelidir.

Çünkü çocuklar bir toplumun geleceğidir.

Çocuklar iyi yetiŒtirilirse, o toplumun geleceği sağlam temeller üzere olur.

O toplum ilimde ileri gider.

İlim ve ahlak birlikte öğretilmelidir.

Meslekler, ahlak ile birleşirse, verimlilik artar ve toplumda huzur oluşur.

Çocuklar sevgi ile yetiŒtirilmelidir.

Rahmet duygusu hissettirilerek büyüt÷lmelidir.

Vefâ duygusu hissettirilerek büyüt÷lmelidir.

Ki çocuklar büyüdüklerinde, çevrelerine sevgi dolu, rahmet dolu, vefâ duygusuyla davransın.

İŒte bu kitabımızda “Çocuk Saflığı” konusunu yazmaya çalıştık.

Eksiğimiz, hatamız olmuşsa affola.

Çocuk saflığınız asla kirletilmesin.

Çocuklarımız bizim geleceğimizdir.
Onların iyi yetiştirilmesi en kutsal vazifedir.
Sevgiyle, huzurla, aşkla kalın.
Gönlünüzden Allah sevgisi eksik olmasın.
Gönlünüz her dâim ilâhî aşk içinde olsun.
Gönlünüzden sevgi hiç eksik olmasın.
Gönlünüzden ilâhî heyecan hiç eksik olmasın.
Sabırla, sükûtle kalın.
Tevekkül ve teslimiyet içinde olun.
Bizi yaratan, bize şekil veren Allah'ı hiç unutmayalım.
Yerlerin göklerin sahibi olan Allah'ı hiç unutmayalım.
Her nefeste kendini hatırlatan Allah'ı hiç unutmayalım.
Her bir varlığın tek olan sahibini hiç unutmayalım.
Her sözümüz, her davranışımız ilim ve edeb üzere olsun.
Çocuklara davranışımız sevgiyle olsun.
Onları önemseyelim.
Hayatı önemsetelim.
Onlara, onların geleceğimiz olduğunu unutmadan yaklaşalım.
Aşkla kalın.
Sevgiyle kalın.
Rahmet duygusuyla kalın.
Çocuk saflığıyla kalın.
Çocuksu heyecanla kalın.

İsmail Dinçer
23 Nisan 2026

